

2019

STUDIU DE OPORTUNITATE PRIVIND
FUNDAMENTAREA DECIZIEI DE
DELEGARE A SERVICIULUI DE
ALIMENTARE CU ENERGIE TERMICĂ
ÎN MUNICIPIUL CRAIOVA

FOAIE DE SEMNĂTURI

**ELABORATOR: SC EDG CONSULT SRL ÎN COLABORARE CU
UNIVERSITATEA POLITEHNICĂ DIN BUCUREȘTI**

Șef de Lucrări Dr. Ing. Florian PETRESCU

Prof. Univ. Dr. Ing. Neculai MIHĂILESCU

Conf. Univ. Dr. Ing. Eugen ROȘCA

Șef de Lucrări Dr. Ing. Stefan Constantin BURCIU

Ec. Cătălin PETRESCU

Cuprins

1. INTRODUCERE	4
1.1 Obiectivul și structura lucrării	4
1.2 Localizare	5
2. CONSIDERAȚII GENERALE	6
3. DESCRIEREA ȘI IDENTIFICAREA SERVICIULUI, A ARIEI TERITORIALE ȘI A SISTEMULUI A CĂRUI GESTIUNE URMEAZĂ SĂ FIE DELEGATĂ	10
4. CADRUL LEGAL	19
4.1 Legislația aplicabilă în domeniul energiei termice	20
4.2 Autoritățile de reglementare	25
4.3 Licențele acordate operatorilor din sectorul energiei termice	26
5. SITUAȚIA TEHNICO-FINANCIARĂ ACTUALĂ A SERVICIULUI ȘI STAREA TEHNICĂ A SISTEMULUI AFERENT ACESTUIA	28
6. INVESTIȚIILE NECESARE PENTRU MODERNIZAREA, ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITATIVĂ ȘI CANTITATIVĂ PRECUM ȘI A CONDIȚIILOR SOCIALE ȘI DE MEDIU ȘI EXTINDEREA SERVICIULUI	69
7. MOTIVELE DE ORDIN ECONOMIC, FINANCIAR, SOCIAL ȘI DE MEDIU, CARE JUSTIFICĂ DELEGAREA SERVICIULUI	85
8. ANALIZA COMPARATIVĂ A MODALITĂȚILOR DE GESTIUNE A SERVICIULUI	97
8.1 Rolul SIEG în economia națională și europeană	97
8.2 Gestiunea serviciului public de alimentare cu energie termică	100
8.3 Gestiunea directă	102
8.4 Gestiunea delegată	103
8.5 Analiza comparativă a modalităților de gestiune	110
8.6 Servicii conexe activităților de producere, transport, furnizare și distribuție a energiei termice	117
9. ANALIZA DE RISC	123
10. STRATEGII ÎN DOMENIUL ENERGIEI TERMICE	141
11. CONCLUZII	146

1. INTRODUCERE

1.1 Obiectivul și structura lucrării

Obiectivul prezentului studiu este de a demonstra oportunitatea soluției de gestiune a serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat a utilizatorilor din municipiul Craiova.

Prezentul studiu reprezintă documentul suport pentru justificarea opțiunii administrației publice locale – în speță Municipiul Craiova – în vederea luării deciziilor optime în ceea ce privește funcționarea viitoare eficiente a acestui serviciu public de utilități cu conotații sociale majore, bazată pe analiza necesităților investiționale pentru reabilitarea și modernizarea sistemului de alimentare cu energie termică din municipiul Craiova.

Pe baza acestor informații, prezentul document prezintă, în principal, următoarele elemente:

- Considerații generale asupra studiului;
- Descrierea și identificarea serviciului, a ariei teritoriale și a sistemului a cărui gestiune urmează să fie delegată;
- Situația tehnico-financiară actuală a serviciului și starea tehnică a sistemului aferent acestuia;
- Investițiile necesare pentru modernizarea, îmbunătățirea calitativă și cantitativă precum și a condițiilor sociale și de mediu și extinderea serviciului;
- Motivele de ordin economic, financiar, social și de mediu, care justifică delegarea serviciului;
- Analiza tehnico-economică și de eficiența a costurilor de operare;
- Recomandări privind pașii de urmat pentru implementarea soluției recomandate.

Elaborarea studiului pornește de la analiza contextului strategic național relevant pentru sistemele de încălzire centralizată cu privire la protecția mediului. Se au în vedere obligațiile de mediu asumate de România în cadrul Tratatului de Aderare la UE, angajamentele asumate și obiectivele privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, obiectivele privind creșterea eficienței energetice, creșterea ponderii surselor regenerabile și alimentarea cu energie termică a localităților prin sisteme de producere și distribuție centralizate. De asemenea, se au în vedere obiectivele unor strategii și programe naționale relevante.

Studiul descrie și identifică serviciul și aria teritorială a sistemului a cărui gestiune urmează să fie delegată, prezentând în același timp situația tehnico-financiară actuală a serviciului și starea tehnică a sistemului aferent acestuia, coroborat cu investițiile necesare pentru modernizarea, îmbunătățirea calitativă și cantitativă precum și a condițiilor sociale și de mediu și extinderea serviciului.

Motivele de ordin economic, financiar, social și de mediu, care justifică delegarea serviciului sunt prezentate, după care se trece la analiza comparativă a modalităților de gestiune a serviciului, prezentându-se rolul SIEG în economia națională și europeană, gestiunea directă și gestiunea delegată.

Studiul prezintă strategiile în domeniul energiei termice, finalizându-se cu o serie de concluzii.

1.2 Localizare

Studiul are în vedere sistemul de termoficare urbană din municipiul Craiova.

Localizare: Municipiul Craiova, reședința județului Dolj, este situat la 44°20' latitudine nordică și 23°49' longitudine estică, în sudul României, pe malul stâng al [Jiului](#), la ieșirea acestuia din regiunea deluroasă, la o altitudine cuprinsă între 75 și 116 m. Craiova face parte din Câmpia Română, mai precis din Câmpia Olteniei care se întinde între [Dunăre](#), [Olt](#) și podișul Getic, fiind străbătută prin mijloc de Valea [Jiului](#). Orașul este așezat aproximativ în centrul Olteniei, la o distanță de 227 km de [București](#) și 68 km de [Dunăre](#). Forma orașului este foarte neregulată, în special spre partea vestică și nordică, iar interiorul orașului, spre deosebire de marginea acestuia, este foarte compact.. (sursa: ro.wikipedia.org).

Suprafață: 8141 ha (sursa: Primăria Mun. Craiova)

Populație: 304.089 locuitori, în scădere cu 5347 locuitori față de anul 2011 (sursa: Institutul Național de Statistică).

Densitatea de populație: 3.735 loc./km²

Climă: Regimul climatic este temperat continental specific de câmpie, cu influențe submediteraneene datorate poziției depresionare pe care o ocupă județul în sud-vestul țării. Valorile medii ale temperaturii sunt cuprinse între 10-11,5°C iar precipitațiile sunt mai scăzute decât în restul teritoriului.

Relief: Relieful orașului Craiova se identifică cu relieful județului Dolj, respectiv de câmpie. Spre partea nordică se observă o ușoară influență a colinelor, în timp ce partea sudică tinde spre luncă.

2 CONSIDERAȚII GENERALE

Asigurarea condițiilor adecvate de igienă și confort termic în locuințe, spații educaționale, ansambluri de sănătate sau locații cu orice altă destinație prin modernizarea instalațiilor aferente sistemului de alimentare centralizată cu energie termică a municipiului Craiova este unul din imperativel pentru creșterea calității vieții în societatea modernă.

Serviciul public de alimentare cu energie termică în municipiul Craiova se realizează în sistem centralizat, prin centrale termice și centrale electrice de termoficare, care furnizează energie termică consumatorilor finali.

Potrivit reglementărilor în vigoare, serviciul public se realizează prin intermediul infrastructurii tehnico-edilitare specifice, aparținând, de regulă, domeniului public sau privat al autorității administrației publice locale ori asociației de dezvoltare comunitară, care formează Sistemul de alimentare centralizată cu energie termică al localității sau asociației de dezvoltare comunitară.

Sistemul de alimentare centralizată cu energie termică (SACET) reprezintă ansamblul instalațiilor tehnologice, echipamentelor și construcțiilor, situate într-o zonă precis delimitată, legate printr-un proces tehnologic și funcțional comun, destinate producerii, transportului și distribuției energiei termice, prin rețele termice, pentru cel puțin 2 utilizatori, în condiții de eficiență și la standarde de calitate.

SACET este alcătuit dintr-un ansamblu tehnologic și funcțional unitar constând în:

- Centrale termice;
- Centrale electrice de termoficare;
- Rețele de transport;
- Rețele de distribuție;
- Puncte termice;
- Stații termice;
- Branșamente, până la punctele de delimitare/separare a instalațiilor;
- Construcții și instalații auxiliare;
- Sisteme de măsură, control și automatizare.

Centrala termică (CT) reprezintă ansamblul de instalații, construcții și echipamente necesare pentru conversia unei forme de energie în energie termică. **Centralele termice produc numai energie termică** care se pretează la alimentarea centralizată, la mari distanțe, folosind ca agent termic apa fierbinte (cu temperatură mai mare de 115°C) sau abur cu parametrii medii (presiune între 6 -16 bari).

Centrala electrică de termoficare (CET) sau centrala de cogenerare reprezintă ansamblul de instalații, construcții și echipamente necesare pentru producerea energiei electrice și energiei termice, în cogenerare.

Rețelele de transport reprezintă ansamblul de conducte destinat transportului energiei termice în regim continuu, de la producător sau rețelele de transport către utilizatori.

Rețelele de distribuție reprezintă ansamblul de conducte destinat transportului energiei termice în regim continuu, de la instalațiile de distribuție sau rețeaua de transport către utilizatori.

Punctele termice (PT) / Stațiile termice reprezintă ansamblul instalațiilor prin care se realizează transformarea și/sau adaptarea parametrilor agentului termic la necesitățile consumului unuia sau mai multor utilizatori. **Branșamentele termice** reprezintă legătura fizică dintre o rețea termică și instalațiile proprii ale unui utilizator.

Utilizatorul de energie termică reprezintă unul sau mai mulți consumatori de energie termică, beneficiar al serviciului public de alimentare cu energie termică; în cazul condominiilor¹, prin utilizator se înțelege toți consumatorii din condominiul respectiv.

Încălzirea centralizată (termoficarea) este procedeul tehnic de alimentare cu energie termică a unui număr mare de clădiri (consumatori rezidențiali, publici și privați) caracterizate printr-o densitate ridicată; căldura este produsă în surse distincte și transportată și/sau distribuită prin rețele de conducte (rețele termice). Datorită caracterului local al încălzirii centralizate, autoritățile locale au un rol determinant în promovarea acesteia, în cooperare cu companiile energetice locale.

Încălzirea centralizată s-a dovedit în țările cu economie liberă consolidată a fi o metodă sustenabilă și cu cost minim în zonele urbane dens populate. În țările în tranziție, încălzirea centralizată este relativ răspândită, dar necesită modernizări substanțiale pentru a deveni competitivă în piață ca performanță și preț.

Consumatorii urbani (clădirile) sau industriali au nevoie, în general, de energie electrică și căldură. Acestea se pot obține, de regulă, din surse separate de energie (producere separată – energia electrică de la centrale termoelectrice, CTE, iar căldura de la centrale termice, CT) sau dintr-o singură sursă (producere combinată în centrale de cogenerare / termoficare, CET). Într-o centrală de cogenerare sunt produse simultan și combinat energia electrică și căldura într-un singur proces denumit cogenerare. Dacă procesul de producere generează electricitate, căldură și frig el este denumit trigenerare.

Dintre cele trei subsectoare ale industriei energiei din România (electricitate, gaze naturale, energetica localităților, dar, mai ales, sistemele de alimentare centralizată cu energie termică – SACET), energetica urbană este, de departe, în cea mai grea situație, cu cauze multiple: instalații vechi și neperformante, clădiri cu pierderi energetice mari, legislație care nu produce rezultate practice, reglementări necorespunzătoare, lipsa unei politici naționale în acest domeniu, absența investițiilor, voință politică declarativă, dar și numeroase decizii greșite, decizii amânate sau lipsă de decizii, care decizii luate corect și la timp ar fi avut rezultate apreciabil mai bune.

Dintre deciziile greșite de politică economică putem menționa:

- Plata datoriei externe a României în anii '80. Acest lucru, pe de o parte, a încetinit considerabil dezvoltarea economică și socială a țării pentru o perioadă lungă de timp, iar, pe de altă parte, datorită deconectării și izolării României față de piața financiară internațională și partenerii tradiționali, a determinat ca în deceniul '90 România să solicite, în primul rand, asistența FMI și a Băncii Mondiale. S-a adâncit, astfel, uzura tehnică și morală a tehnologiilor și echipamentelor energetice, între care cele specifice sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică (SACET).
- Desființarea în 1990 a Comitetului de Stat al Planificării (CSP), considerat a fi o structură specifică economiei centralizate, de comandă și, ca o consecință, absența, până în prezent, a unei Strategii economice naționale. Există numeroase opinii ale specialiștilor privind necesitatea unei Instituții naționale de planificare strategică, ca o entitate non-politică, dependentă de Parlamentul României, care să elaboreze pentru

¹ Condominiu reprezintă un imobil, bloc de locuințe.

Guvern propunerea Strategiei economice și sociale, pe termen mediu și lung.

- Cumpărarea în anii '90, la sume modice, de către chiriași, a apartamentelor din blocurile de locuințe. Astăzi, 97% din apartamente sunt proprietate privată, proporția fiind cea mai ridicată din Uniunea Europeană. O consecință directă este legată de responsabilitățile pe care le au proprietarii față de întreținerea locuințelor și cărora nu le pot face față datorită veniturilor scăzute (de exemplu, modernizarea energetică a clădirilor).
- Neacceptarea unui TVA redus pentru încălzirea centralizată, ca măsură de protecție socială. Trebuie arătat că există în UE, prin comparație, state „sărace”, dar mai bogate decât România, care practică acest lucru; de exemplu, Ungaria (TVA general 27%, TVA redus pentru încălzire centralizată 5%), Republica Cehă (20%, respectiv 14%), Lituania (21%, respectiv 9%), Letonia (22%, respectiv 12%).

Dintre deciziile greșite de politică energetică putem menționa:

- Nerecunoașterea sectorului energiei ca infrastructură strategică, în general, și a încălzirii centralizate, ca prioritate socială, în special. Spre deosebire de sectoarele Transporturilor și Comunicațiilor, acceptate ca reprezentând elemente de infrastructură și ministere, membre ale Guvernului, sectorul energiei nu a obținut, ca în marea majoritate a țărilor europene, plasarea acestuia în primele trei locuri ca importanță națională.
- Absența unei politici naționale reale în domeniul energiei urbane. Documentele oficiale există, dar acestea nu au produs efecte semnificative; căldura, ca formă de energie, nu a constituit o prioritate, fiind lipsită de o abordare responsabilă. În ceea ce privește energia urbană, aceasta este practic absentă din aceste documentele oficiale.
- În sistemele de încălzire centralizată au fost implicate patru ministere (Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ministerul Economiei, Ministerul Muncii și Justiției Sociale, Ministerul Mediului) și două autorități de reglementare (ANRE, ANRSC), fără o bună coordonare și responsabilități clar delimitate
- Sistemele de alimentare centralizată cu energie termică (SACET) reprezintă astăzi cel mai deficitar subsector energetic din România, deoarece s-au adoptat soluții simpliste și ineficiente: subvenții pentru combustibili de încălzire și măsuri neunitare de protecție socială. Drept consecință, la anularea subvențiilor, au crescut facturile la niveluri nesuportabile, s-au acumulat creanțe care nu pot fi plătite și care generează blocaj financiar și insolvență sau faliment.
- Protecție socială prin prețul energiei: prețuri reglementate. Dacă această abordare a reprezentat o soluție în primii ani de după 1990, menținută o perioadă prea lungă de timp, a deteriorat situația financiară a furnizorilor de energie (combustibili, electricitate, căldură), prin nerecunoașterea unor costuri în prețurile energiei. De asemenea, a descurajat în foarte mare măsură activitățile de eficiență energetică.
- Prețul gazelor naturale, concurența cogenerare-gaze naturale. Spre deosebire de majoritatea statelor europene, în România nu a existat o politică națională care să diferențieze, prin prețul gazelor naturale, consumatorii industriali și populația, sistemele centralizate de încălzire și consumatorii individuali. Ca urmare, datorită încurajării oficiale a vânzării de centrale de încălzire de apartament, circa 50% din consumatorii racordați la sistemele centralizate s-au debransat de la acestea. La nivelul UE, ca politici naționale, pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență și a

măsurilor de eficiență energetică, prețul mediu al gazelor naturale pentru încălzirea centralizată este de 2,2 ori mai scăzut decât pentru consumatorii individuali.

- Efecte negative ale deciziilor autorităților de reglementare (ANRE, ANRSC), între care alocarea costurilor din cogenerare de către ANRE, prin scumpirea nejustificată a energiei termice și a facturilor de încălzire, precum și necoordonarea reglementărilor ANRE și ANRSC, în dezavantajul furnizorilor și consumatorilor.
- Subordonarea ANRE și ANRSC Secretariatului General al Guvernului, măsură justificată de economii bugetare, dar care a produs la aceste instituții efecte contrare, lipsa independenței în decizii și a autonomiei financiare, plecarea personalului de specialitate și, în final, atenționarea României de către Comisia Europeană.
- Neutilizarea tarifului binom pentru energie termică și gaze naturale. ANRE a folosit exclusiv tariful monom pentru calculul facturilor la energie termică și gaze naturale, producând astfel, în mod nejustificat, dificultăți mari furnizorilor de energie în autofinanțarea acestora și neglijând utilizarea tarifului binom, unanim folosit în alte țări, sistem de tarifare care reflectă o realitate economică.
- Incapacitatea și lipsa de interes a autorităților centrale și locale în găsirea soluțiilor de finanțare pentru modernizarea energetică a blocurilor de locuințe. Clădirile de locuit multietajate au pierderi energetice de ordinul a 40-50% din energia furnizată, valoarea acestor pierderi regăsimuse în factura locatarilor și în măsurile de protecție socială.
- Sistemul de alimentare centralizată cu energie termică (SACET), ca subsector energetic cu un impact social deosebit de mare, în totală opoziție cu reglementările Uniunii Europene, se confruntă în România cu o relativă politică de compromitere, este subfinanțat, în insolvență sau faliment, blocat financiar și împins spre desființare. De altfel, numeroase sunt cazurile în care operatorii locali se află în situație de insolvență sau chiar faliment.

Printre reformele care trebuie implementate pentru a împiedica deteriorarea și mai mare a sistemului de termoficare din România se numără:

- Treceți în revistă strategice ale sistemelor de termoficare locale, pentru a stabili cea mai eficientă și rentabilă strategie privind opțiunile de furnizare de căldură, luând în calcul nivelurile economice ale prețurilor la combustibili și costurile de mediu ale arderii de combustibili, precum și tehnologiile moderne de căldură și cogenerare și sistemele distribuite eficiente și rentabile;
- Accelerarea liberalizării prețurilor la electricitate și gaze naturale, maximizând rolul pieței în alocarea resurselor;
- Eliminarea tuturor subvențiilor la prețuri; numai familiile cu venituri mici vor primi subvenții orientate, sub forma unor plăți în numerar în cadrul sistemului de protecție socială;
- Sprijinirea investițiilor în cogenerarea cu adevărat eficientă;
- Unificarea regularizării termoficării sub un singur factor de reglementare;
- Introducerea unui sistem de tarifare a căldurii cu două componente;
- Facturarea bazată pe consum la nivel de locuințe pentru apa caldă și rece;
- Luarea în considerare a unor politici suplimentare de „protecție” a termoficării în zone unde este deja furnizată și eficientă din punct de vedere al costului.

3 DESCRIEREA ȘI IDENTIFICAREA SERVICIULUI, A ARIEI TERITORIALE ȘI A SISTEMULUI A CĂRUI GESTIUNE URMEAZĂ SĂ FIE DELEGATĂ

În sectorul producerii, transportului, distribuției și furnizării energiei termice din România, denumit generic piața energiei termice, se disting următoarele activități:

- producerea de energie termică,
- serviciile de transport, distribuție și furnizare de energie termică

Furnizarea energiei termice este activitatea prin care se asigură, pe baze contractuale, comercializarea energiei termice între producători și utilizatori.

Producerea energiei termice reprezintă activitatea prin care se realizează agent termic sub formă de abur, apă fierbinte sau apă caldă în instalațiile din centralele termice sau din centralele electrice în cogenerare, agent termic care este necesar asigurării încălzirii și preparării apei calde de consum pentru locuințe, instituții publice, agenți economici etc. sau pentru procesele tehnologice pentru utilizatorii de tip industrial.

Producerea energiei termice presupune realizarea a două grupe de activități:

- exploatarea instalațiilor de producere a energiei termice pentru livrarea agentului termic;
- proiectarea, executarea, recepționarea, exploatarea și întreținerea instalațiilor din sistemul de producere a energiei termice

Serviciul public de producere a energiei termice constă în realizarea următoarelor activități:

- exploatarea instalațiilor de producere racordate la sistemele de transport, distribuție sau la instalațiile utilizatorului, astfel încât să nu inducă în sistem fenomene perturbatoare peste limitele admise de prescripțiile tehnice în vigoare;
- livrarea energiei termice în rețelele de transport, de distribuție sau în instalațiile utilizatorului, potrivit standardelor și/sau normelor tehnice în vigoare și contractelor încheiate, precum și controlul calitativ și cantitativ al acestor parametri;
- dispecerizare;
- intervenția operativă în cazul unui pericol potențial de producere a unor avarii, explozii sau a altor accidente în funcționare;
- menținerea capacităților de producție și exploatarea eficientă a unităților de producere a energiei termice:
 - monitorizarea sistematică a comportării echipamentelor energetice și a construcțiilor;
 - întreținerea echipamentelor energetice și a construcțiilor;
 - planificarea reparațiilor capitale, realizarea operativă și eficientă a reviziilor / reparațiilor curente.
- reabilitarea și re tehnologizarea unităților de producere a energiei termice, pentru asigurarea creșterii eficienței în exploatarea acestora, încadrării în normele naționale privind emisiile poluante și a asigurării calității energiei termice;
- măsurarea energiei termice produsă /livrată, precum și exploatarea, întreținerea, repararea și verificarea contoarelor de energie termică, în conformitate cu cerințele normelor și a reglementările metrologice;

- reglarea furnizării energiei termice în funcție de graficul de sarcină convenit de comun acord cu utilizatorii.

Detalierea grupelor de activități

Producția de energie termică la nivelul municipiului Craiova are ca sursă de producere SE Craiova II prin 2 grupuri în cogenerare (2×150/120 MW) – pe cărbune cu gaz, suport de flacăra; 2 cazane de apă fierbinte (2X100 Gcal/h) – pe cărbune cu păcură, suport de flacăra și un boiler de 50 Gcal/h și un boiler de 30 Gcal/h.

Activitățile de întreținere, reparații și mentenanță rețele energetice reprezintă ansamblul de operații și acțiuni executate pentru asigurarea continuității proceselor de producere, transport și distribuție a energiei termice în condiții tehnico-economice și de siguranță corespunzătoare.

Aceste activități constau în executarea controlului curent, a manevrelor și a lucrărilor de întreținere curentă, astfel:

- întreținere curentă - ansamblul de operații de volum și complexitate reduse, cu caracter programat sau neprogramat, având drept scop menținerea în stare tehnică corespunzătoare a diferitelor subansambluri ale instalațiilor energetice;
- mentenanța - ansamblul de operațiuni efectuate asupra unor echipamente și/sau instalații care, fără modificarea tehnologiei inițiale, restabilesc starea tehnică și de eficiență a acestora la un nivel apropiat de cel avut la punerea în funcțiune;
- reparații- ansamblul de operațiuni pentru asigurarea continuității folosirii echipamentelor existente în vederea reducerii consumurilor specifice.

Obiectivul realizării acestor activități constă în creșterea siguranței în funcționare a instalațiilor.

Activitățile de monitorizare și planificare responsabilă a consumului constau în:

- înregistrarea consumului de energie termică - cantitatea de căldură reținută de utilizator din purtătorii de energie termică ca diferență între cantitatea de căldură primită și cea restituită;
- monitorizarea distribuției de energie termică - activitatea de transmitere a energiei termice de la producător, sau rețeaua de transport, către utilizator, inclusiv transformarea parametrilor agentului termic, realizată prin utilizarea rețelelor termice de distribuție;
- elaborarea și implementarea procedurii de analiză operativă și sistematică a tuturor evenimentelor nedorite care au loc în instalațiile energetice pentru asigurarea și creșterea fiabilității echipamentelor și schemelor tehnologice, îmbunătățirea activității de exploatare, întreținere și reparații și creșterea nivelului de pregătire și disciplină a personalului.

Prin realizarea acestor activități se urmărește creșterea eficienței energetice a sistemului pe întregul ciclu tehnologic al energiei termice, de la producere, transport, distribuție până la furnizarea și utilizarea acesteia, precum și asigurarea viabilității economice sustenabile a întregului sistem.

Operatorii economici activi în domeniul producerii de energie termică

În conformitate cu reglementările în vigoare, producătorul de energie termică este operatorul, titular de licență pentru producerea energiei termice.

În funcție de tipul de centrale utilizate pentru producerea energiei termice, producătorii de energie termică pot fi împărțiți astfel:

- producători care utilizează centrale termice (cazane de abur și cazane de apă fierbinte);
- producători care utilizează centrale electrice de termoficare (cogenerare).

La nivelul Regiunii Sud Vest Oltenia, Județul Dolj, sunt activi următorii operatori în domeniul serviciilor de termoficare - producerii de energie termică:

Regiunea	Județul	Operatori	Activitate (COGEN, SACET, COGEN+SACET)
Regiunea Sud Vest Oltenia	Dolj	Termo Craiova SRL	SACET
		Societatea Complexul Energetic Oltenia SA - Sucursala Electrocentrale Craiova II	COGEN

Operatorii economici care asigură serviciile de transport, furnizare și distribuție a energiei termice

Conform definiției din Legea serviciului public de alimentare cu energie termică, operatorul serviciului public poate fi orice persoana juridică română sau străină care are competența și capacitatea recunoscute prin licență de a presta integral activitățile specifice serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat.

Transportul energiei termice reprezintă activitatea de transmitere a energiei termice de la producători la rețelele termice de distribuție sau la utilizatorii racordați direct la rețelele termice de transport.

Distribuția energiei termice reprezintă activitatea de transmitere a energiei termice de la producător sau rețeaua de transport către utilizator realizată prin utilizarea rețelelor termice de distribuție, inclusiv transformarea parametrilor agentului termic în puncte/stații termice.

Activitățile de transport, distribuție și furnizare a energiei termice se desfășoară pe baza licențelor emise de către autoritățile de reglementare și trebuie să respecte principiul tratamentului egal pentru toți utilizatorii racordați la rețelele de transport și/sau distribuție a energiei termice.

Operatorii de transport și distribuție licențiați răspund de exploatarea economică și în condiții de protecție a mediului a instalațiilor din administrarea și exploatarea lor, având obligația să ia măsurile necesare pentru întreținerea și menținerea în stare bună a izolației termice a conductelor și a instalațiilor, menținerea în stare de funcționare a dispozitivelor de reglaj automat, eliminarea pierderilor prin neetanșeități.

Transportul energiei termice este activitatea de transmitere a energiei termice de la producători la rețelele termice de distribuție sau la utilizatorii racordați direct la rețelele termice de transport.

Transportul agentului termic primar între sursa de energie termică (CET, CT) și stațiile de transformare (punctele termice - PT) dispersate pe teritoriul unui oraș este asigurat prin intermediul unui sistem de conducte tur-retur în circuit închis, denumit rețelele termice primare.

Distribuția energiei termice este activitatea de transmitere a energiei termice de la rețeaua de transport către utilizatori, inclusiv transformarea parametrilor agentului termic, realizată prin utilizarea rețelelor termice de distribuție.

Transformarea energiei termice reprezintă aducerea energiei termice la parametrii de debit, temperatură și presiune necesari la punctele de utilizare, realizată în stațiile de transformare a energiei termice (punctele termice).

Distribuția energiei termice sub formă de agent secundar pentru încălzire și apă caldă de consum este asigurată prin intermediul unui sistem de conducte tur-retur între punctele termice și consumatori, denumit rețelele termice secundare. Și în cazul rețelelor secundare factorii care determină funcționarea în parametri optimi sunt viteza de curgere în conducte și calitatea izolației termice a conductelor.

Furnizarea energiei termice este activitatea prin care se asigură, pe baze contractuale, comercializarea energiei termice.

Potrivit legislației în vigoare, furnizarea energiei termice sub formă de agent termic pentru încălzire și apă caldă de consum se face pe bază de contract de furnizare. Distribuitorul/furnizorul de energie termică se găsește într-o **relație comercială contractuală cu consumatorii individuali sau cu asociațiile acestora**. În principiu, stabilirea cantităților efectiv livrate se face prin măsurare directă cu ajutorul contoarelor de energie termică, respectiv a contoarelor de apă caldă, iar contravaloarea acestora se plătește prin factură.

La nivelul Regiunii Sud Vest Oltenia, Județul Dolj, sunt activi următorii operatori în domeniul serviciilor de termoficare - serviciilor de transport, furnizare și distribuție a energiei termice:

Regiunea	Județul	Operatori	Activitate (COGEN, SACET, COGEN+SACET)
Regiunea Sud Vest Oltenia	Dolj	Termo Craiova SRL (Cu obiect de activitate producere (inclusiv în cogenerare), transport, distribuție și furnizare energie termică produsă în sistem centralizat - COGEN+SACET, SACET)	SACET
		Societatea Complexul Energetic Oltenia SA - Sucursala Electrocentrale Craiova II (Cu obiect de activitate exclusiv producție de energie termică în cogenerare - COGEN)	COGEN

Având în vedere că în proprietatea Primăriei Municipiului Craiova nu intră nici sursa de producere, și nici rețeaua termică primară, **se poate delimita, la nivelul administrativ al municipiului Craiova, sistemul a cărui gestiune urmează să fie delegată. Astfel, infrastructura tehnico-edilitară specifică, aparținând domeniului public sau privat al Consiliului Local al Municipiului Craiova, care formează sistemul de alimentare centralizată cu energie termică al localității care reprezintă obiectul acestui studiu de oportunitate, este alcătuită dintr-un ansamblu tehnologic si funcțional unitar constând din construcții, instalații, echipamente, dotări specifice si mijloace de măsurare,**

destinată distribuției și furnizării energiei termice pe teritoriul municipiului Craiova, care cuprinde:

- **puncte termice/module termice;**
- **stații termice;**
- **rețele de distribuție;**
- **construcții și instalații auxiliare;**
- **sisteme de măsură, control și automatizare;**
- **racord, până la punctele de delimitare/separare.**

În sensul prezentului studiu, termenii, expresiile și abrevierile de mai jos se definesc după cum urmează:

- acces la rețea - dreptul operatorilor și al utilizatorilor de a se racorda/bransa, în condițiile legii, la rețelele termice;
- agent termic - fluidul utilizat pentru acumularea, transferul termic și pentru transmiterea energiei termice;
- agent termic primar - agent termic care circula în instalațiile de producere din centralele termice de zonă, centralele electrice în cogenerare și în instalațiile de transport a energiei termice.
- agregate de baza – cazane, boilere de termoficare, turbine, generatoare electrice, motoare termice aferente modulelor de cogenerare;
- autorități de reglementare competente Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, denumită în continuare A.N.R.E. și Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice - ANRSCUP;
- avarie - eveniment sau succesiune de evenimente deosebite care au loc la un moment dat într-un obiectiv sau zonă de sistem și care au drept consecință reducerea siguranței de funcționare, deteriorări importante de echipament, întreruperi în alimentarea cu energie termică pe durate mai mari de patru ore.
- centrală electrică de cogenerare - ansamblu de instalații, construcții și echipamente necesare pentru producerea energiei electrice și termice în cogenerare;
- centrală termică - ansamblu de instalații, construcții și echipamente necesare pentru conversia unei forme de energie în energie termică;
- cogenerare - producere simultană de energie termică și de energie electrică și/sau mecanică în instalații tehnologice special realizate pentru aceasta;
- consum de energie termică - cantitatea de căldură reținută de utilizator din purtătorii de energie termică ca diferență între cantitatea de căldură primită și cea restituită;
- consum tehnologic - consum de energie termică pentru scopuri tehnologice;
- contor de energie termică - mijloc de măsurare destinat să măsoare energia termică cedată, într-un circuit de schimb termic, de către un lichid numit agent termic, având în compunere sistemul de integrare, traductorul de debit și senzori de temperatură;
- contract de furnizare - contractul încheiat între producătorii de energie termică, persoane juridice române, autorizate și/sau licențiate de autoritatea de reglementare competentă, având ca obiect de activitate producerea energiei termice în scopul

vânzării acesteia și transportatori, cuprinzând cel puțin clauzele minimale, pe categorii de utilizatori, stabilite de autoritățile administrației publice locale și de autoritatea națională de reglementare competentă prin contractele-cadru;

- grupuri de măsurare a energiei termice - ansamblul format din debitmetru, termorezistențe și integrator, supus controlului metrologic legal, care măsoară cantitatea de energie termică furnizată unui transportator;
- exploatare - ansamblul de operații și acțiuni executate pentru asigurarea continuității proceselor de producere, a energiei termice în condiții tehnico-economice și de siguranță corespunzătoare, care constau în executarea controlului curent, a manevrelor și lucrărilor de întreținere curentă;
- furnizare a energiei termice - activitatea prin care se asigură, pe baze contractuale, comercializarea energiei termice între producători și transportator;
- furnizor de energie termică - operatorul care are calitatea de a efectua serviciul de furnizare a energiei termice;
- incident - evenimentul sau succesiunea de evenimente care conduce la modificarea stării anterioare de funcționare sau a parametrilor funcționali, în afara limitelor stabilite, care au loc la un moment dat într-o instalație, indiferent de efectul asupra utilizatorilor și fără consecințe deosebite asupra instalațiilor;
- index de pornire - valoarea pe care o indică afisajul unui contor de energie termică/grup de măsurare a energiei termice înainte de momentul punerii în funcțiune;
- indicatori de performanță generali - parametri ai serviciului de producere pentru care se stabilesc niveluri minime de calitate urmărite la nivelul operatorului și pentru care sunt prevăzute sancțiuni în licență, în cazul nerealizării acestora;
- instalații de producere a energiei termice - totalitatea construcțiilor și instalațiilor din centralele termice sau centralele electrice în cogenerare care produc un agent termic: abur, apă fierbinte sau apă caldă; conform Regulamentului – cadru.
- intervenție accidentală - complex de activități ce se execută pentru remedierea deranjamentelor, incidentelor și avariilor ce apar accidental în instalațiile aflate în regim normal de exploatare sau ca urmare a defectelor produse de fenomene naturale deosebite (cutremure, incendii, inundații, alunecări de teren etc.);
- întreținere curentă - ansamblul de operații de volum redus, complexitate redusă, cu caracter programat sau neprogramat, având drept scop menținerea în stare tehnică corespunzătoare a diferitelor subansambluri ale instalațiilor;
- licență - actul tehnic și juridic emis de autoritatea de reglementare competentă, prin care se recunosc unei persoane juridice române sau străine calitatea de operator al serviciului de producere a energiei termice în cogenerare, precum și competența, capacitatea și dreptul de a furniza/presta serviciul reglementat și de a exploata sisteme de producere a energiei termice;
- manevră - ansamblul de operații prin care se schimbă starea operativă a echipamentelor și elementelor sau schema tehnologică în care funcționează acestea;
- mijloc de măsurare/măsură - aparat de măsurat, traductor, dispozitiv, echipament, instalație sau material de referință care furnizează informații de măsurare privind parametrii agentului termic sau energia termică;
- modul de cogenerare-ansamblul format din motorul termic și generatorul electric

folosit pentru producerea energiei termice in cogenerare

- niveluri de serviciu - niveluri ale indicatorilor de performanță ai serviciilor prestate, stabilite de Consiliul Local al municipiului Craiova prin Regulament si Caietul de Sarcini aferent Contractului de Delegare a Gestiunii;
- operator al serviciului - persoana juridică română sau străină care are competența si capacitatea, recunoscute prin licență, de a presta integral sau parțial activitățile specifice serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat; prin hotărârea autorității administrației publice locale, activitatea de producere/transport/distribuție/furnizare a energiei termice poate fi prestată de unul sau mai mulți operatori;
- operator de masurare energie electrica - operator economic (operator de transport si de sistem, operator de distributie, producator) care detine sub orice titlu, administreaza si opereaza un sistem de masurare a energiei electrice si care gestioneaza baza de date de masurare a acestuia, in conditiile legii.
- preț - contravaloarea unității de energie termică livrata/furnizata unui utilizator;
- preț binom - prețul de furnizare în care contravaloarea facturii de plată pe o anumită perioadă este repartizată lunar pe o sumă fixă, independentă de cantitatea de energie consumată, si pe o sumă variabilă, proporțională cu consumul efectuat în perioada respectivă;
- producător de energie termică - operator, titular de licență pentru producerea energiei termice;
- producere a energiei termice - activitatea de transformare a surselor primare sau a unor forme de energie în energie termică, înmagazinată în agentul termic;
- punct de delimitare/separare a instalațiilor - locul în care intervine schimbarea proprietății asupra instalațiilor unui SACET;
- putere termică sau debitul de energie termică al instalațiilor de alimentare - cantitatea de căldură în unitatea de timp în MW;
- putere termică absorbită - cantitatea de căldură reținută din agenții termici, în unitatea de timp, în instalațiile de transformare sau de utilizare;
- putere termică avizată - puterea termică maximă aprobată prin acordul de furnizare a energiei termice, pentru care se dimensionează instalațiile ce se folosesc pentru alimentarea cu energie termică a unui utilizator;
- reabilitare - ansamblul de operațiuni efectuate asupra unor echipamente si/sau instalații care, fără modificarea tehnologiei inițiale, restabilesc starea tehnică si de eficiență a acestora la un nivel apropiat de cel avut la punerea în funcțiune;
- rețea termică - ansamblul de conducte, instalații de pompare, altele decât cele existente la producător, si instalații auxiliare cu ajutorul cărora energia termică se transportă în regim continuu/intermitent si controlat între producători si stațiile si/sau punctele termice sau utilizatori;
- retehnologizare - ansamblul de operațiuni de înlocuire a unor tehnologii existente, uzate moral si/sau fizic, cu tehnologii moderne, bazate pe concepții tehnice de dată recentă, de vârf, în scopul creșterii producției, reducerii consumurilor specifice etc.;
- schemă normală - ansamblul de scheme termomecanice si hidromecanice a echipamentelor, instalațiilor si ansamblurilor de instalații în care vor funcționa acestea

normal și care îndeplinesc condițiile de siguranță maximă, de asigurare a unor parametri normali, de elasticitate și economicitate, în funcție de echipamentele disponibile;

- serviciu public de alimentare cu energie termică - serviciu public de interes general care cuprinde totalitatea activităților desfășurate în scopul alimentării centralizate cu energie termică a cel puțin doi utilizatori racordați;
- sistem de alimentare centralizată cu energie termică - SACET - ansamblul instalațiilor tehnologice, echipamentelor și construcțiilor, situate într-o zonă precis delimitată, legate printr-un proces tehnologic și funcțional comun, destinate producerii, transportului și distribuției energiei termice prin rețele termice pentru cel puțin utilizatori;
- situație de avarie - situație în care, datorită avarierii unor instalații din sistemul de producere, transport și/sau distribuție a energiei termice, nu se mai pot menține parametrii principali în limitele normale;
- stare operativă - starea normală sau anormală în care se pot găsi la un moment dat echipamentele sau instalațiile în cadrul schemelor tehnologice;
- sondă (senzor) de temperatură - subansamblu al unui contor de energie termică imersată într-un fluid (direct sau prin intermediul unei teci de protecție) care emite un semnal prelucrabil, în funcție de temperatura fluidului respectiv;
- traductor de debit - subansamblu al unui contor/grup de măsurare a energiei termice, care, traversat de agentul termic, emite semnale prelucrabile, în funcție de volum sau masă ori în funcție de debitul volumetric sau masic;
- transport al energiei termice - activitatea de transmitere a energiei termice de la producători la rețelele termice de distribuție sau la utilizatorii racordați direct la rețelele termice de transport;
- transportator - operatorul care are și calitatea de a efectua serviciul de transport al energiei termice;
- utilizator - consumatori de energie termică, tip PT/MT, beneficiari ai serviciului public de producere energie termică;

Serviciul public de alimentare cu energie termică se desfășoară sub coordonarea, monitorizarea și controlul autorității administrației publice locale a Municipiului Craiova.

Serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat la nivelul municipiului Craiova se înființează, se organizează și funcționează pe baza următoarelor principii:

- utilizarea eficientă a resurselor energetice;
- dezvoltarea durabilă a unității administrativ-teritoriale;
- diminuarea impactului asupra mediului;
- reglementarea și transparența tarifelor și prețurilor energiei termice;
- asigurarea accesului nediscriminatoriu al utilizatorilor la rețelele termice și la serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat;

Modul de organizare și funcționare a Serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat la nivelul municipiului Craiova, pe întregul ciclu tehnologic, inclusiv a activităților privind dezvoltarea, re tehnologizarea și reabilitarea sistemelor de distribuție a energiei termice, ar trebui să aibă ca **obiective**:

- asigurarea continuității și calității serviciului;
- asigurarea resurselor necesare serviciului pe termen lung;
- accesibilitatea prețurilor la consumator;
- creșterea eficienței energetice a sistemului de distribuție;
- asigurarea transparenței în stabilirea prețurilor și a tarifelor la energia termică;
- instituirea și respectarea regimului de conducere, exploatare și control prin intermediul dispeceratelor specializate în gestiunea energiei termice;
- realizarea obiectivelor locale și naționale privind protecția mediului prin reducerea emisiilor de noxe și a gradului de poluare;
- creșterea siguranței în funcționare a instalațiilor.

Serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat la nivelul municipiului Craiova este monitorizat, controlat și reglementat de autoritățile competente, în conformitate cu legislația în vigoare și prevederile Contractului de Delegare a Gestiunii.

Autoritățile de reglementare competente pentru serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat la nivelul municipiului Craiova este A.N.R.E. și A.N.R.S.C.U.P.

Autoritățile Administrației Publice Locale a Municipiului Craiova (indiferent de modalitatea de gestiune) păstrează, în conformitate cu competențele ce le revin, potrivit legii, prerogativele și răspunderile privind adoptarea politicilor și strategiilor de dezvoltare a serviciilor publice.

4 CADRUL LEGAL

Legislația în vigoare definește rolul și responsabilitățile Guvernului, ale autorităților administrației publice centrale, respectiv ale autorităților administrației publice locale cu privire la asigurarea alimentării cu energie termică a localităților și clarifică competențele și atribuțiile ce revin fiecărui factor implicat în realizarea acesteia, cu respectarea principiului autonomiei locale, al dezvoltării durabile, al economisirii resurselor și al protecției mediului.

La nivel național, politica în domeniul serviciului public de alimentare cu energie termică este în competența Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, în colaborare cu Ministerul Energiei și este parte integrantă a politicii energetice a statului.

Guvernul aprobă Strategia națională privind serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat. Strategia este elaborată de Ministerul Afacerilor Interne, în colaborare cu Ministerul Economiei și cu Ministerul Mediului, cu consultarea organizațiilor neguvernamentale reprezentative în domeniu.

La nivelul administrației publice centrale, există mai multe autorități care au responsabilități în domeniul serviciilor publice de alimentare cu energie termică:

- (i) Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP) care exercită funcțiile de analiză, sinteză, decizie, coordonare, monitorizare, planificare și evaluare privind implementarea standardelor și a cerințelor de accelerare a dezvoltării serviciilor publice de utilități în concordanță cu cele similare la nivel european;
- (ii) Ministerul Energiei (ME);
- (iii) Ministerul Mediului (MM) pentru aspecte legate de conservarea și protecția mediului;
- (iv) Ministerul Muncii și Justiției Sociale (MMJS) pentru aspecte privind politica de protecție socială în domeniul alimentării cu energie termică;
- (v) Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice pentru reglementarea serviciului public de alimentare cu energie termică (producerea, transportul, distribuția și furnizarea de energie termică în sistem ce
- (vi) Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei pentru activitatea de producere a energiei termice în cogenerare.

La nivelul administrației publice locale, responsabilitățile sunt împărțite între consiliile locale (comunale, orășenești și municipale), consiliile județene, primării și prefecturi, în concordanță cu prevederile Legii nr. 215/2001 privind administrația publică locală. Obligațiile autorităților administrației publice locale sunt înființarea, organizarea, coordonarea, monitorizarea și controlul serviciului public de alimentare cu energie termică.

În asigurarea serviciului public de alimentare cu energie termică autoritățile administrației publice locale au, în principal, următoarele atribuții:

- a) asigurarea continuității serviciului public de alimentare cu energie termică la nivelul unităților administrativ-teritoriale;
- b) elaborarea anuală a programului propriu în domeniul energiei termice, corelat cu programul propriu de eficiență energetică și aprobat prin hotărâre a consiliului local, județean sau a Consiliului General al Municipiului București ori a asociației de dezvoltare comunitară, după caz;
- c) înființarea unui compartiment energetic în cadrul aparatului propriu, în condițiile legii;

- d) aprobarea propunerilor privind nivelul prețului local al energiei termice către utilizatorii de energie termică, înaintate de către operatorii serviciului;
- e) aprobarea prețului local pentru populație;
- f) aprobarea programului de dezvoltare, modernizare și contorizare a SACET, care trebuie să cuprindă atât surse de finanțare, cât și termen de finalizare, pe baza datelor furnizate de operatorii serviciului;
- g) asigurarea condițiilor pentru întocmirea studiilor privind evaluarea potențialului local al resurselor regenerabile de energie și al studiilor de fezabilitate privind valorificarea acestui potențial;
- h) exercitarea controlului serviciului public de alimentare cu energie termică;
- i) stabilirea zonelor unitare de încălzire, pe baza studiilor de fezabilitate privind dezvoltarea regională, aprobate prin hotărâre a consiliului local, a consiliului județean sau a Consiliului General al Municipiului București ori a asociației de dezvoltare comunitară, după caz;
- j) urmărește instituirea de către operatorul serviciului a zonelor de protecție și siguranță a SACET;
- k) urmăresc elaborarea și aprobarea programelor de contorizare la nivelul branșamentului termic al utilizatorilor de energie termică racordați la SACET.

În vederea modernizării și dezvoltării SACET, în studiile de fezabilitate se analizează și soluții de alimentare cu energie termică produsă prin cogenerare de înaltă eficiență sau prin valorificarea resurselor regenerabile locale.

Modelele de gestiune a sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică de către autoritățile administrației publice locale sunt următoarele:

- Gestiune directă de către autoritatea locală;
- Gestiune delegată către un operator deținut integral de autoritatea locală (ex: RADET);
- Gestiune delegată către un operator public-privat sau integral privat;
- Parteneriat public-privat (modernizarea surselor de producere a energiei termice și/sau a rețelelor termice de transport și distribuție a energiei termice).

4.1 Legislația aplicabilă în domeniul energiei termice

Principalele acte normative ce guvernează organizarea și funcționarea sistemelor și serviciilor publice centralizate de alimentare cu energie termică în România sunt Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare (în continuare „Legea 51/2006”), Legea serviciului public de alimentare cu energie termică nr. 325/2006, cu modificările ulterioare (în continuare „Legea 325/2006”), Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare (în continuare „Legea 123/2012”) și Legea eficienței energetice nr. 121/2014, cu modificările și completările ulterioare (în continuare „Legea 121/2014”).

Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 - stabilește cadrul juridic și instituțional unitar, obiectivele, competențele, atribuțiile și instrumentele specific necesare înființării, organizării, gestionării, finanțării, exploatării, monitorizării și controlului funcționării serviciilor comunitare de utilități publice. Potrivit acestei legi, autoritățile de reglementare competente în domeniu sunt: Autoritatea Națională de Reglementare pentru

Serviciile Comunitare de Utilități Publice (ANRSC), Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE) și autoritățile administrației publice locale (UAT), după caz.

Legea serviciului public de alimentare cu energie termică nr. 325/2006 - reglementează desfășurarea activităților specifice serviciilor publice de alimentare cu energie termică utilizată pentru încălzirea și prepararea apei calde de consum, respectiv producerea, transportul, distribuția și furnizarea energiei termice în sistem centralizat, în condiții de eficiență și la standarde de calitate, în vederea utilizării optime a resurselor de energie și cu respectarea normelor de protecție a mediului.

Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 - stabilește cadrul de reglementare pentru desfășurarea activităților în sectorul energiei electrice și al energiei termice produse în cogenerare, în vederea utilizării optime a resurselor primare de energie în condiții de accesibilitate, disponibilitate și suportabilitate și cu respectarea normelor de siguranță, calitate și protecție a mediului.

Legea eficienței energetice nr. 121/2014, prin care s-a transpus în legislația națională Directiva 2012/27/UE privind eficiența energetică - impune promovarea eficienței energetice în ceea ce privește serviciile de încălzire și răcire. Conform legii, până la 31 decembrie 2015, autoritatea administrației publice centrale, pe baza evaluărilor întocmite la nivel local de autoritățile publice locale, întocmește și transmite Comisiei Europene o evaluare cuprinzătoare a potențialului de punere în aplicare a cogenerării de înaltă eficiență și a termoficării și răcirii centralizate eficiente pe întreg teritoriul național.

Aceste acte normative reglementează condițiile generale de producere, transport, distribuție și furnizare de energie termică în sistem centralizat ca serviciu comunitar de utilitate publică, organizat la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor și județelor, indiferent de mărimea acestora.

Cadrul general este completat de o serie de acte normative cu relevanță în domeniul alimentării cu energie termică:

- Legea nr. 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor;
- Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, republicată;
- Legea 287/2002 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 124/2001 privind înființarea, organizarea și funcționarea Fondului Roman pentru Eficiența Energiei;
- O.G. nr. 36/2006 privind instituirea prețurilor locale de referință pentru energia termică furnizată populației prin sisteme centralizate - instituie prețurile locale de referință pentru energia termică furnizată populației prin sisteme centralizate, în scopul încălzirii locuințelor și al preparării apei calde menajere;
- H.G. nr. 219/2007 privind promovarea cogenerării bazate pe cererea de energie termică utilă - stabilește cadrul legal necesar promovării și dezvoltării cogenerării de înaltă eficiență a energiei termice și a energiei electrice, bazată pe cererea de energie termică utilă și pe economisirea energiei primare pe piața de energie, în scopul creșterii eficienței energetice și al îmbunătățirii securității alimentării cu energie, ținând seama de condițiile climatice și energetice specifice României.
- H.G. nr. 750/2008 pentru aprobarea Schemei de ajutor de stat regional privind valorificarea resurselor regenerabile de energie;
- H.G. nr. 1461/2008 pentru aprobarea Procedurii privind emiterea garanțiilor de

origine pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență;

- H.G. nr. 1215/2009 privind stabilirea criteriilor și a condițiilor necesare implementării schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă;
- H.G. nr. 495/2014 privind instituirea unei scheme de ajutor de stat privind exceptarea unor categorii de consumatori finali de la aplicarea Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie;

Pe lângă aceste acte normative, există o serie de ordine ale autorităților de reglementare ce stabilesc condițiile particulare de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu energie termică, respectiv:

- metodologiile de stabilire, ajustare sau modificare a prețurilor și tarifelor;
- procedurile de soluționare a neînțelegerilor;
- regulamente, proceduri și contracte cadru-specifice sectorului;
- proceduri de acordare a bonusului de referință pentru energia produsă în cogenerare;
- metodologiile de determinare și monitorizare a supracompensării activității de producere a energiei în cogenerare;
- măsuri de protecție socială în perioada sezonului rece.

Sumarizând, legislația primară:

- Lege nr. 31 din 16 noiembrie 1990 privind societățile, republicată în Monitorul Oficial partea I, nr. 1066 din 17 noiembrie 2004 dându-se textelor o nouă numerotare, cu modificările și completările ulterioare, intrată în vigoare la 17 noiembrie 1990;
- Lege nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, publicată în Monitorul Oficial partea I, nr. 618 din 18 iulie 2006, cu modificările și completările ulterioare, intrată în vigoare la 01 ianuarie 2007;
- Lege nr. 213 din 17 noiembrie 1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, cu modificările și completările ulterioare, republicată în Monitorul Oficial partea I, nr. 123 din 10 iunie 2011, cu modificările și completările ulterioare, intrată în vigoare la 23 ianuarie 1999;
- Lege nr. 215 din 23 aprilie 2001 a administrației publice locale, republicată în Monitorul Oficial partea I, nr. 123 din 20 februarie 2007, cu modificările și completările ulterioare, dându-se textelor o nouă numerotare, intrată în vigoare la 23 mai 2001;
- Hotărâre de Guvern nr. 246/2006 pentru aprobarea Strategiei naționale privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice, publicată în Monitorul Oficial partea I, nr. 295 din 03 aprilie 2006, cu modificările și completările ulterioare, intrată în vigoare la 03 aprilie 2006;
- Ordonanța Guvernului nr. 21 din 30 ianuarie 2002 privind gospodărirea localităților urbane și rurale, publicată în Monitorul Oficial partea I, nr. 86 din 1 februarie 2002, cu modificările și completările ulterioare;
- Lege nr. 515 din 12 iulie 2002 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 21/2002 privind gospodărirea localităților urbane și rurale, publicată în Monitorul Oficial partea I, nr. 578 din 5 august 2002;

- Ordonanță de Urgență a Guvernului nr. 109 din 30 noiembrie 2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, publicată Monitorul Oficial partea I, nr. 883 din 14 decembrie 2011, intrată în vigoare la 14 decembrie 2011;
- Hotărâre de Guvern nr. 722 din 28 septembrie 2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a unor prevederi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, publicată în Monitorul Oficial partea I, nr. 803 din 12 octombrie 2016;
- Lege nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, publicată în Monitorul Oficial partea I, nr. 391 din 23 mai 2016;
- Lege nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, publicată în Monitorul Oficial partea I, nr. 392 din 23 mai 2016;
- Hotărâre de Guvern nr. 867/2016 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii din Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, publicată în Monitorul Oficial partea I, nr. 985 din 7 decembrie 2016;
- Lege nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, publicată în Monitorul Oficial al României partea I, nr. 392/2016;
- Lege nr. 98/2016 privind achizițiile publice, publicată în Monitorul Oficial partea I, nr. 390 din 23 mai 2016;
- Hotărâre de Guvern nr. 395/2016 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;
- Lege nr. 228 din 4 iulie 2007 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 30/2006 privind funcția de verificare a aspectelor procedurale aferente procesului de atribuire a contractelor de achiziție publică;
- Ordonanță de Urgență a Guvernului nr. 74 din 29 iunie 2005 privind înființarea Autorității Naționale pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice;
- Ordonanță de Urgență a Guvernului nr. 30/2006 privind funcția de verificare a aspectelor procedurale aferente procesului de atribuire a contractelor de achiziție publică;
- Ordonanță de Urgență a Guvernului nr. 19 din 7 martie 2009 privind unele măsuri în domeniul legislației referitoare la achizițiile publice;
- Ordonanță de Urgență a Guvernului nr. 13 din 20 mai 2015 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Achiziții Publice;
- Ordonanță de Urgență a Guvernului nr. 58/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact asupra domeniului achizițiilor publice;
- Hotărâre de Guvern nr. 1705 din 29 noiembrie 2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, publicată în Monitorul Oficial partea I, nr. 1020 din 21 decembrie 2006;
- Ordonanță de Urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, cu

modificările și completările ulterioare;

- Lege nr. 325 din 14 iulie 2006 a serviciului de alimentare cu energie termică, publicată în Monitorul Oficial partea I, nr. 651 din 27 iulie 2006, cu modificările și completările ulterioare, intrată în vigoare la 30 iulie 2006;
- Hotărâre de Guvern nr. 1661 din 10 decembrie 2008, privind aprobarea Programului național pentru creșterea eficienței energetice și utilizarea surselor regenerabile de energie în sectorul public, publicată în Monitorul Oficial partea I, nr. 858 din 19 decembrie 2008, cu modificările și completările ulterioare, intrată în vigoare la 19 decembrie 2008.

Sumarizând, legislația secundară:

- Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 1718/2011 pentru aprobarea Precizărilor privind întocmirea și actualizarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, publicat în Monitorul Oficial partea I, nr. 186 din 17 martie 2011;
- Ordinul nr. 28 din 05 aprilie 2017, al președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei, privind aprobarea Regulamentului pentru acordarea licențelor în domeniul serviciului de alimentare centralizată cu energie termică, publicat în Monitorul Oficial partea I, nr. 271 din 19 aprilie 2017;
- Regulament din 5 aprilie 2017 pentru acordarea licențelor în domeniul serviciului de alimentare centralizată cu energie termică, publicat în Monitorul Oficial partea I, nr. 271 din 19 aprilie 2017, aprobat prin Ordinul nr. 28 din 5 aprilie 2017, publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 271 din 19 aprilie 2017;
- Hotărârile CL Craiova aplicabile, alte documente legislative, reglementări și hotărâri ale autorităților deliberative ale Municipiului Craiova.

Sumarizând, legislația europeană:

- Directiva 2014/23/UE a Parlamentului European și a Consiliului European din 26 februarie 2014 privind atribuirea contractelor de concesiune;
- Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului European din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE.

Transpuse în legislația națională prin:

- Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, publicată în M.O. nr. 390/23.05.2016;
- Norme de aplicare: Hotărârea Guvernului nr. 395/2016, publicată în M.O. nr. 423/06.06.2016;
- Legea nr.99/2016 privind achizițiile sectoriale, publicată în M.O. nr. 390/23.05.2016;
- Norme de aplicare: Hotărârea Guvernului nr. 394/2016, publicată în M.O. nr. 423/06.06.2016;
- Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, publicată în
- Monitorul Oficial al României nr. 392/2016;
- Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea CNSC, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 393/2016.

4.2 Autoritățile de reglementare

Autoritățile de reglementare cu atribuții în sectorul energiei termice:

Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice

ANRSCUP este instituție publică de interes național, cu personalitate juridică, ce funcționează în subordinea Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și are ca scop reglementarea și monitorizarea, la nivel central, a activităților din domeniul serviciilor comunitare de utilități publice aflate în atribuțiile sale, în conformitate prevederile Legii 51/2006.

Până în anul 2016, serviciul public de alimentare cu energie termică s-a aflat în sfera de competență a ANRSC, astfel că autoritatea era responsabilă cu:

- eliberarea licențelor, elaborarea metodologiilor și a regulamentelor-cadru pentru domeniul serviciilor de alimentare cu energie termică și pentru piața acestor servicii;
- monitorizarea modului de respectare și implementare a legislației aplicabile acestor servicii;
- reglementarea și controlul activității operatorilor cu privire la:
 - (i) respectarea indicatorilor de performanță ai serviciului;
 - (ii) fundamentarea prețurilor și tarifelor și respectarea procedurilor de stabilire și ajustare a acestora;
 - (iii) asigurarea protecției utilizatorilor și exploatarea eficientă a patrimoniului public și/sau privat al unităților administrativ-teritoriale aferent serviciilor;

Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei

Principala misiune a ANRE este aceea de a elabora, aproba și monitoriza aplicarea ansamblului de reglementări obligatorii la nivel național, necesar funcționării sectorului și pieței energiei electrice, termice și a gazelor naturale, în condiții de eficiență, concurență, transparență și protecție a consumatorilor, precum și de a implementa și monitoriza măsurile de eficiență energetică la nivel național și de a promova utilizarea la consumatorii finali a surselor regenerabile de energie.

În cadrul activităților reglementate, în sfera de reglementare a ANRE intră aprobarea prețurilor reglementate de vânzare-cumpărare a energiei termice produse în cogenerare de înaltă eficiență ce beneficiază de scheme de sprijin instituite la nivel național, precum și prețurile pentru energia termică produsă în centrale de cogenerare, destinată sistemului de alimentare centralizată cu energie termică –SACET. (art. 9 din Legea nr. 160/2012 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind modificarea și completarea Legii energiei electrice nr. 13/2007 și Legii gazelor naturale

În conformitate cu prevederile art. 13 alin. (1) și alin. (4) din Legea 51/2006, serviciul public de alimentare cu energie termică a trecut integral în sfera de reglementare, autorizare și control a ANRE, ANRSC nemaiavănd nicio competență în acest domeniu. Astfel, competența legală în privința alimentării cu energie termică aparține în exclusivitate ANRE, inclusiv atribuțiile privind soluționarea petițiilor.

Începând cu data de 17 noiembrie 2016, odată cu modificarea și completarea Legii 51/2006, licențele și autorizațiile acordate de ANRSC în domeniul serviciului de alimentare cu energie

termică, valabile la data intrării în vigoare a legii de modificare, pot fi menținute, modificate, suspendate sau retrase de ANRE, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare.

În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a legii de modificare, ANRSC era obligată să predea, prin protocol de predare-preluare, către ANRE, licențele acordate operatorilor din sfera de competență a acesteia, precum și autorizațiile de montare și exploatare a sistemelor de repartizare costuri pentru încălzire și apă caldă de consum.

4.3 Licențele acordate operatorilor din sectorul energiei termice

Desfășurarea activităților specifice serviciului public de alimentare cu energie termică, indiferent de forma de gestiune aleasă, se realizează pe baza regulamentului serviciului, a caietului de sarcini al serviciului și al licenței emise de autoritatea de reglementare competentă.

Licența este actul emis de autoritatea de reglementare competentă, în exercitarea competențelor partajate cu autoritățile administrației publice locale, prin care se recunosc dreptul și capacitatea de a furniza/presta un serviciu/o activitate de utilitate publică în condițiile legislației aplicabile domeniului reglementat.

Niciun operator român sau străin, indiferent de statutul său juridic, forma de organizare, natura capitalului, tipul de proprietate ori țara de origine din Uniunea Europeană, nu poate desfășura, pe teritoriul României, activitățile de producție, transport, distribuție sau furnizare de energie termică în sistem centralizat, fără a obține licență de la ANRE sau fără o licență valabilă de la ANRSC. În conformitate cu art.II din Legea nr. 225/2016, licențele care conferă titularului permisiunea de a presta/furniza serviciul de utilități publice ori una sau mai multe activități specifice acestuia, acordate de ANRSC, își păstrează valabilitatea până la data expirării lor.

La acordarea licențelor, autoritatea competentă urmărește, cu precădere, îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- a) atingerea de către operatori a obiectivelor stabilite la nivel național pentru serviciile de utilități publice;
- b) existența hotărârii privind darea în administrare a furnizării/prestării serviciului și a contractului de delegare a gestiunii legal încheiat;
- c) deținerea tuturor avizelor, acordurilor și autorizațiilor necesare furnizării/prestării serviciului și exploatarii sistemelor de utilități publice aferente, prevăzute de legislația în vigoare sau, după caz, dovada solicitării acestora;
- d) cunoașterea actelor normative care reglementează domeniul serviciilor de utilități publice.

Deținerea licenței este obligatorie, indiferent de modalitatea de gestiune a serviciului public centralizat de alimentare cu energie termică adoptată de către autoritățile administrației publice locale.

Pentru realizarea tuturor activităților cuprinse în serviciul public de alimentare cu energie termică printr-un SACET se acordă o singură licență.

În cazul producerii de energie termică în cogenerare sau de mai mulți producători grupați într-un SACET, pentru activitatea de producere a energiei termice se pot elibera licențe separate, iar pentru celelalte activități aferente serviciului public de alimentare cu energie termică se eliberează o singură licență.

5 SITUAȚIA TEHNICO-FINANCIARĂ ACTUALĂ A SERVICIULUI ȘI STAREA TEHNICĂ A SISTEMULUI AFERENT ACESTUIA

Sistemul centralizat de alimentare cu căldură al Municipiului Craiova este reprezentat de următoarele elemente:

- sursele de producere a căldurii: CET Craiova II, 13 centrale termice de zonă și 36 de centrale termice de bloc;
- rețeaua de transport a căldurii (rețeaua primară);
- punctele termice, în număr total de 104;
- rețeaua de distribuție a căldurii (rețeaua secundară).

Principalul sistem de alimentare cu energie termică a consumatorilor din municipiul Craiova este sistemul centralizat, având ca sursă de producere SE Craiova II prin:

- 2 grupuri în cogenerare (2×150/120 MW) – pe cărbune cu gaz, suport de flacără;
- 2 cazane de apă fierbinte (2X100 Gcal/h) – pe cărbune cu păcură, suport de flacără
- un boiler de 50 Gcal/h și un boiler de 30 Gcal/h.

În prezent, în municipiul Craiova, din SE Craiova II, în sistem centralizat, sunt alimentați cu agent termic (apa fierbinte) 123 puncte termice, din care 104 urbane aparținând S.C. Termo Craiova S.R.L. și 19 care alimentează agenți economici și instituții publice.

De asemenea alimentează cu apa fierbinte și apă tehnologică consumatorul industrial S.C. FORD Automobile Romania S.A..

Magistralele, ramificațiile rețelelor și racordurile de pe teritoriul municipiului Craiova și din zonele limitrofe au o lungime totală de traseu (subteran și suprateran) de 60 Km.

Energie termică livrată: minim 40 Gcal/h – maxim 360 Gcal/h.

Locuințe la nivel de apartament încălzite: 59.991

Persoane beneficiare: ~ 150.000

Pe parcursul anului 2007, 11 centrale termice (CT 1, CT 10, CT 11, CT 12, CT 2, CT 3, CT 6, CT 6A, CT 7, CT 8, CT 9 Craiovița Nouă) au fost transformate în puncte termice și sunt incluse în numărul de 104.

Din punctul de vedere al proprietății asupra surselor și rețelelor, sistemul centralizat de alimentare cu căldură al Municipiului Craiova, se caracterizează prin următoarele particularități:

- centrala de cogenerare CET Craiova II, precum și rețeaua de transport a căldurii se află în proprietatea Complexului Energetic Oltenia. Acesta asigură aprox 80% din necesarul de căldură pentru utilizatorii deserviți de sistemul centralizat al Municipiului Craiova.
- centralele termice de zonă, împreună cu 104 puncte termice și toate rețelele secundare aferente se află în gestiunea directă a SC Termo Craiova SRL prin H.C.L. a Consiliului Local al Municipiului Craiova.

Cele 104 puncte termice sunt alimentate cu căldură din CET Craiova II. Lungimea totală de traseu a rețelelor secundare este 148 km, din care cca. 121 km (484 km conducte) la punctele termice și 27 km (108 km conducte) la centralele termice.

Ca urmare, partea din sistemul centralizat ce aparține SC Termo Craiova SRL se compune

din:

- 13 centrale termice de zonă și rețelele secundare aferente;
- 36 de centrale termice de bloc și rețelele secundare aferente;
- 104 puncte termice și rețelele secundare aferente.

Centrale termice

Centralele termice din sistemul centralizat (SACET) din Municipiul Craiova produc agent termic pentru încălzire prin preparare directă - cu cazane - , iar apa caldă de consum, prin intermediul unor schimbătoare de căldură de tip apă-apă. Centralele termice aparținând SC Termo Craiova SRL utilizează gazul metan.

Centralele termice au fost construite în baza unor proiecte termice tip, pentru furnizarea de agent termic ansamblurilor de locuințe, cu funcționare pe combustibil lichid sau gazos. Punerea lor în funcțiune s-a făcut eşalonat în perioada 1960-1983. Cazanele care produceau agentul termic erau cazane monobloc acvatubulare Metalica, tip PAG. În perioada 2005-2006 cele 13 centrale termice de zonă au fost modernizate, înlocuindu-se cazanele vechi cu cazane moderne, dotate cu echipamente de ardere performante și funcționare automatizată.

Cazanele modernizate sunt de tip Viessmann – Vitorond, Baltur – Technox și Greenox, ThermoCelsius, Sime – RMG, Ferroli - Pegasus, Foundital - Bali, din oțel sau fontă utilizând drept combustibil gazul natural.

Echipamentele de ardere din dotarea cazanelor sunt automatizate, cu reglare în trepte având posibilitatea de lucru cu flacără modulată. Succesiunea treptelor de ardere este comandată prin intermediul reguletoarelor electronice de tip ECL Confort, în funcție de temperatura exterioară, în baza unui grafic prestabilit de reglare al temperaturii.

Cazanele funcționează la un regim nominal de temperatură de 90oC/70oC. Capacitatea instalată în cele 13 centrale termice este de 39,25 MWt.

Cazanele din centralele termice:

- **punerea în funcțiune:** este cuprinsă între anii 2004 și 2007.
- **capacitățile termice instalate:** capacitatea totală instalată în cadrul centralelor termice este de 42,618 MWt, respectiv 36,645 Gcal/h - sub forma a diverse tipuri de cazane (Vitorond 200, Tehnox3 - 1320BT, Tehnox 1100BT, Greenox.e140, ThermoCelsius, RMG MK, Pegasus F2N, Bali RTN).
- **tipo-dimensiunile cazanelor instalate:** toate sunt cazane de apă caldă pentru încălzire și apă caldă de consum, cu parametri nominali 90/70°C) și parametri reali de funcționare situați în jurul valorii de 85/65°C (85/68°C sau 90/70°C);
- combustibilul utilizat: **gaz natural.**
- **randamentele nominale**, garantate de fabricant sunt cuprinse între 91,2 și 94,8%.
- **randamentele reale**, au valori cuprinse între 91,2% - 94,8%

Electropompele de circulație a agentului termic secundar sunt echipate cu convertizoare statice de frecvență care realizează variația turației.

Sistemele de expansiune sunt dotate cu recipiente stabile sub presiune de tip închis cu membrană.

Schimbătoarele de căldură pentru prepararea apei calde de consum sunt confecționate din pachete de placi (oțel inoxidabil) strânse cu tiranți. Astfel, trebuie menționat faptul că toate

centralele sunt echipate cu schimbătoare moderne - cu plăci - instalate în perioada 2005 - 2006. Capacitățile schimbătoarelor variază între 0,4 MW și 2,6 MW.

Contorizarea energiei termice produse în centrale se face la ieșirea din surse separat pentru încălzire și apă caldă de consum. Blocurile de locuințe sunt contorizate la nivel de branșament.

În cursul anului 2007, 11 centrale termice din cartierul Craiovița Nouă au fost transformate în puncte termice.

Datorită gradului mare de debranșări și pentru creșterea eficienței energetice a sistemului în cursul anului 2013 utilizatorii rămași arondați centralelor termice CT 113 apartamente și CT N. Titulescu au fost racordați la instalațiile din punctele termice PT 5 G. Enescu, respectiv PT N. Titulescu.

Puncte termice

S.C. Termo Craiova S.R.L. are în exploatare 104 puncte termice, alimentate cu agent termic primar din centrala de cogenerare SE Craiova. Punctele termice, împreună cu rețelele termice aferente aparțin domeniului public al municipiului Craiova și deservesc atât consumatori de tip populație, cât și instituții socio-culturale și spații comerciale din zona de arondare.

Repartizarea debitelor hidraulice către punctele termice nu mai respectă cerințele prevăzute în studiul de regim hidraulic și termic al sistemului de termoficare centralizat. În consecință este necesară reconsiderarea studiului de regim hidraulic și termic al agentului termic primar ținând cont de sarcina termică arondată pentru fiecare punct termic și de schema termomecanică a instalațiilor agentului termic primar, precum și elaborarea unei noi diagrame de reglaj a temperaturii, precum și reconsiderarea disponibilului de presiune la nivel de branșament al fiecărui punct termic.

Punctele termice urbane din municipiul Craiova au fost construite în baza proiectelor tip pentru ansambluri de locuințe, cu puteri termice de 2,5; 5; 7,5; 10Gcal/h și au fost puse în funcțiune în perioada 1981-1990. Aceste puncte termice erau echipate cu schimbătoare de căldură de suprafața tip fascicul de țevi în manta. În anii 1996-2006 toate aceste schimbătoare de căldură fasciculare au fost înlocuite cu schimbătoare de căldură cu plăci inoxidabile.

Punctele termice funcționează după schema cu un circuit de încălzire și preparare a apei calde de consum în două trepte, în serie cu instalația de încălzire. Circulația agentului termic secundar este asigurată prin intermediul unor pompe cu turație constantă amplasate în punctele termice.

În punctele termice sunt instalate un număr de 295 de schimbătoare de căldură pentru încălzire și 224 pentru apă caldă de consum. Atât pe partea de încălzire cât și pe partea de apă caldă de consum toate schimbătoarele de căldură tubulare au fost înlocuite cu schimbătoare de căldură cu plăci.

Schimbătoarele de căldură cu plăci au fost proiectate să funcționeze la un regim de temperatură și debite corespunzătoare regimului de funcționare al CET din momentul realizării modernizării (temperatură maximă pe circuitul de ducere agent primar de 125oC și debit hidraulic mai mare de 5000 t/h).

Furnizarea agentului termic primar la parametrii inferiori celor prevăzuți în proiect, determină un regim de funcționare neeficient din punct de vedere energetic al schimbătoarelor de căldură, ceea ce duce la diminuarea capacității de transfer a căldurii spre agentul termic secundar și scăderea eficienței energetice a sistemului.

În perioada 1999 - 2018, au fost deconectate de la sistemul centralizat de alimentare cu

energie termică 17.257 apartamente, reprezentând 23,31 % din numărul inițial de spații locative individuale din blocurile de locuințe.

Prin urmare, sarcina termică reală arondată punctelor termice este mai mică decât puterea instalată. Acest fapt se reflectă îndeosebi în funcționarea instalațiilor termomecanice (pompe de circulație, conducte, fittinguri și armături). Supradimensionarea nu este evidentă în cazul schimbătoarelor de căldură, întrucât acestea au fost înlocuite în perioada 1995-2007 cu schimbătoare de căldură cu plăci luându-se în calcul sarcina termică actualizată la momentul modernizării.

Prin proiectul inițial, circulația agentului termic secundar se realiza cu pompe centrifugale monoetajate de tip Lotru, Criș, Cerna și AN, iar pentru umplerea și completarea instalațiilor de încălzire au fost prevăzute pompe centrifugale multietajate de tip Sadu. Sistemul de expansiune din dotarea punctelor termice era compus din recipiente sub presiune stabile de tip închis și perna de aer era asigurată de compresoare.

Supradimensionarea este evidentă în cazul pompelor de circulație care determină pierderi suplimentare de energie electrică activă și reactivă. Totodată, datorită supradimensionării rețelelor de distribuție, a scăzut viteza de circulație a agentului termic prin conducte, fapt ce generează o pierdere suplimentară de energie termică în sistemul de distribuție.

Se impune ca în cazurile de supradimensionare să se înlocuiască electropompele de circulație existente cu electropompe cu turație variabilă, ai căror parametrii hidraulici să fie corelați cu sarcina actuală.

Pentru creșterea eficienței energetice a sistemului centralizat, în anul 2007 s-a trecut la transformarea a 11 centrale termice în puncte termice moderne, complet automatizate și până la începutul anului 2014 s-au modernizat alte 14 puncte termice. Electropompele de circulație a apei din instalațiile de încălzire și de preparare a apei calde menajere sunt dotate cu convertizoare statice de frecvență și funcționare automată, cu menținerea diferenței de presiune între conductele de ducere și întoarcere ale circuitului de încălzire. Instalațiile de automatizare sunt construite în jurul unor reglatoare electronice programabile, liber configurabile, cu posibilitatea de extindere și dezvoltare ulterioară, prin adăugarea de module de extensie. Utilajele, echipamentele și instalațiile sunt dotate cu interfețe specializate, care permit integrarea în sistemul centralizat de supraveghere, reglare, control, monitorizare și achiziție de date tip SCADA. Datele de operare ale punctelor termice (debit, presiuni, temperaturi), precum și informațiile integrate în timp se transmit prin rețeaua internet la dispeceratul central din punctul termic nr. 10 Craiovița Nouă. Sistemul dispecer permite transmiterea de comenzi către servomotoarele electrice de acționare a robinetelor de reglare cu două și trei căi, precum și a comenzilor de pornire/oprire la distanță a electropompelor.

În prezent sunt modernizate un număr de 26 puncte termice.

Până la finele anului 2014 s-au pus în funcțiune instalațiile automate de completare/umplere a instalațiilor de încălzire cu apă de adaos din returul instalației de agent termic primar, pentru toate punctele termice aflate în administrarea Termo Craiova SRL. Tot începând cu anul 2014 au fost instalate centrale de alarmare și camere de supraveghere video pentru 35 de puncte termice nemodernizate, iar în PT 2 Valea Roșie și PT 23 August s-au realizat lucrări de automatizare ale instalațiilor de preparare a apei calde de consum, pentru asigurarea parametrilor optimi ai apei calde de consum spre utilizatori.

La contoarele de energie termică instalate pe circuitul de agent primar se înregistrează diferențe între volumele măsurate pe circuitele de ducere și întoarcere la intrarea în punctele termice.

Se impune verificarea condițiilor tehnice și metrologice pe trebuie să le îndeplinească aceste sisteme de măsurare a energiei termice, prevăzute cu un circuit suplimentar de măsurare a debitului (în special condiția de împerechere a acestor traductoare astfel încât erorile de măsurare să fie comparabile).

Pentru creșterea eficienței energetice, este necesară reconsiderarea capacității instalate în punctele termice și corelarea acesteia cu sarcina termică existentă, adoptarea unor soluții de optimizare a traseelor de conducte, redimensionarea conductelor, refacerea termoizolației afectate ca urmare a tasărilor și discontinuităților, înlocuirea armăturilor de închidere și reglare defecte sau nefuncționale, precum și modernizarea sistemelor de automatizare a funcționării instalațiilor, atât pentru circuitul de încălzire, cât și în circuitul de preparare a apei calde de consum.

Rețelele secundare aferente centralelor punctelor și termice

Rețelele termice de distribuție sunt amplasate în intravilanul municipiului Craiova, fac parte din categoria bunurilor de utilitate publică și aparțin domeniului public al municipiului Craiova, conform H.G. nr. 965/2002.

Sistemul de distribuție al energiei termice este dat în administrarea operatorului local de servicii publice S.C. Termo Craiova S.R.L. în temeiul H.C.L. nr. 170/2012.

Rețeaua secundară asigură furnizarea energiei termice din punctele termice până la consumatorii finali.

Lungimea traseului de rețele termice secundare aferente punctelor termice este 121 km (484 km de conducte). Sistemul de rețele este fie de tip cvadritubular (două conducte ducere-întoarcere pentru încălzire, o conductă pentru circulație apă caldă și o conductă de recirculare), fie cu 3 conducte (două conducte ducere-întoarcere pentru încălzire și o conductă pentru circulație apă caldă). Sistemul este alcătuit din conducte clasice (țevă neagră trasă fără sudură) cu izolație din vată minerală cu grosime de 0,04 m pentru încălzire și conducte clasice (țevă zincată) cu izolație din vată minerală cu grosime de 0,03 m pentru apă caldă de consum, pozate în canale subterane vizitabile și necirculabile din beton. Adâncimea medie de pozare a conductelor este de minim 0,8 m în zonele verzi și minim 1,5 m zonele carosabile. Distanța este măsurată de la cota zero până la generatoarea protecției termoizolației.

Rețelele preizolate sunt alcătuite din conducte fabricate din țevă neagră fără sudură, izolate cu spumă dură de poliuretan și protejate la exterior cu manta din polietilenă de înaltă densitate, montate direct în pământ (CT 6 Calea București, PT 8 Calea București, PT 9 Craiovița Nouă). La amplasarea noilor conducte a fost respectată, de regulă, configurația existentă a rețelilor termice, demolându-se unul dintre pereții laterali ai canalului de protecție pentru respectarea distanțelor minime dintre conductele adiacente. Sistemul de distribuție a energiei termice a fost pus în funcțiune începând cu anul 1960. Canalele termice sunt construite din chesoane prefabricate de tip U, etanșate prin chituire cu mortal de ciment, care în urma mișcărilor tectonice și a deplasărilor de teren s-au degradat, rezultând infiltrații de apă în interior.

Pentru sistemul de distribuție a energiei termice este instituită o zonă de protecție, cu scopul de a proteja rețelele termice și pentru a asigura accesul personalului de mentenanță și reparații. Distanțele care delimitează zona de protecție a rețelilor termice, măsurate în proiecție orizontală de la limita exterioară a canalelor din beton în care sunt amplasate conductele termice, de o parte și de alta a acestora, sunt stabilite în corelare cu distanțele minime dintre rețelele edilitare subterane și elementele de construcții, stabilite în conformitate cu standardul SR 8591/1997 – Rețele edilitare subterane – Condiții de

amplasare.

Zona adiacentă sistemului de distribuție a energiei termice în care sunt instituite restricții și interdicții, în scopul asigurării funcționării normale a acestuia și pentru evitarea punerii în pericol a persoanelor, bunurilor și mediului din vecinătate este definită drept zonă de siguranță. Zona de siguranță a rețelelor termice este de 5 m de o parte și de alta a canalelor din betonși include zona de protecție.

Începând cu anul 2012 au fost realizate lucrări de reîntregire a conductelor de recirculare a apei calde de consum. La ora actuală, peste 80% dintre utilizatorii de tip condominiu sunt racordați la circuitul de recirculație a apei calde de consum.

Au fost realizate lucrări de înlocuire a conductelor termice pe tronsoanele afectate de pierderi de agent și energie termică prin neetanșeități, pe aproximativ 30% din traseul rețelelor termice.

Starea actuală a sistemului de distribuție aferent punctelor termice este necorespunzătoare, ca urmare a corodării conductelor și tasării termoizolației.

Starea tehnică a rețelei secundare aferentă centralelor termice din sistemul centralizat

Rețeaua secundară asigură furnizarea energiei termice produsă în centralele termice de zonă până la consumatorii finali. Sistemul de rețele este fie de tip cvadritubular (două conducte ducere – întoarcere pentru încălzire, o conductă de circulație apă caldă și o conductă de recirculare), fie cu 3 conducte (două conducte ducere – întoarcere pentru încălzire și o conductă de circulație apă caldă), compus din conducte clasice cu izolație din vată minerală, pozate în canale subterane vizitabile și necirculabile. Lungimea de traseu a rețelelor secundare aferente centralelor termice este de 30 km din care au fost modernizate 1,015 km de rețea prin înlocuire cu conducte preizolate.

Starea actuală a sistemului de distribuție aferent centralelor termice este necorespunzătoare, ca urmare a corodării conductelor și tasării termoizolației. Lucrările efectuate până în prezent au constat doar în înlocuiri parțiale în zonele unde s-au constatat pierderi mari de agent termic.

Contorizare

Total branșamente contorizate	7320
Total sisteme de contorizare proprietate terți	150
Total sisteme de contorizare terți proprietate Termo	30
Total branșamente contorizate proprietate Termo	7483
Sisteme de contorizare în PT + CT	313
Grad Contorizare ÎNC. = $3794 / (3794+41) = 98,93\%$	
Grad Contorizare ACC.= $3523 / (3523+10) = 99,68\%$	

Din punctul de vedere al automatizării, au fost automatizate toate centralele termice.

Eficiența energetică

Intravilanul municipiului Craiova are clădiri de locuit de diverse tipuri: clădiri individuale de regim de înălțime P, P+1, P+2 și clădiri colective/blocuri cu regim de înălțime în majoritate P+4, dar și de tip P+7, P+10 amplasate începând din zona centrală și mergând până la periferie, precum și pe arterele principale.

Majoritatea blocurilor sunt construite în perioada 1950-1990 și nu au suferit lucrări majore de

îmbunătățire a eficienței energetice. Acestea prezintă o rezistență termică scăzută a anvelopei clădirilor, cu valori dependente atât de materialele de izolație termică utilizate, cât și de configurația geometrică și structurală a clădirilor existente.

Imobilele racordate la sistemele centralizate de încălzire urbană prezintă o serie de caracteristici din punctul de vedere al performanțelor termice, și anume:

- zidurile exterioare și terasele realizate cu tehnologii și materiale care facilitează transferul de căldură către exterior;
- tâmplării cu performanțe scăzute din punctul de vedere al transferului de căldură;
- instalațiile interioare de încălzire nu sunt individualizate pe apartamente, nepermițând o contorizare individuală pe fiecare abonat.

În scopul reducerii pierderilor de căldură din apartamente, este necesară reabilitarea termică a anvelopei clădirilor (a fațadelor, teraselor, a tâmplăriei exterioare). Clădirile încadrate în clase de risc 0-III, trebuie să fie reabilitate și structural.

Alegerea soluției de reabilitare și modernizare termică și energetică a clădirilor de locuit existente, la nivelul anvelopei acestora (refacere izolații termice, fonice, hidrofuge, lucrări de eliminare a condensului, refacere fațade, terase), se face de comun acord și în colaborare cu proprietarii clădirilor, avându-se în vedere alcătuirea și starea elementelor de construcție existente, determinate în faza de realizare a expertizei termice și energetice, precum și în funcție de criteriile prioritare specifice fiecărei situații în parte.

Reabilitarea clădirilor se face împreună cu partea de instalații, ele neputând să fie realizate separat.

În prezent sunt în implementare o serie de proiecte de reabilitare termică a clădirilor de locuit, ce urmăresc creșterea performanțelor energetice ale clădirilor, reducerea facturilor de energie termică și implicit, îmbunătățirea condițiilor de viață pentru populație, îmbunătățirea aspectului estetic al clădirilor și degrevarea bugetului local de sume importante alocate subvențiilor pentru energia termică.

Concluzii asupra stării tehnice actuale a sistemului centralizat de alimentare cu energie termică în municipiul Craiova

Producerea energiei termice în sistem centralizat s-a bazat inițial pe consumul industrial de energie termică solicitat de marii consumatori industriali existenți local până în anii 2000.

Prima perioadă a diminuării activității și eficienței S.A.C.E.T a fost cea a debransărilor industriale. Astfel, fie o parte din consumatorii industriali și-au instalat echipamente proprii de producere a energiei, nemulțumiți de calitatea serviciilor prestate de S.A.C.E.T., fie și-au întrerupt activitatea.

În acest fel, o componentă importantă a consumului S.A.C.E.T. a fost desființată, cu influențe nefaste asupra eficienței energetice și economice ale acestora.

Desființarea marilor consumatori industriali a limitat producția energiei termice la necesitățile mult mai reduse a unor consumatori de tip agenți economici și la consumul destinat încălzirii spațiilor destinate locuințelor din municipiu.

Debransarea consumatorilor industriali a produs o reducere importantă a eficienței energetice și economice a S.A.C.E.T. de mare și medie capacitate (care alimentau și consumatori industriali), prin reducerea semnificativă a cantității de căldură vândute (deci scăderea veniturilor), respectiv prin creșterea pierderilor procentuale de energie, datorită funcționării sistemelor centralizate la sarcini parțiale.

Această tendință de scădere a consumului de energie termică livrat din sistemul centralizat s-a manifestat și în perioada următoare, consumul populației reducându-se cu cca. 24%, în timp ce consumul agenților economici s-a redus cu cca. 10%.

Conform evoluției se constată că pierderea semnificativă de clienți este cea din rândul consumatorilor casnici.

Reducerea consumului de energie termică s-a datorat debransărilor de la sistemul de încălzire centralizată, utilizatorii optând pentru o sursă individuală de producere a energiei termice, de regulă o microcentrală termică de apartament.

Cantitatea de energie termică introdusă în sistemul de transport al energiei termice în ultimii trei ani este livrată, pe de o parte, consumatorilor alimentați direct din sistemul de transport și, respectiv, livrată punctelor termice și modulelor termice care alimentează consumatorii casnici și restul agenților economici prin rețeaua de distribuție.

Același trend se găsește și în analiza consumului de gaze naturale înregistrat în ultimii 3 ani:

2018: 38.301,942974 MW/h

2017: 39.157,512191 MW/h

2016: 41.489,755414 MW/h

Din analiza bilanțului termoenergetic anual real pentru sistemul de alimentare cu energie termică produsă în centralele termice de zonă echipate cu cazane pe gaze naturale, reiese că au produs în anul de bilanț 31908,85 Gcal. Din aceasta cantitate s-au vândut consumatorilor 22506,26 Gcal și s-au pierdut în rețelele de distribuție 9402,59 Gcal adică 29,47 % din energia termică produsă.

Pentru încălzire în sezonul de iarnă s-au facturat 19441,01 Gcal, iar pentru alimentarea cu apă caldă de consum a consumatorilor racordați la rețea s-au facturat 3112,77 Gcal.

Pierderile de căldură prin pierderi masice în rețelele de încălzire și apă caldă de consum au totalizat 862,21 Gcal și au reprezentat 2,7 % din energia termică produsă de centralele termice. Pierderile prin transfer termic în mediul ambiant ale conductelor au fost de 8540,38 Gcal, adică o pierdere procentuală de 26,77 %.

Din analiza datelor se observă că pierderile procentuale de căldură prin transfer termic sunt mari (26,77%). Pierderile masice de apă în rețelele de distribuție sunt relativ reduse și anume: în rețelele de încălzire s-au pierdut 7617 m³ de apă pe an, iar în rețelele de apă caldă de consum s-au pierdut 14805 m³ de apă.

Cauzele principale ale acestor pierderi sunt determinate de următorii factori:

- debransarea unui număr important de consumatori de la rețea, aceasta devenind supradimensionată pentru consumul actual;
- vechimea mare (peste durata normală de utilizare) a conductelor cu o izolație termică îmbătrânită;
- introducerea conductelor de recirculare a apei calde de consum pentru a asigura temperatura necesară în momentul utilizării apei de către consumatori;
- manevrelor de golire cu ocazia reparațiilor accidentale și a avariilor

Din analiza bilanțului termoenergetic anual real pentru punctele termice, reiese că, cantitatea de energie termică preluată din sistemul de transport al apei fierbinți de cele 104 puncte termice a fost de 451733,91 Gcal. Din aceasta cantitate, în sezonul de iarnă s-au vândut consumatorilor pentru încălzire 288702,67 Gcal.

Cantitatea de energie termică vândută consumatorilor cu apa caldă de consum a fost 62360,55 Gcal.

Diferența de 105620,89 Gcal dintre energia termică cumpărată din sistemul de transport și totalul energiei termice vândute consumatorilor reprezintă pierderi în sistemul de distribuție. În procente, pierderile au fost de 23,38 %.

Dintre acestea, 8001,20 Gcal s-au pierdut prin pierderi de agent termic (masice) în circuitele de distribuție a apei calde de consum și 1969,23 Gcal prin pierderi de agent termic (masice) în circuitele de încălzire. Cantitatea de 95650,46 Gcal a fost pierdută prin transfer de căldură în mediul ambiant în rețelele de încălzire și de apă caldă de consum. Pierderile procentuale de energie termică au fost de 2,21 % prin pierderi masice și de 21,17 % prin transfer de căldură în mediul ambiant din energia termică intrată în punctele termice.

În momentul de față sunt modernizate complet 26 de puncte termice. La toate celelalte puncte termice au fost înlocuite schimbătoarele de căldură existente cu schimbătoare cu plăci inoxidabile. De asemenea, o parte din echipamentele și instalațiile din schema funcțională a punctelor termice a fost modernizată parțial, iar echipamentele care au rămas neschimbate au un grad de uzură semnificativ.

Pierderile de căldură realizate în câteva din punctele termice analizate variază în limitele 0,5-4%.

Față de pierderile tehnologice determinate, pierderile reale sunt mai mari datorită următoarelor cauze:

- vechimea rețelei cuprinsa între 25 și 48 ani
- îmbătrânirea izolației termice și degradarea continuă a acesteia
- reabilitarea a numai 25% din rețea termică secundară
- parametrii de furnizarea ai agentului termic primar sunt diferiți față de proiect, fapt ce conduce la reducerea transferului de căldură în schimbătoarele din punctele termice și realizarea unor temperaturi mai ridicate în circuitele de retur față de cele din diagrama de reglaj a temperaturii
- armăturile nu mai asigură separarea sau închiderea etanșă și reglarea parametrilor hidraulici
- extinderea rețelei de recirculație a apei calde de consum
- capacitatea instalată a punctelor termice a devenit excedentară față de sarcina termică solicitată de actualii consumatori
- scăderea consumului în urma debransărilor, rețeaua de distribuție devenind supradimensionată.

Supradimensionarea este evidentă și în cazul pompelor de circulație, care datorită subîncărcării determină pierderi suplimentare de energie electrică activă și reactivă. Totodată, datorită supradimensionării în rețelele de distribuție a scăzut viteza de circulație a agentului termic, fapt ce generează o pierdere mare de energie termică în special sub formă de transfer termic în mediul ambiant. Astfel, se impune înlocuirea electropompelor de circulație existente cu electropompe cu turație variabilă, ai căror parametrii hidraulici să fie corelați cu încărcarea actuală.

Pentru creșterea eficienței energetice a sistemului de alimentare cu energie termică trebuie avută în vedere montarea buclelor de automatizare, în mod special, pe circuitul de preparare a apei calde de consum.

Pentru respectarea parametrilor de furnizare a agentului termic se poate avea în vedere înlocuirea rețelelor de distribuție existente cu rețele noi, din conducte preizolate, montate în canale termice sau montate direct în pământ și modernizarea punctelor termice urbane rămase nemodernizate.

În concluzie, principalele cauze ale reducerilor numărului de consumatori din SACET sunt:

- Creșterea continuă a prețului la energia termică.
- Asigurarea siguranței în funcționare și a gradului de asigurare al continuității agentului termic furnizat, în condițiile nealocării fondurilor de investiții pentru modernizarea rețelelor termice de transport și distribuție
 - Reducerea temperaturii agentului termic livrat în rețeaua de transport (cca. 90°C la plecarea din centrala de cogenerare) și diminuarea acesteia pe traseu, datorită distanței mari între sursă și consumatori, amplasarea surselor fiind la distanțe mari de centrul de greutate al consumului.
 - Temperatura de cca. 90°C a agentului termic livrat în sistemul de transport de centrala de cogenerare, care necesită încălzire în momentele de vârf ale consumului.
- Mentalitatea consumatorilor privind dorința de a-și manifesta independența la controlul asupra consumului propriu, prin instalarea centralelor de apartament.
- Nealocarea resurselor financiare necesare pentru reabilitarea instalațiilor interioare din blocurile de locuințe și nepunerea în aplicare a măsurilor de trecere la distribuția pe orizontală
- Lipsa posibilității de furnizare a apei calde de consum, în multe blocuri instalația interioară de furnizare acc fiind distrusă datorită neutilizării acesteia pe termen foarte lung, precum și absența conductelor de recirculare din blocurile de locuințe.
- Nepunerea în aplicare a măsurilor stabilite prin documentațiile tehnice care reconsideră ansamblul instalațiilor termice, în scopul asigurării protecției utilizatorilor finali rămași racordați la sistemul centralizat după deconectarea unor apartamente din condominiu.
- Reducerea veniturilor populației prin diminuarea numărului de locuri de muncă stabile și creșterea șomajului, serviciul de încălzire centralizate devenind pentru aceștia inaccesibil.
- Fenomenul de migrație masivă a forței de muncă în afara țării sau în locuințele părintești din zonele rurale, foarte multe locuințe rămânând goale și inerent debransate, acestea reprezentând cca. 13% din totalul locuințelor existente.
- Debransarea parțială de la sistemul centralizat de încălzire, utilizatorii optând pentru reducerea consumului și costului aferent, în detrimentul asigurării unui confort termic în locuințe.

Având în vedere că cea mai mare parte a energiei termice furnizată de SC Termo Craiova SRL este cumpărată (93,43%), și numai 6,57% este produsă de SC Termo Craiova SRL, Municipiul Craiova nu poate controla prețul de producere a energiei termice, în condițiile în care acesta reprezintă o componentă esențială a prețului energiei termice facturat de SC Termo Craiova SRL utilizatorilor serviciului public de alimentare cu energie termică și nici nu își poate stabili o strategie de creștere a eficienței energetice pe întregul lanț tehnologic.

Pentru a putea realiza o analiză din punct de vedere economico-financiar a operatorului actual al sistemului de alimentare cu energie termică în sistem centralizat la nivelul municipiului Craiova, trebuie investigată situația juridică a operatorului SC Termo Craiova SRL.

Prin Hotărârea Nr. 130 din 30.11.1998 a fost înființată Regia Autonomă de Termoficare Craiova cu sediul în Craiova strada Brestei 105, actualmente în strada Mitropolit Firmilian nr. 14 din județul Dolj. În data de 10.09.2012 s-a demarat procedura de transformare a regiei autonome în societate comercială din R.A TERMOFICARE CRAIOVA s-a transformat în SC Termo Craiova S.R.L., cu următoarele date de identificare:

INFORMAȚII DE IDENTIFICARE

Număr de ordine în Registrul Comerțului: J16/1722/2012, atribuit în data de 23.10.2012

Identificator Unic la Nivel European (EUID): ROONRC.J16/1722/2012

Cod unic de înregistrare: 30818118

Certificat de înregistrare: B2653426, emis pe data de 23.10.2012 și eliberat la data 24.10.2012

Adresă sediu social: Municipiul Craiova, Strada MITROPOLITUL FIRMILIAN, Nr. 14, Judet Dolj

Contacte sediu social: telefon: 0251599388, 0763638152

Contacte firmă: telefon: 0251599388, 0763638152

Actul de înmatriculare și autorizare: Rezoluție director/persoană desemnată nr. 514539 din data 23.10.2012

Stare firmă: reorganizare judiciară, este sub incidența Legii nr. 85/2014

Forma de organizare : societate cu raspundere limitata

Data ultimei înregistrări în registrul comerțului: 28.08.2018

Durată: nelimitată;

SEDIU SOCIAL

Act sediu: Hotărâre, nr. 154 din data 04.10.2012

Durata sediului:nelimitat.

CAPITAL SOCIAL

Capital social subscris: 200 LEI , integral vărsat

Număr părți sociale: 20

Valoarea unei părți sociale: 10 LEI

NATURĂ CAPITAL

integral de stat

ASOCIAȚI PERSOANE JURIDICE

R.A.A.D.P.F.L. CRAIOVA

Calitate: asociat

Naționalitate: română

SEDIU SOCIAL: Municipiul Craiova, Strada BRESTEI, Nr. 129, Judet Dolj

Nr. de ordine în registrul comerțului: J16/752/1995

CUI: 7403230

Aport la capital: 10 LEI

Aport vărsat total: 10 LEI

Aport vărsat în LEI : 10 LEI

Număr părți sociale: 1

Cota de participare la beneficii și pierderi: 5% / 5%

MUNICIPIUL CRAIOVA PRIN CONSILIUL LOCAL CRAIOVA

Calitate: asociat

Naționalitate: română

SEDIU SOCIAL: Municipiul Craiova, Strada ALEXANDRU IOAN CUZA, Nr. 7, Judet Dolj

CUI: 4417214

Aport la capital: 190 LEI

Aport vărsat total: 190 LEI

Aport vărsat în LEI : 190 LEI

Număr părți sociale: 19

Cota de participare la beneficii și pierderi: 95% / 95%

Reprezentat de:

BOANGIU FLORICICA

Calitate: reprezentant asociat persoana juridica

Cetățenie: română

Sex: feminin

Data și locul nașterii: 09.02.1969, Loc. Craiova, Dolj, România

Puteri: REPREZENTARE A MUN. CRAIOVA IN AGA TERMO CRAIOVA SRL

Data numirii: 31.03.2016

Durată mandat: neprecizată

Temei legal: conf. Legii nr.31/1990

Persoane împuternicite (PERSOANE FIZICE)

NICOLĂIȚĂ LORENA

Calitate: administrator special

Cetățenie: română

Sex: feminin

Data și locul nașterii: 19.07.1976, Loc. Târgu Jiu, Gorj, România

Data numirii: 06.06.2018

Durată mandat: neprecizată

Data depunere specimen semnătură: 06.06.2018

Temei legal: conf. Legii nr.31/1990

Administratori judiciari / Lichidatori judiciari/ Lichidatori (PERSOANE JURIDICE)

SIOMAX SPRL

Calitate: administrator judiciar

Sediu: Municipiul Târgu Jiu, str. Unirii, Bloc 3, Etaj P+E, Judet Gorj

Naționalitate: română

Durată mandat: nelimitată

Puteri: SUPRAVEGHERE ACTIVITATE

Obiectul principal de activitate al unității este producția, producția, transportul, transformarea, distribuția și furnizarea energiei termice sub formă de agent termic secundar pentru încălzire și apă caldă de consum, precum și exploatarea, întreținerea, repararea și dezvoltarea rețelelor termice și a instalațiilor din punctele și centralele termice.

Prin Sentința nr. 363/18.03.2015, pronunțată în dosarul nr. 140/63/2015, Tribunalul Dolj - Sectia a II-a Civilă a dispus deschiderea procedurii generale de insolvență împotriva SC Termo Craiova SRL, numind ca administrator judiciar societatea profesională Siomax SPRL, cu sediul în Târgu-Jiu, str. Unirii, nr. 3, P+E, jud. Gorj, Număr de înscriere în Registrul Formelor de Organizare RFO II 0024/2006, reprezentată prin asociat coordonator Somnea Maria Mariana.

În prezent, firma care se ocupă de furnizarea energiei termice în municipiul Craiova se află în insolvență de doi ani. Termo Craiova SRL acumulasе datorii de circa 300 de milioane de lei către producătorul aburului ce stă la baza formării agentului termic în Craiova, respectiv Complexul Energetic Oltenia (CEO). Termo nu a putut să achite către CEO facturile din cauză că, la rândul ei, societatea are de recuperat datorii uriașe de la populație, circa 90 de milioane de lei – conform datelor furnizate la ultima raportare de către administratorul judiciar Siomax, care se ocupă de insolvența Termo Craiova SRL.

Plecând de la importanța socială și economică a operatorului în economia municipiului Craiova datorată numărului de persoane angajate 533, cifrei de afaceri realizata 77.341.270 lei în anul 2017, obiectului de activitate conform Cod CAEN 3530 “Furnizarea de abur și aer condiționat” și a implicațiilor pe orizontală (Societatea Complexul Energetic Oltenia SA și alte societăți prestatoare de servicii către SC Termo Craiova SRL, societăți comerciale, etc.), este necesar să se depună toate eforturile în vederea promovării tuturor demersurilor posibile de menținere în stare de funcționare a operatorului, se arăta în solicitarea administratorului judiciar în urma căreia, în luna august 2018, Tribunalul Mehedinți a decis prelungirea insolvenței SC Termo Craiova SRL cu încă un an, până la 17 februarie 2020.

Situația economico-financiară a SC Termo Craiova SRL la data intrării în insolvență

La data deschiderii procedurii generale de insolvență, situația SC Termo Craiova SRL era critică datorită blocajului financiar în ceea ce privește existența surselor financiare care să asigure capitalul de lucru necesar pentru continuarea activității și asigurării stocurilor de materii prime îndreptate acestui deziderat.

Din necesitatea corelării resurselor cu mijloacele, activele pe termen lung ar trebui finanțate cu sursele pe termen lung (capitaluri proprii și alte datorii pe termen lung), iar datoriile pe

termen scurt ar trebui corelate cu activele curente.

Nerespectarea acestei reguli bilanțiere determină dezechilibrarea [unei companii](#), aceasta neavând suficiente active ce ar putea fi transformate rapid în cash ul necesar acoperirii datoriilor pe termen scurt.

Indicatori	dec.2012	dec.2013	dec.2014	feb.2015
ACTIVE CIRCULANTE (AC)	112,086,636	106,397,927	99,431,823	111,103,920
DATORII PE T.S (DTS)	236,041,449	270,834,454	309,475,029	324,646,566
Chelt in avans – 471	64,842	33,055	28,177	32,332
AC -DTS + ch avans	-123,889,971	-164,403,472	-210,015,029	-213,510,314
ACTIVE IMOBILIZATE (AI)	3,142,732	3,781,972	4,408,871	4,327,873
CAPITAL PROPRIU / DTL	-160,862,155	-200,736,416	-245,721,074	-249,297,357
Provizioane pt litigii	40,114,916	40,114,916	40,114,916	40,114,916
AI -CAP PROP –DTL	123,889,971	164,403,472	210,015,029	213,510,314

Analiza echilibrului bilanțier al SC Termo Craiova SRL în perioada analizată anterioară datei intrării în insolvență, 2012-2015, indică faptul că aceasta se confruntă cu un dezechilibru încă în urmă cu 3 ani având în vedere faptul că activele curente s-au situat la un nivel inferior raportat la datoriile pe termen scurt, compania nereușind să transforme activele circulante în disponibilul necesar acoperirii acestor datorii.

În 2014 capacitatea activelor circulante de a acoperi datoriile pe termen scurt a scăzut față de anul precedent pe seama scăderii volumului activelor circulante mai mult decât cel al datoriilor pe termen scurt. În același timp activele imobilizate au continuat să crească în timp ce datoriile pe termen lung au scăzut făcând astfel posibilă acoperirea a aprox. 23% din datoriile pe termen scurt pe seama activelor imobilizate.

În luna februarie 2015, luna precedentă deschiderii procedurii insolvenței, acest dezechilibru s-a accentuat ca urmare a scăderii continue a activelor circulante, mai repede decât scăderea datoriilor pe termen scurt.

Lichiditatea este un indicator cheie în analiza stării de solvabilitate a unei companii, ea reflextând capacitatea firmei de a-și onora obligațiile pe termen scurt prin transformarea activelor curente (stocuri, creanțe, etc) în numerar.

Cea mai des întâlnită problemă ce determină dezechilibrul dintre lichiditatea mijloacelor și exigibilitatea resurselor apare atunci când firmele decid finanțarea unor active imobilizate fixe prin surse pe termen scurt.

În cazul debitoarei analiza lichidității în ultimii 3 ani anteriori deschiderii insolvenței relevă următoarele:

Indicatori lichiditate	Dec. 2012	Dec. 2013	Dec. 2014
Lichiditatea curenta (Acirculante/Pcurent)	47%	39%	32%
Lichiditatea rapida ((Acirculante-Stocuri)/Pcurent)	47%	39%	32%

Atât lichiditatea curentă cât și cea rapidă s-au menținut constante și sub limitele normale pe întreg parcursul perioadei analizate indicând faptul că societatea a finanțat active fixe pe seama datoriilor pe termen scurt.

Lichiditatea curentă confortabilă pentru o societate este în jurul valorii de 120% . Societatea debitoare a avut o lichiditate medie în ultimii 3 ani de maxim 47 % in scadere drastica din 2012 in 2014 (cu 70-80 pct. procentuale sub nivelul indicat) reflectând faptul că societatea debitoare s-a confruntat cu probleme de lichiditate încă în urmă cu 3 ani, încă de la înființare. În 2014 lichiditatea curentă a înregistrat cel mai scăzut nivel al ultimilor 3 ani, aceasta fiind și una din cauzele deschiderii procedurii insolvenței.

Lichiditatea rapidă este un indicator la fel de important ca și lichiditatea curentă care indică capacitatea societății de a acoperi datoriile pe termen scurt pe seama activelor cele mai lichide (cash și creanțe). Un nivel acceptabil al acestui indicator este greu de stabilit având în vedere faptul că în structura activului patrimonial ponderea stocului depinde de tipul de activitate desfășurată. Cu toate acestea un nivel optim este în jurul valorii de 80 % . În cazul debitoarei lichiditatea rapidă medie în ultimii 3 ani a fost dintre 47%-32% (cu 30-40 pct. procentuale sub nivelul optim).

În vederea reechilibrării lichidității, conducerea societății a fost nevoită să adopte o serie de măsuri printre care:

- Creșterea eficienței operaționale prin reducerea costurilor fixe;
- Eficientizarea gestiunii stocurilor;
- Eficientizarea activelor fixe neproductive (non core business) fie prin valorificarea acestora, fie prin închirierea lor;

Solvabilitatea indică gradul de acoperire a obligațiilor pe termen scurt, mediu și lung din activele patrimoniale. Un nivel standard acceptabil de 70% indică faptul că 70% din activele societății sunt finanțate din datorii iar diferența din capitaluri. Cu cât gradul de îndatorare e mai mare, cu atât presiunea pe profitabilitate și lichiditate e mai mare pentru a genera volumul de cash necesar acoperirii obligațiilor față de furnizori și creditorii.

Solvabilitatea debitoare în perioada analizată este prezentată mai jos:

Indicatori solvabilitate (lei)	Dec. 2012	Dec. 2013	Dec. 2014
Grad de îndatorare (Datorii totale / Datorii totale + Cap.proprii)	314%	386%	485%
Solvabilitate generala (Activ total/Datorii Total)	49%	41%	34%

Solvabilitate patrimoniala (Cap.prop/Cap.prop +DTL)	100%	100%	100%
---	------	------	------

Din punct de vedere al solvabilității atât generale cât și patrimoniale, deși societatea nu reușește să se încadreze în parametri optimi, variațiile de la aceștia nu sunt foarte mari.

Astfel, solvabilitatea generală este considerată optimă în intervalul 150%-300% societatea debitoare având la data intrării în insolvență o medie a ultimilor 3 ani de 40% (cu aprox. 110 pct. procentuale sub nivelul min acceptat) în timp ce solvabilitatea patrimonială este considerată optimă în intervalul 40% - 60% iar societatea a realizat o medie a ultimilor 3 ani de 100%.

Analiza vitezelor de rotație Lei

Viteza de rotație	Dec. 2012	Dec. 2013	Dec. 2014
Viteza de rotație a stocurilor (Stocuri/costul bunurilor vândute)*365	11	4	
Viteza de rotație a creanțelor (Creanțe/cifra de afaceri*1,24)*365	1,635	520	583
Viteza de rotație a furnizorilor (Furnizori/costul bunurilor vândute*1,24)*365	2,330	849	

Situația economico-financiară a SC Termo Craiova SRL ulterior datei intrării în insolvență până în prezent

O analiză comparativă a indicatorilor bilanțieri existenți până la data prezentului studiu relevă următoarea situație comparativă prezentată mai jos:

Indicatori din BILANT	2014	2015	2016	2017
ACTIVE IMOBILIZATE - TOTAL	4,412,679	3,753,145	3,373,285	3,012,904
ACTIVE CIRCULANTE - TOTAL, din care	98,920,139	102,483,841	89,615,987	75,007,007
Stocuri (materii prime, materiale, productie in curs de executie, semifabricate, produse finite, marfuri etc.)	1,380,414	1,301,859	1,042,663	1,107,252
Creante	95,795,364	86,074,286	83,574,154	71,243,657
Casa si conturi la bănci	1,744,361	15,107,696	4,999,170	2,656,098
CHELTUIELI IN AVANS	28,177	11,624	7,822	6,380
DATORII	345,443,180	392,265,097	411,263,544	412,128,541

VENITURI IN AVANS	-	-	99,040	94,326
PROVIZIOANE	4141323	-	-	-
CAPITALURI - TOTAL, din care:	-246,223,508	-286,016,487	-318,365,490	-334,196,576
Capital subscris varsat	200	200	200	200
Indicatori din CONTUL DE PROFIT SI PIERDERE				
Cifra de afaceri netă	74,769,406	79,466,200	79,965,749	77,341,270
VENITURI TOTALE	80,906,233	84,649,280	83,022,834	80,329,172
CHELTUIELI TOTALE	127,699,834	108,924,783	97,441,822	97,027,170
Profitul sau pierderea brut(a)				
-Profit	0	0	0	0
-Pierdere	46,793,601	24,275,503	14,418,988	16,697,998
Profitul sau pierderea net(a) a exercitiului financiar				
-Profit	0	0	0	0
-Pierdere	46,793,601	24,275,503	14,418,988	16,697,998
Indicatori din DATE INFORMATIVE				
Numar mediu de salariați	729	684	572	534

Analiza echilibrului bilanțier al SC Termo Craiova SRL în perioada analizată de după data intrării în insolvență, 2015-2017, indică faptul că dezechilibrul bilanțier a continuat să se adâncească, având în vedere faptul că activele curente s-au situat la un nivel inferior raportat la datoriile pe termen scurt, compania nereușind să transforme activele circulante în disponibilul necesar acoperirii acestor datorii.

În toată perioada analizată, capacitatea activelor circulante de a acoperi datoriile pe termen scurt a scăzut anual față de anul anterior pe seama scăderii volumului activelor circulante mai mult decât cel al datoriilor pe termen scurt. În același timp, activele imobilizate au continuat să scadă în timp ce datoriile pe termen lung au scăzut crescut.

Analiza lichidității în ultimii 3 ani anteriori deschiderii insolvenței relevă următoarele:

Indicatori lichiditate	2014	2015	2016	2017
Lichiditatea curenta (Acirculante/Pcurent)	32%	27%	22%	19%

Lichiditatea rapida ((Acirculante-Stocuri)/Pcurent)	32%	27%	22%	19%
---	-----	-----	-----	-----

Atât lichiditatea curentă cât și cea rapidă s-au menținut sub limitele normale pe întreg parcursul perioadei analizate indicând faptul că societatea a finanțat active fixe pe seama datoriilor pe termen scurt.

Lichiditatea curentă confortabilă pentru o societate este în jurul valorii de 120%.

Lichiditatea rapidă este un indicator la fel de important ca și lichiditatea curentă care indică capacitatea societății de a acoperi datoriile pe termen scurt pe seama activelor cele mai lichide (cash și creanțe). Un nivel acceptabil al acestui indicator este greu de stabilit având în vedere faptul că în structura activului patrimonial ponderea stocului depinde de tipul de activitate desfășurată. Cu toate acestea, un nivel optim este în jurul valorii de 80 %. În cazul SC Termo Craiova SRL lichiditatea rapidă medie în ultimii 4 ani a oscilat între 32% și 19%.

Solvabilitatea indică gradul de acoperire a obligațiilor pe termen scurt, mediu și lung din activele patrimoniale. După cum am precizat anterior, un nivel standard acceptabil de 70% indică faptul că 70% din activele societății sunt finanțate din datorii, iar diferența din capitaluri. Cu cât gradul de îndatorare e mai mare, cu atât presiunea pe profitabilitate și lichiditate e mai mare pentru a genera volumul de cash necesar acoperirii obligațiilor față de furnizori și creditorii.

Solvabilitatea SC Termo Craiova SRL în perioada analizată este prezentată mai jos:

Indicatori solvabilitate (lei)	2014	2015	2016	2017
Grad de îndatorare (Datorii totale / Datorii totale + Cap.proprii)	485%	396%	442%	488%
Solvabilitate generala (Activ total/Datorii Total)	34%	31%	34%	36%
Solvabilitate patrimoniala (Cap.prop/Cap.prop +DTL)	100%	100%	100%	100%

Solvabilitatea generală este considerată optimă în intervalul 150%-300%, în timp ce solvabilitatea patrimonială este considerată optimă în intervalul 40% - 60%. Nici din punctul de vedere al solvabilității atât generale cât și patrimoniale, societatea nu reușește să se încadreze în parametrii optimi, deși variațiile de la aceștia nu sunt foarte mari.

Ceea ce este de neneglijat este trendul negativ înregistrat la marea majoritate a indicatorilor economico-financiari, de-a lungul perioadei analizate, cu repercursiuni directe și nemijlocite asupra capacității companiei de a rezista pe o piață concurențială.

Sumarizând rezultatele financiare obținute de SC Termo Craiova SRL, cele mai importante aspecte sunt redată în tabelul de mai jos:

Nr. Crt.	Indicator	2014	2015	2016	2017
1	Cifra de afaceri	74.769.406	79.466.200	79.965.749	77.341.270
2	Rezultatul net	-46.793.601	-24.275.503	-14.418.988	-16.697.998

3	Datorii totale	345.443.179	391.526.650	411.362.585	412.128.541
4	Creante totale	95.795.364	86.074.286	83.574.154	71.243.657

Analiza costurilor de operare

Referitor la costurile de operare, pe piața producerii energiei termice, regimul de stabilire a prețurilor este unul reglementat. Prețurile de producere a energiei termice sunt prețuri fixe, reglementate de autoritatea de reglementare.

Pentru energia termică livrată din centralele termice destinată serviciului public de alimentare cu energie termică prin SACET (inclusiv energia termică produsă din surse regenerabile), prețurile reglementate se stabilesc în conformitate cu Ordinul ANRSC nr. 66/2007. Prețurile reglementate au la bază costurile de producție și o cotă de profit rezonabilă, dar nu mai mult de 5%. Prin aplicarea metodei costurilor, pentru fiecare producător rezultă un preț reglementat.

Prețurile reglementate sunt avizate de ANRSC, respectiv ANRE (începând cu data de 26.11.2016, data intrării în vigoare a Legii 225/2016).

Prețul energiei termice produse în cogenerare, destinată SACET, se aprobă prin decizie a președintelui ANRE, pe baza metodologiei proprii (aprobată prin Ordinul ANRE nr. 15/2015 și Ordinul nr. 111/2014, cu modificările și completările ulterioare), cu excepția cazurilor în care prin contracte de concesiune sau de parteneriat public-privat s-au negociat, înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 325/2006, formule ori reguli de stabilire/ajustare a prețului. În acest caz prețul energiei termice se aprobă de autoritatea administrației publice locale cu avizul autorității competente.

Prețurile practice de producători pentru vânzarea energiei termice produse în cogenerare

Baza de calcul a prețurilor reglementate²³ pentru energia termică livrată din centralele de cogenerare care beneficiază de schema de sprijin o constituie valorile prețurilor de referință²⁴, aprobate prin ordin al ANRE.

Prețul de calcul pentru energia termică produsă și livrată din unitățile de cogenerare amplasate într-o centrală de cogenerare care beneficiază de schema de sprijin este egal cu prețul de referință al energiei termice corespunzător combustibilului majoritar utilizat de respectivele unități.

Prețul de calcul pentru energia termică produsă și livrată din capacitățile de producere separate, amplasate într-o centrală de cogenerare care beneficiază de schema de sprijin, se determină pe baza costurilor justificate și nu poate fi mai mare decât prețul de referință al energiei termice corespunzător combustibilului majoritar utilizat de respectivele capacități.²⁵

Prețul de referință pentru energia termică produsă și livrată din centralele de cogenerare de înaltă eficiență este stabilit la nivelul prețului pentru energia termică livrată dintr-o centrală termică echivalentă.

Pentru determinarea prețurilor de referință pentru energia termică se iau în considerare centrale de producere a energiei termice echivalente, funcționând cu combustibil solid, combustibil gazos asigurat din rețeaua de transport și, respectiv, cu combustibil gazos asigurat din rețeaua de distribuție.

Acest lucru a condus la o tratare unitară a prețurilor reglementate pentru energia termică livrată din centralele care beneficiază de schema de sprijin și utilizează același tip de combustibil majoritar.

Așadar, ANRE stabilește prețul pentru energia termică produsă și livrată din centrale de cogenerare care beneficiază de schema de sprijin la nivelul prețului pentru energia termică livrată dintr-o centrală ce produce separat energie termică cu același tip de combustibil și cu eficiența de referință armonizată a producerii separate de energie termică. Valorile de referință armonizate ale randamentului pentru producția separată de energie electrică și termică au fost revizuite, începând cu 1 ianuarie 2016, aplicându-se valorile de referință stabilite prin Regulamentul Delegat (UE) 2015/2402 al Comisiei din 12 octombrie 2015 de revizuire a valorilor de referință armonizate ale randamentului pentru producția separată de energie electrică și termică, în aplicarea Directivei 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Deciziei 2011/877/UE a Comisiei.

Prețurile și tarifele locale pentru serviciile publice de alimentare cu energie termică produsă centralizat

Potrivit Ordinului nr. 66 din 28 februarie 2007 privind aprobarea Metodologiei de stabilire, ajustare sau modificare a prețurilor și tarifelor locale pentru serviciile publice de alimentare cu energie termică produsă centralizat, exclusiv energia termică produsă în cogenerare, A.N.R.S.C. avizează prețurile și tarifele locale pentru operatorii furnizori/prestatori de servicii publice de alimentare cu energie termică, exclusiv energia termică produsă în cogenerare, și aprobă prețurile și tarifele locale pentru instituțiile publice și operatorii economici care nu exploatează un SACET, dar prestează servicii de alimentare cu energie termică. Prețurile energiei termice produse din surse regenerabile, destinată serviciului de alimentare cu energie termică prin SACET, se aprobă de către A.N.R.S.C.

Propunerile privind prețul local al energiei termice, înaintate de operatorii serviciului public de alimentare cu energie termică, se vor aproba în termen de 30 de zile de către autoritățile administrației publice locale implicate.

În calculul prețurilor și tarifelor locale se iau în considerare costurile justificate ale activităților de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei termice, inclusiv cheltuielile aferente dezvoltării și modernizării SACET, pierderile tehnologice, cheltuielile pentru protecția mediului, precum și o cotă de profit, dar nu mai mult de 5%.

Prețurile și tarifele de furnizare a energiei termice sunt de două categorii:

- prețul local;
- prețul local pentru populație.

Prețul local este prețul format din prețul de producere a energiei termice și tarifele serviciilor de transport, distribuție și furnizare.

Acesta se stabilește, se ajustează sau se modifică cu avizul autorității de reglementare competente pentru fiecare operator și se aprobă de către autoritatea administrației publice locale. Prețurile locale de furnizare a energiei termice sunt aceleași pentru utilizatorii de energie termică, în condiții similare de furnizare.

Prețul local pentru populație este prețul pentru energia termică furnizată și facturată populației prin sistemele de alimentare centralizată, aprobat prin hotărâre a autorității administrației publice locale sau a asociației de dezvoltare intercomunitară, în conformitate cu prevederile legale. La nivelul aceleiași unități administrativ-teritoriale, prețul local pentru populație este unic, indiferent de tehnologiile sistemului de producere, transport și distribuție a energiei termice sau de tipul combustibililor utilizați.

La stabilirea prețurilor de producere a energiei termice în centrale termice/tarifelor de transport și distribuție se au în vedere următoarele criterii:

- cheltuielile pentru combustibilul tehnologic, energia electrică, apă și materiale se determină avându-se în vedere normele de consum, prețurile de achiziție în vigoare și cantitățile de energie termică anuale produse;
- consumurile specifice de combustibil tehnologic și energie electrică vor fi luate în calcul la nivelul consumurilor normate;
- cheltuielile cu personalul se fundamentează în funcție de necesar, conform normelor de muncă și corelat cu principiul eficienței economice;
- pierderile tehnologice de energie termică din sistemul de transport și distribuție vor fi luate în calcul la nivelul aprobat de autoritățile administrației publice locale;
- cheltuielile pentru protecția mediului se vor calcula conform reglementărilor în vigoare;
- prețurile și tarifele locale vor include o cotă de dezvoltare, modernizare a sistemelor de alimentare, aprobată de autoritățile administrației publice locale;
- cota de profit în preț/tarif va avea un nivel de maximum 5%.

Prețurile pentru energia termică produsă în cogenerare aferente centralelor care beneficiază de scheme de sprijin, precum și cele aferente centralelor care nu beneficiază de scheme de sprijin se stabilesc în baza metodologiilor aprobate de ANRE prin Ordinul nr. 15/2015, respective Ordinul nr. 111/2014.

Ajustarea sau modificarea prețurilor/tarifelor locale se poate face, de regulă, la un interval de 3 luni, cu avizul A.N.R.S.C., pe baza cererilor de ajustare primite de la operatori, însoțite de documentația de fundamentare.

Operatorii serviciului de alimentare cu energie termică, care practică prețuri și/sau tarife reglementate, sunt obligați să prezinte autorităților de reglementare competente:

- a) costurile fixe și variabile, precum și veniturile programate și realizate, separat pentru fiecare dintre activitățile serviciului public de alimentare cu energie termică, în structura stabilită de autoritatea de reglementare competentă;
- b) modul de alocare a activelor, pasivelor, cheltuielilor și veniturilor avute în vedere atunci când se întocmesc situațiile contabile;
- c) alte informații necesare analizelor financiare și economice pentru fundamentarea politicilor de tarifare.

Structura costului de producere a energiei termice

Din punct de vedere al costurilor înregistrate de producătorii de energie termică, structura acestora este relativ aceeași indiferent de materia primă folosită:

Tip cheltuieli	Pondere în total cheltuieli (medie) %
Cheltuieli salariale	16
Cheltuieli cu materia primă	60
Cheltuieli de întreținere a rețelei de distribuție a energiei termice	15
Alte cheltuieli: energie termică achiziționată, materiile, energie electrică, prestări externe,	

amortizare, taxe, vărsăminte, penalități, apă etc.

Analiza în funcție de prețul local de furnizare pentru energia termică

Pentru operatorii economici prezenți în sectorul producerii și distribuției de energie termică (COGEN +SACET, respectiv SACET), Consiliul Concurenței a comparat prețul de vânzare pentru energia termică destinată consumului populației (lei/Gcal), cu prețul local de furnizare a energiei termice, care include prețul de vânzare și tarifele de transport, distribuție, furnizare (lei/Gcal) rezultând un clasament al operatorilor economici în **funcție de prețul local de furnizare practicat**.

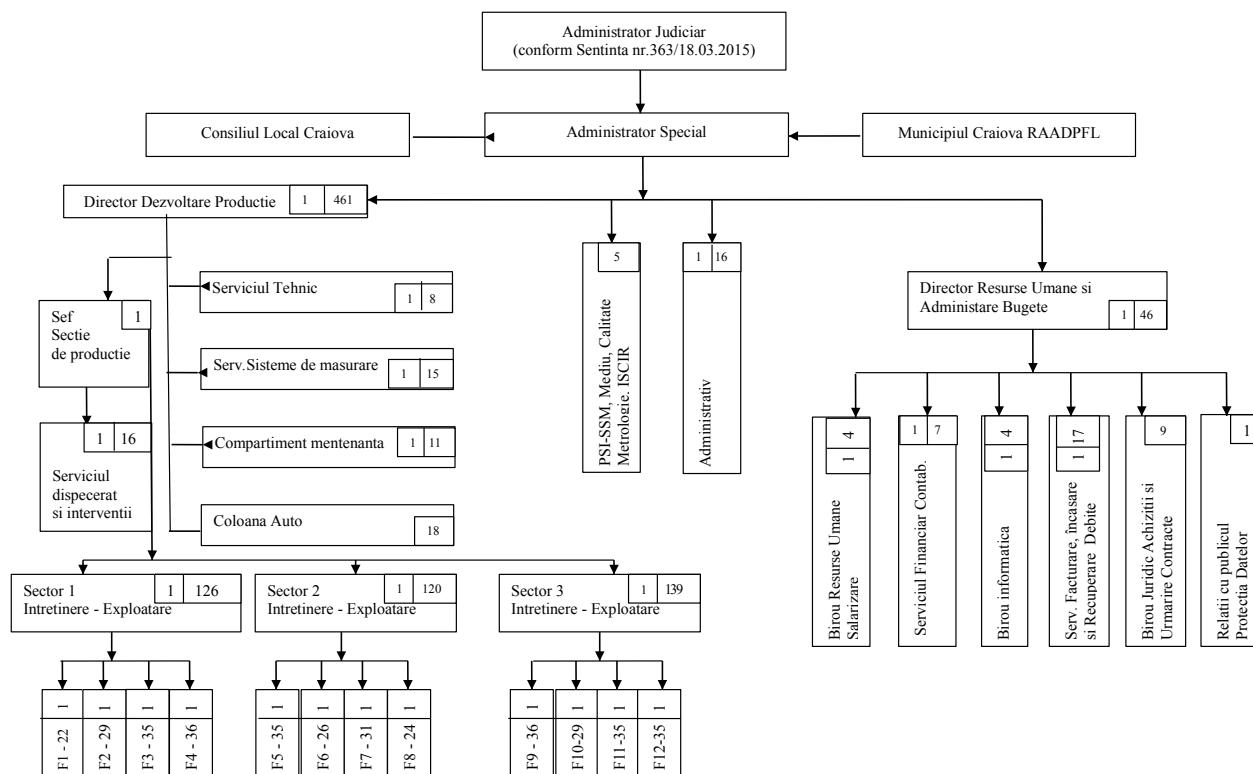
Prețul local de furnizare este prețul format din prețul de producere a energiei termice și tarifele serviciilor de transport, distribuție și furnizare. Acesta se stabilește, se ajustează sau se modifică, pentru fiecare operator, cu avizul autorității de reglementare competente și se aprobă de către autoritățile administrației publice locale.

Pe piața producerii energiei termice, regimul de stabilire a prețurilor este unul reglementat. Prețul energiei termice destinată consumului populației este un preț fix, reglementat de autoritatea de reglementare (ANRE), având în vedere tipul de combustibil utilizat de fiecare producător în procesul de producție.

Denumirea societății	Tipul de combustibil utilizat	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
TERMO CRAIOVA SRL - transport, distribuție, furnizare/ Societatea Complexul Energetic Oltenia SA, Sucursala Electrocentrale Craiova II - producere	Combustibil solid			
Prețul local de facturare energie termică populație (lei/Gcal, inclusiv TVA)		218.27	236.86	236.86

În mod general la nivelul întregii țări, nu numai în cazul municipalității craiovene, **autoritățile administrației publice locale au aprobat prețuri locale ale energiei termice facturate populație mai mici decât prețul de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei termice livrate populației**. Conform prevederilor OG nr. 36/2006 privind unele măsuri pentru funcționarea sistemelor centralizate de alimentare cu energie termică a populației, sumele necesare acoperirii diferenței dintre prețul de producere, transport și distribuție a energiei termice livrate populației și prețul local al energiei termice facturate populației se asigură din bugetele locale.

În ceea ce privește structura de personal, SC Termo Craiova SRL are angajați 532 persoane, conform organigramei anexate.

Statul de funcții al SC Termo Craiova SRL:

Nr. Crt.	Denumirea postului	Funcție Conducere/ Executie	Nivel studii	Număr posturi
I	Administrator judiciar			
II	Administrator special			
1	Administrativ			1+16
	Sef compartiment	C	S	1
	Economist	E	S	1
	Secretara	E	M	1
	Femeie de serviciu	E	M	2
	Arhivar	E	M	1
	Paznic	E	M	11
2	PSI+SSM-SU, mediu, calitate, metrologie, iscir	E	S	5

III	Director resurse umane si administrare bugete	C	S	1
3	Biroul resurse umane, salarizare			1+4
	Sef birou	C	S	1
	Economist	E	S	2
	Consultant resurse umane	E	S	1
	Consilier juridic	E	S	1
4	Serviciul financiar contabilitate			1+7
	Sef serviciu	C	S	1
	Economist	E	S	6
	Contabil	E	M	1
5	Biroul informatica			1+4
	Sef birou	C	S	1
	Inginer	E	S	2
	Programator	E	S	1
	Economist	E	S	1
6	Serviciul facturare încasare și recuperare debite			1+17
	Sef serviciu	C	S	1
	Economist	E	S	2
	Inginer	E	S	1
	Tehnician	E	M	1
	Casieri	E	M	7
	Consilier juridic	E	S	1
	Referent	E	S,M	2
	Controlor prestari serv.	E	M	2
	Operator calculator	E	M	1
7	Birou juridic achizitii si urmarire contracte			9

	Consilier juridic	E	S	4
	Economist	E	S	2
	Inginer	E	S	1
	Tehnician	E	M	1
	Gestionar depozit	E	M	1
8	Relatii cu publicul, prelucrare date			1
	Purtator de cuvnt responsabil prelucrare date	E	S	1
IV	Director dezvoltare productie	C	S	1
9	Serviciul tehnic serviciul tehnic			1+8
	Sef serviciu	C	S	1
	Manager energetic	E	S	1
	Inginer	E	S	2
	Subinginer	E	S	4
	Operator calculator	E	M	1
10	Compartiment mentenanta			1+11
	Sef formatie- mastru	C	M	1
	Inginer	E	S	1
	Mastru	E	M	1
	Muncitori	E	M	9
11	Seviciul sisteme de masurare			1+15
	Sef serviciu	C	S	1
	Inginer	E	S	2
	Economist	E	S	2
	Operator calculator	E	M	1
	Electricieni	E	M	5
	Electromecanici	E	M	4

	Metrolog	E	M	1
12	Coloana auto			18
	Inginer	E	S	1
	Lacatus	E	M	1
	Buldoexcavatorist	E	M	2
	Mecanic, lucru cu freza	E	M	2
	Sofer	E	M	12
	Sef sectie productie	C	S	1
13	Serviciul dispecerat si interventii			1+16
	Sef formatie	C	M,S	1
	Inginer	E	S	2
	Subinginer	E	S	1
	Mastru electrician	E	M	1
	Electrician	E	M	4
	Sudor	E	M	4
	Instalator	E	M	4
14	Sector i intretinere - exploatare			1+126
	Sef sector i	C	S	1
	Mastru	C	M	4
	Muncitori	E	M	122
15	Sector ii intretinere - exploatare			1+120
	Sef sector ii	C	S	1
	Mastru	C	M	4
	Muncitori	E	M	116
16	Sector iii intretinere - exploatare			1+139
	Sef sector iii	C	S	1

	Maistru	C	M	4
	Muncitori	E	M	135
	Total			532

Având în vedere intrarea în insolvență a operatorului Termo Craiova SRL, realizatorii studiului au solicitat Primăriei Municipiului Craiova date despre existența vreunei alte companii municipale cu activitate în acest domeniu. Municipality are în administrare o altă companie, SC TERMO URBAN CRAIOVA SRL, cu următoarele date de identificare

Număr de ordine în Registrul Comerțului: J16/1781/2015, atribuit în data de 29.10.2015

Identificator Unic la Nivel European (EUID): ROONRC.J16/1781/2015

Cod unic de înregistrare: 35182401

Certificat de înregistrare: B3144139, emis pe data de 30.10.2015 și eliberat la data 30.10.2015

Adresă sediu social: Municipiul Craiova, Strada Alexandru Ioan Cuza, Nr. 1, Județ Dolj

Contacte sediu social: telefon 0743123825

Contacte firmă: telefon 0743123825

Actul de înmatriculare și autorizare: Rezoluție director/persoană desemnată nr. 16445 din data 29.10.2015

Stare firmă: funcțiune

Forma de organizare : societate cu raspundere limitata

Data ultimei înregistrări în registrul comerțului: 09.11.2020

Durată: nelimitată;

SEDIU SOCIAL

Act sediu: Contract de comodat, nr. 4 din data 27.10.2015

Data de început a valabilității pentru dovada de sediu: 27.10.2015.

Data expirării dovezii de sediu: 06.11.2023.

Durata sediului: 8 ani 10 zile.

CAPITAL SOCIAL

Capital social subscris: 20200 lei, integral vărsat

Număr părți sociale: 20

Valoarea unei părți sociale: 1010 lei

NATURĂ CAPITAL

privat autohton 100%

ASOCIAȚI PERSOANE JURIDICE

COMUNA IȘALNIȚA PRIN CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI IȘALNIȚA

Calitate: asociat

Naționalitate: română

SEDIU SOCIAL: Sat Isalnița, Comuna Isalnița, Strada A. I. Cuza, Nr. 1, Judet Dolj; Cod poștal: 207340

CUI: 4553283

Aport la capital: 1010 lei

Aport vărsat total: 1010 lei

Aport vărsat în LEI : 1010 lei

Număr părți sociale: 1

Cota de participare la beneficii și pierderi: 5% / 5%

Reprezentat de:

BADEA ANGELA OLIVIA

Calitate: reprezentant asociat persoană juridică

Cetățenie: română

Sex: feminin

Data și locul nașterii: 09.05.1984, Loc. Craiova, Dolj, România

Data numirii: 11.02.2016

Durată mandat: nelimitată

Temei legal: conf. Legii nr.31/1990

MUNICIPIUL CRAIOVA PRIN CONSILIUL LOCAL AL MUNICIPIULUI CRAIOVA

Calitate: asociat

Naționalitate: română

SEDIU SOCIAL: Municipiul Craiova, Strada Alexandru Ioan Cuza, Nr. 7, Judet Dolj; Cod poștal: 200396

CUI: 4417214

Aport la capital: 18180 lei

Aport vărsat total: 18180 lei

Aport vărsat în LEI : 18180 lei

Număr părți sociale: 18

Cota de participare la beneficii și pierderi: 90% / 90%

Reprezentat de:

BEDELICI NICOLETA LIVIA

Calitate: reprezentant asociat persoana juridica

Cetățenie: română

Sex: feminin

Data și locul nașterii: 26.03.1973, Loc. Craiova, Dolj, România

Data numirii: 11.02.2016

Durată mandat: nelimitată

Temei legal: conf. Legii nr.31/1990

COMUNA VÂRVORU DE JOS PRIN CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI VÂRVORU DE JOS

Calitate: asociat

Naționalitate: română

SEDIU SOCIAL: Comuna Vârvoru de Jos, Județ Dolj

CUI: 4553224

Aport la capital: 1010 lei

Aport vărsat total: 1010 lei

Aport vărsat în LEI : 1010 lei

Număr părți sociale: 1

Cota de participare la beneficii și pierderi: 5% / 5%

Reprezentat de:

SÎRBU IULIAN

Calitate: reprezentant asociat persoana juridica

Cetățenie: română

Sex: masculin

Data și locul nașterii: 24.08.1977, Loc. Craiova, Dolj, România

Data numirii: 11.02.2016

Durată mandat: nelimitată

Temei legal: conf. Legii nr.31/1990

Persoane împuternicite (PERSOANE FIZICE)

NICOLĂIȚĂ LOREDANA

Calitate: administrator

Cetățenie: română

Sex: feminin

Data și locul nașterii: 19.07.1976, Loc. Târgu Jiu, Gorj, România

Puteri: DEPLINE

Data numirii: 01.03.2020

Durată mandat: nelimitată

Data depunere specimen semnătură: 12.03.2020

Temei legal: conf. Legii nr.31/1990

Activitatea principală

Domeniul de activitate principal: conform codificarii (Ordin 337/2007) Rev. Caen (2)

3530 - Furnizarea de abur și aer condiționat

Activități secundare

Activitățile secundare: conform codificării (Ordin 337/2007) Rev. Caen (2)

1610 - Tăierea și rindeluirea lemnului

1621 - Fabricarea de furnire și a panourilor de lemn

1622 - Fabricarea parchetului asamblat în panouri

1623 - Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții

1624 - Fabricarea ambalajelor din lemn

1629 - Fabricarea altor produse din lemn; fabricarea articolelor din plută, paie și din alte materiale vegetale împletite

1711 - Fabricarea celulozei

1712 - Fabricarea hârtiei și cartonului

1721 - Fabricarea hârtiei și cartonului ondulat și a ambalajelor din hârtie și carton

1723 - Fabricarea articolelor de papetărie

1724 - Fabricarea tapetului

1729 - Fabricarea altor articole din hârtie și carton n.c.a.

1811 - Tipărirea ziarelor

1812 - Alte activități de tipărire n.c.a.

1813 - Servicii pregătitoare pentru pretipărire

1814 - Legătorie și servicii conexe

1820 - Reproducerea înregistrărilor

2211 - Fabricarea anvelopelor și a camerelor de aer; reșaparea și refacerea anvelopelor

2219 - Fabricarea altor produse din cauciuc

2221 - Fabricarea plăcilor, foliilor, tuburilor și profilelor din material plastic

2222 - Fabricarea articolelor de ambalaj din material plastic

2223 - Fabricarea articolelor din material plastic pentru construcții

2229 - Fabricarea altor produse din material plastic

2311 - Fabricarea sticlei plate

2312 - Prelucrarea și fasonarea sticlei plate

2313 - Fabricarea articolelor din sticlă

2314 - Fabricarea fibrelor din sticlă

2319 - Fabricarea de sticlărie tehnică

2320 - Fabricarea de produse refractare

2331 - Fabricarea plăcilor și dalelor din ceramică

2332 - Fabricarea cărămizilor, țiglelor și a altor produse pentru construcții, din argilă arsă

2341 - Fabricarea articolelor ceramice pentru uz gospodăresc și ornamental
2342 - Fabricarea de obiecte sanitare din ceramică
2343 - Fabricarea izolatoarelor și pieselor izolante din ceramică
2344 - Fabricarea altor produse tehnice din ceramică
2349 - Fabricarea altor produse ceramice n.c.a.
2351 - Fabricarea cimentului
2352 - Fabricarea varului și ipsosului
2361 - Fabricarea produselor din beton pentru construcții
2362 - Fabricarea produselor din ipsos pentru construcții
2363 - Fabricarea betonului
2364 - Fabricarea mortarului
2365 - Fabricarea produselor din azbociment
2369 - Fabricarea altor articole din beton, ciment și ipsos
2370 - Tăierea, fasonarea și finisarea pietrei
2391 - Fabricarea de produse abrazive
2399 - Fabricarea altor produse din minerale nemetalice, n.c.a.
2410 - Producția de metale feroase sub forme primare și de feroaliaje
2420 - Producția de tuburi, țevi, profile tubulare și accesorii pentru acestea, din oțel
2431 - Tragere la rece a barelor
2432 - Laminare la rece a benzilor înguste
2433 - Producția de profile obținute la rece
2434 - Trefilarea firelor la rece
2442 - Metalurgia aluminiului
2443 - Producția plumbului, zincului și cositorului
2444 - Metalurgia cuprului
2445 - Producția altor metale neferoase
2451 - Turnarea fontei
2452 - Turnarea oțelului
2453 - Turnarea metalelor neferoase ușoare
2454 - Turnarea altor metale neferoase
2511 - Fabricarea de construcții metalice și părți componente ale structurilor metalice
2512 - Fabricarea de uși și ferestre din metal
2550 - Fabricarea produselor metalice obținute prin deformare plastică; metalurgia pulberilor
2561 - Tratarea și acoperirea metalelor
2562 - Operațiuni de mecanică generală

2571 - Fabricarea produselor de tăiat
2572 - Fabricarea articolelor de feronerie
2573 - Fabricarea uneltelor
2591 - Fabricarea de recipiente, containere și alte produse similare din oțel
2592 - Fabricarea ambalajelor ușoare din metal
2593 - Fabricarea articolelor din fire metalice; fabricarea de lanțuri și arcuri
2594 - Fabricarea de șuruburi, buloane și alte articole filetate; fabricarea de nituri și șaibe
2599 - Fabricarea altor articole din metal n.c.a.
2611 - Fabricarea subansamblurilor electronice (module)
2612 - Fabricarea altor componente electronice
2620 - Fabricarea calculatoarelor și a echipamentelor periferice
2630 - Fabricarea echipamentelor de comunicații
2640 - Fabricarea produselor electronice de larg consum
2651 - Fabricarea de instrumente și dispozitive pentru măsură, verificare, control, navigație
2652 - Productia de ceasuri
2740 - Fabricarea de echipamente electrice de iluminat
2751 - Fabricarea de aparate electrocasnice
2752 - Fabricarea de echipamente casnice neelectrice
2790 - Fabricarea altor echipamente electrice
2821 - Fabricarea cuptoarelor, furnalelor și arzătoarelor
2822 - Fabricarea echipamentelor de ridicat și manipulat
2823 - Fabricarea mașinilor și echipamentelor de birou (exclusiv fabricarea calculatoarelor și a echipamentelor periferice)
2824 - Fabricarea mașinilor-unelte portabile acționate electric
2825 - Fabricarea echipamentelor de ventilație și frigorifice, exclusiv a echipamentelor de uz casnic
2829 - Fabricarea altor mașini și utilaje de utilizare generală n.c.a.
2841 - Fabricarea utilajelor și a mașinilor-unelte pentru prelucrarea metalului
2849 - Fabricarea altor mașini-unelte n.c.a.
2891 - Fabricarea utilajelor pentru metalurgie
2892 - Fabricarea utilajelor pentru extracție și construcții
2893 - Fabricarea utilajelor pentru prelucrarea produselor alimentare, băuturilor și tutunului
2894 - Fabricarea utilajelor pentru industria textilă, a îmbrăcăminte și a pielăriei
2895 - Fabricarea utilajelor pentru industria hârtiei și cartonului
2896 - Fabricarea utilajelor pentru prelucrarea maselor plastice și a cauciucului
2899 - Fabricarea altor mașini și utilaje specifice n.c.a.

3101 - Fabricarea de mobilă pentru birouri și magazine
3102 - Fabricarea de mobilă pentru bucătării
3103 - Fabricarea de saltele și somiere
3109 - Fabricarea de mobilă n.c.a.
3291 - Fabricarea măturilor și periilor
3299 - Fabricarea altor produse manufacturiere n.c.a.
3311 - Repararea articolelor fabricate din metal
3312 - Repararea mașinilor
3313 - Repararea echipamentelor electronice și optice
3314 - Repararea echipamentelor electrice
3315 - Repararea și întreținerea navelor și bărcilor
3316 - Repararea și întreținerea aeronavelor și navelor spațiale
3317 - Repararea și întreținerea altor echipamente de transport n.c.a.
3319 - Repararea altor echipamente
3320 - Instalarea mașinilor și echipamentelor industriale
3700 - Colectarea și epurarea apelor uzate
3811 - Colectarea deșeurilor nepericuloase
3812 - Colectarea deșeurilor periculoase
3821 - Tratarea și eliminarea deșeurilor nepericuloase
3822 - Tratarea și eliminarea deșeurilor periculoase
3831 - Demontarea (dezasamblarea) mașinilor și echipamentelor scoase din uz pentru recuperarea materialelor
3832 - Recuperarea materialelor reciclabile sortate
3900 - Activități și servicii de decontaminare
4110 - Dezvoltare (promovare) imobiliară
4120 - Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale
4211 - Lucrări de construcții a drumurilor și autostrăzilor
4212 - Lucrări de construcții a căilor ferate de suprafață și subterane
4213 - Construcția de poduri și tuneluri
4221 - Lucrări de construcții a proiectelor utilitare pentru fluide
4222 - Lucrări de construcții a proiectelor utilitare pentru electricitate și telecomunicații
4291 - Construcții hidrotehnice
4299 - Lucrări de construcții a altor proiecte inginerești n.c.a
4311 - Lucrări de demolare a construcțiilor
4312 - Lucrări de pregătire a terenului

4313 - Lucrări de foraj și sondaj pentru construcții
4321 - Lucrări de instalații electrice
4322 - Lucrări de instalații sanitare, de încălzire și de aer condiționat
4329 - Alte lucrări de instalații pentru construcții
4331 - Lucrări de ipsoserie
4332 - Lucrări de tâmplărie și dulgherie
4333 - Lucrări de pardosire și placare a pereților
4334 - Lucrări de vopsitorie, zugrăveli și montări de geamuri
4339 - Alte lucrări de finisare
4391 - Lucrări de învelitori, șarpante și terase la construcții
4399 - Alte lucrări speciale de construcții n.c.a.
4511 - Comerț cu autoturisme și autovehicule ușoare (sub 3,5 tone)
4519 - Comerț cu alte autovehicule
4520 - Întreținerea și repararea autovehiculelor
4531 - Comerț cu ridicata de piese și accesorii pentru autovehicule
4532 - Comerț cu amănuntul de piese și accesorii pentru autovehicule
4540 - Comerț cu motociclete, piese și accesorii aferente; întreținerea și repararea motocicletelor
4611 - Intermedieri în comerțul cu materii prime agricole, animale vii, materii prime textile și cu semifabricate
4612 - Intermedieri în comerțul cu combustibili, minereuri, metale și produse chimice pentru industrie
4613 - Intermedieri în comerțul cu material lemnos și materiale de construcții
4614 - Intermedieri în comerțul cu mașini, echipamente industriale, nave și avioane
4615 - Intermedieri în comerțul cu mobilă, articole de menaj și de fierărie
4616 - Intermedieri în comerțul cu textile, confecții din blană, încălțăminte și articole din piele
4617 - Intermedieri în comerțul cu produse alimentare, băuturi și tutun
4618 - Intermedieri în comerțul specializat în vânzarea produselor cu caracter specific, n.c.a.
4619 - Intermedieri în comerțul cu produse diverse
4621 - Comerț cu ridicata al cerealelor, semințelor, furajelor și tutunului neprelucrat
4622 - Comerț cu ridicata al florilor și al plantelor
4623 - Comerț cu ridicata al animalelor vii
4624 - Comerț cu ridicata al blănurilor, pieilor brute și al pieilor prelucrate
4631 - Comerț cu ridicata al fructelor și legumelor
4632 - Comerț cu ridicata al cărnii și produselor din carne

- 4633 - Comerț cu ridicata al produselor lactate, ouălor, uleiurilor și grăsimilor comestibile
- 4634 - Comerț cu ridicata al băuturilor
- 4635 - Comerț cu ridicata al produselor din tutun
- 4636 - Comerț cu ridicata al zahărului, ciocolatei și produselor zaharoase
- 4637 - Comerț cu ridicata cu cafea, ceai, cacao și condimente
- 4638 - Comerț cu ridicata specializat al altor alimente, inclusiv pește, crustacee și moluște
- 4639 - Comerț cu ridicata nespecializat de produse alimentare, băuturi și tutun
- 4641 - Comerț cu ridicata al produselor textile
- 4642 - Comerț cu ridicata al îmbrăcăminte și încălțăminte
- 4643 - Comerț cu ridicata al aparatelor electrice de uz gospodăresc, al aparatelor de radio și televizoarelor
- 4644 - Comerț cu ridicata al produselor din ceramică, sticlărie, și produse de întreținere
- 4645 - Comerț cu ridicata al produselor cosmetice și de parfumerie
- 4646 - Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
- 4647 - Comerț cu ridicata al mobilei, covoarelor și a articolelor de iluminat
- 4648 - Comerț cu ridicata al ceasurilor și bijuteriilor
- 4649 - Comerț cu ridicata al altor bunuri de uz gospodăresc
- 4651 - Comerț cu ridicata al calculatoarelor, echipamentelor periferice și software-ului
- 4652 - Comerț cu ridicata de componente și echipamente electronice și de telecomunicații
- 4661 - Comerț cu ridicata al mașinilor agricole, echipamentelor și furniturilor
- 4662 - Comerț cu ridicata al mașinilor- unelte
- 4663 - Comerț cu ridicata al mașinilor pentru industria minieră și construcții
- 4664 - Comerț cu ridicata al mașinilor pentru industria textilă și al mașinilor de cusut și de tricatat
- 4665 - Comerț cu ridicata al mobilei de birou
- 4666 - Comerț cu ridicata al altor mașini și echipamente de birou
- 4669 - Comerț cu ridicata al altor mașini și echipamente
- 4671 - Comerț cu ridicata al combustibililor solizi, lichizi și gazoși și al produselor derivate
- 4672 - Comerț cu ridicata al metalelor și minereurilor metalice
- 4673 - Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare
- 4674 - Comerț cu ridicata al echipamentelor și furniturilor de fierărie pentru instalații sanitare și de încălzire
- 4675 - Comerț cu ridicata al produselor chimice
- 4676 - Comerț cu ridicata al altor produse intermediare
- 4677 - Comerț cu ridicata al deșeurilor și resturilor

4690 - Comerț cu ridicata nespecializat

4711 - Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun

4719 - Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse nealimentare

4721 - Comerț cu amănuntul al fructelor și legumelor proaspete, în magazine specializate

4722 - Comerț cu amănuntul al cărnii și al produselor din carne, în magazine specializate

4723 - Comerț cu amănuntul al peștelui, crustaceelor și moluștelor, în magazine specializate

4724 - Comerț cu amănuntul al pâinii, produselor de patiserie și produselor zaharoase, în magazine specializate

4725 - Comerț cu amănuntul al băuturilor, în magazine specializate

4726 - Comerț cu amănuntul al produselor din tutun, în magazine specializate

4729 - Comerț cu amănuntul al altor produse alimentare, în magazine specializate

4730 - Comerț cu amănuntul al carburanților pentru autovehicule în magazine specializate

4741 - Comerț cu amănuntul al calculatoarelor, unităților periferice și software-ului în magazine specializate

4742 - Comerț cu amănuntul al echipamentului pentru telecomunicații în magazine specializate

4743 - Comerț cu amănuntul al echipamentelor audio/video în magazine specializate

4751 - Comerț cu amănuntul al textilelor, în magazine specializate

4752 - Comerț cu amănuntul al articolelor de fierărie, al articolelor din sticlă și a celor pentru vopsit, în magazine specializate

4753 - Comerț cu amănuntul al covoarelor, carpetelor, tapetelor și a altor acoperitoare de podea, în magazine specializate

4754 - Comerț cu amănuntul al articolelor și aparatelor electrocasnice, în magazine specializate

4759 - Comerț cu amănuntul al mobilei, al articolelor de iluminat și al articolelor de uz casnic n.c.a., în magazine specializate

4761 - Comerț cu amănuntul al cărților, în magazine specializate

4762 - Comerț cu amănuntul al ziarelor și articolelor de papetărie, în magazine specializate

4763 - Comerț cu amănuntul al discurilor și benzilor magnetice cu sau fără înregistrări audio/video , în magazine specializate

4764 - Comerț cu amănuntul al echipamentelor sportive, în magazine specializate

4765 - Comerț cu amănuntul al jocurilor și jucăriilor, în magazine specializate

4771 - Comerț cu amănuntul al îmbrăcămintei, în magazine specializate

4772 - Comerț cu amănuntul al încălțămintei și articolelor din piele, în magazine specializate

4773 - Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate

4774 - Comerț cu amănuntul al articolelor medicale și ortopedice, în magazine specializate

4775 - Comerț cu amănuntul al produselor cosmetice și de parfumerie, în magazine specializate

4776 - Comerț cu amănuntul al florilor, plantelor și semințelor; comerț cu amănuntul al animalelor de companie și a hranei pentru acestea, în magazine specializate

4777 - Comerț cu amănuntul al ceasurilor și bijuteriilor, în magazine specializate

4778 - Comerț cu amănuntul al altor bunuri noi, în magazine specializate

4779 - Comerț cu amănuntul al bunurilor de ocazie vândute prin magazine

4781 - Comerț cu amănuntul al produselor alimentare, băuturilor și produselor din tutun efectuat prin standuri, chioșcuri și piețe

4782 - Comerț cu amănuntul al textilelor, îmbrăcăminte și încălțăminte efectuat prin standuri, chioșcuri și piețe

4789 - Comerț cu amănuntul prin standuri, chioșcuri și piețe al altor produse

4791 - Comerț cu amănuntul prin intermediul caselor de comenzi sau prin Internet

4799 - Comerț cu amănuntul efectuat în afara magazinelor, standurilor, chioșcurilor și pietelor

4931 - Transporturi urbane, suburbane și metropolitane de călători

4932 - Transporturi cu taxiuri

4939 - Alte transporturi terestre de călători n.c.a

4941 - Transporturi rutiere de mărfuri

4942 - Servicii de mutare

5210 - Depozitări

5221 - Activități de servicii anexe pentru transporturi terestre

5222 - Activități de servicii anexe transportului pe apă

5223 - Activități de servicii anexe transporturilor aeriene

5224 - Manipulări

5229 - Alte activități anexe transporturilor

5320 - Alte activități poștale și de curier

5510 - Hoteluri și alte facilități de cazare similare

5520 - Facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată

5530 - Parcuri pentru rulote, campinguri și tabere

5590 - Alte servicii de cazare

5610 - Restaurante

5621 - Activități de alimentație (catering) pentru evenimente

5629 - Alte servicii de alimentație n.c.a.

5630 - Baruri și alte activități de servire a băuturilor

5821 - Activități de editare a jocurilor de calculator

5829 - Activități de editare a altor produse software

5911 - Activități de producție cinematografică, video și de programe de televiziune
5912 - Activități de post-producție cinematografică, video și de programe de televiziune
5913 - Activități de distribuție a filmelor cinematografice, video și a programelor de televiziune
5914 - Proiecția de filme cinematografice
5920 - Activități de realizare a înregistrărilor audio și activități de editare muzicală
6110 - Activități de telecomunicații prin rețele cu cablu
6190 - Alte activități de telecomunicații
6201 - Activități de realizare a soft-ului la comandă (software orientat client)
6202 - Activități de consultanță în tehnologia informației
6203 - Activități de management (gestiune și exploatare) a mijloacelor de calcul
6209 - Alte activități de servicii privind tehnologia informației
6311 - Prelucrarea datelor, administrarea paginilor web și activități conexe
6312 - Activități ale portalurilor web
6619 - Activități auxiliare intermediarilor financiare, exclusiv activități de asigurări și fonduri de pensii
6810 - Cumpărarea și vânzarea de bunuri imobiliare proprii
6820 - Închirierea și subînchirierea bunurilor imobiliare proprii sau închiriate
6831 - Agenții imobiliare
6832 - Administrarea imobilelor pe bază de comision sau contract
7021 - Activități de consultanță în domeniul relațiilor publice și al comunicării
7022 - Activități de consultanță pentru afaceri și management
7111 - Activități de arhitectură
7112 - Activități de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea
7120 - Activități de testări și analize tehnice
7311 - Activități ale agențiilor de publicitate
7312 - Servicii de reprezentare media
7320 - Activități de studiere a pieței și de sondare a opiniei publice
7410 - Activități de design specializat
7420 - Activități fotografice
7430 - Activități de traducere scrisă și orală (interpreți)
7490 - Alte activități profesionale, științifice și tehnice n.c.a.
7711 - Activități de închiriere și leasing cu autoturisme și autovehicule rutiere ușoare
7712 - Activități de închiriere și leasing cu autovehicule rutiere grele
7721 - Activități de închiriere și leasing cu bunuri recreative și echipament sportiv
7722 - Închirierea de casete video și discuri (CD-uri, DVD-uri)

7729 - Activități de închiriere și leasing cu alte bunuri personale și gospodărești n.c.a.

7731 - Activități de închiriere și leasing cu mașini și echipamente agricole

7732 - Activități de închiriere și leasing cu mașini și echipamente pentru construcții

7733 - Activități de închiriere și leasing cu mașini și echipamente de birou (inclusiv calculatoare)

7734 - Activități de închiriere și leasing cu mașini și echipamente de transport pe apă

7735 - Activități de închiriere și leasing cu mașini și echipamente de transport aerian

7739 - Activități de închiriere și leasing cu alte mașini, echipamente și bunuri tangibile n.c.a.

7810 - Activități ale agențiilor de plasare a forței de muncă

7820 - Activități de contractare, pe baze temporare, a personalului

7830 - Servicii de furnizare și management a forței de muncă

7911 - Activități ale agențiilor turistice

7912 - Activități ale tur-operatorilor

7990 - Alte servicii de rezervare și asistență turistică

8110 - Activități de servicii suport combinate

8121 - Activități generale de curățenie a clădirilor

8122 - Activități specializate de curățenie

8129 - Alte activități de curățenie

8130 - Activități de întreținere peisagistică

8211 - Activități combinate de secretariat

8219 - Activități de fotocopiere, de pregătire a documentelor și alte activități specializate de secretariat

8220 - Activități ale centrelor de intermediere telefonică (call center)

8230 - Activități de organizare a expozițiilor, târgurilor și congreselor

8291 - Activități ale agențiilor de colectare și a birourilor (oficiilor) de raportare a creditului

8292 - Activități de ambalare

8299 - Alte activități de servicii suport pentru întreprinderi n.c.a.

8551 - Învățământ în domeniul sportiv și recreațional

8552 - Învățământ în domeniul cultural (limbi străine, muzică, teatru, dans, arte plastice, etc.)

8553 - Școli de conducere (pilotaj)

8559 - Alte forme de învățământ n.c.a.

8560 - Activități de servicii suport pentru învățământ

9001 - Activități de interpretare artistică (spectacole)

9002 - Activități suport pentru interpretare artistică (spectacole)

9003 - Activități de creație artistică

9004 - Activități de gestionare a sălilor de spectacole

- 9200 - Activități de jocuri de noroc și pariuri
- 9311 - Activități ale bazelor sportive
- 9312 - Activități ale cluburilor sportive
- 9319 - Alte activități sportive
- 9321 - Bâlciri și parcuri de distracții
- 9329 - Alte activități recreative și distractive n.c.a.
- 9511 - Repararea calculatoarelor și a echipamentelor periferice
- 9512 - Repararea echipamentelor de comunicații
- 9521 - Repararea aparatelor electronice de uz casnic
- 9522 - Repararea dispozitivelor de uz gospodăresc și a echipamentelor pentru casă și grădină
- 9523 - Repararea încălțăminte și a articolelor din piele
- 9524 - Repararea mobilei și a furniturilor casnice
- 9525 - Repararea ceasurilor și a bijuteriilor
- 9529 - Repararea articolelor de uz personal și gospodăresc n.c.a.
- 9601 - Spălarea și curățarea (uscată) articolelor textile și a produselor din blană
- 9602 - Coafură și alte activități de înfrumusețare
- 9603 - Activități de pompe funebre și similare
- 9604 - Activități de întreținere corporală
- 9609 - Alte activități de servicii n.c.a.

SEDII SI/SAU ACTIVITATI AUTORIZATE CONFORM ART. 15 DIN L359/2004

Sediul social din: Municipiul Craiova, Strada ALEXANDRU IOAN CUZA, Nr. 1, Judet Dolj

Tip sediu: principal

Tip model declarație: model 2 nr. 45374 din 28.10.2015

Activități la sediu:

3530 - Furnizarea de abur și aer condiționat

Data certificatului constatator: 30.10.2015

CONCORDAT PREVENTIV: Nu există înregistrări.

DREPTURI DE PROPRIETATE: Nu există înregistrări.

FAPTE AFLATE SUB INCIDENTA ART 21. LIT. e-h) din L26/1990

- Urmărire penală: Nu există înregistrări.
- Dosar penal - trimitere în judecată: Nu există înregistrări.
- Condamnare penală a firmei: Nu există înregistrări.
- Dizolvare firmă: Nu există înregistrări.
- Lichidare firmă: Nu există înregistrări.
- Insolvență: Nu există înregistrări.

ALTE MENȚIUNI

Nr. intrare: 7554 din 11.02.2016

Tip menționare: Hotărârea adunării generale

Act asociat: Hotărârea adunării generale a asociaților

Nr. act: 1 / 11.02.2016

Nr. intrare: 45374 din 28.10.2015

Tip menționare: Declarație pe propria răspundere conform art.15 din Legea nr. 359/2004

Act asociat: Declarație-tip pe propria răspundere - model 2

Nr. act: 45374 / 28.10.2015

Număr declarații: 1

Număr certificate constatatoare: 1

SITUAȚIA FINANCIARĂ PE ANUL 2017

PROFITUL SAU PIERDEREA NET(Ă) A EXERCITIULUI FINANCIAR: Profit (rd. 01 + 02 - 03 - 04 - 05 - 06 - 07): 0 LEI

PROFITUL SAU PIERDEREA NET(Ă) A EXERCITIULUI FINANCIAR: Pierdere (rd. 03 + 04 + 05 + 06 + 07 - 01 - 02): 1457 LEI

PROFITUL SAU PIERDEREA BRUT(Ă) - Pierdere (rd. 229 - 228): 1457 LEI

PROFITUL SAU PIERDEREA BRUT(Ă) - Profit (rd. 228 - 229): 0 LEI

Număr mediu de salariați: 0

Impozite și taxe neplătite la termenul stabilit la bugetul de stat: 0 LEI

Cifra de afaceri netă (ct. 701 + 702 + 703 + 704 + 705 + 706 + 708 + 707 - 709 + 741** + 766***): 0 LEI

ACTIVE IMOBILIZATE - TOTAL (rd. 01 + 02 + 03): 329 LEI

SITUAȚIA FINANCIARĂ PE ANUL 2018

PROFITUL SAU PIERDEREA NET(Ă) A EXERCITIULUI FINANCIAR: Profit (rd. 01 + 02 - 03 - 04 - 05 - 06 - 07): 0 LEI

PROFITUL SAU PIERDEREA NET(Ă) A EXERCITIULUI FINANCIAR: Pierdere (rd. 03 + 04 + 05 + 06 + 07 - 01 - 02): 1631 LEI

PROFITUL SAU PIERDEREA BRUT(Ă):- Pierdere (rd. 229-228): 1631 LEI

PROFITUL SAU PIERDEREA BRUT(Ă):- Profit (rd. 228-229): 0 LEI

Numar mediu de salariați: 0

Impozite, contributi si taxe neplatite la termenul stabilit la bugetul de stat, din care:: 0 LEI

Cifra de afaceri netă (ct. 701 + 702 + 703 + 704 + 705 + 706 + 708 + 707 - 709 + 741** + 766***): 0 LEI

ACTIVE IMOBILIZATE - TOTAL (rd. 01 + 02 + 03): 0 LEI

6 INVESTIȚIILE NECESARE PENTRU MODERNIZAREA, ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITATIVĂ ȘI CANTITATIVĂ PRECUM ȘI A CONDIȚIILOR SOCIALE ȘI DE MEDIU ȘI EXTINDEREA SERVICIULUI

Analiza problematicii încălzirii actuale și viitoare în municipiul Craiova evidențiază următoarele aspecte:

- Sistemul de încălzire centralizată din municipiul Craiova se confruntă în ultima perioadă cu o reducere a eficienței energetice, datorate în principal debransărilor de la sistem a populației, cu efect negativ asupra randamentelor surselor de producere a energiei termice și a pierderilor de energie termică.
- Deși există Hotărârea Consiliului Local al municipiului Craiova privind stabilirea zonelor unitare de încălzire în cadrul municipiului, respectiv sunt specificate cartierele aflate sub influența SACET, totuși în aceste zone s-au permis și realizat debransări de la sistemul centralizat.
- Există totuși posibilitatea de transformare a sistemului centralizat existent într-un sistem eficient energetic și economic și suportabil pentru populație, în primul rând prin stoparea debransărilor de la sistemul centralizat, prin găsirea unei soluții optime de alimentarea cu energie termică a clienților rămași conectați la sistemul centralizat, prin realizarea de modernizări ale sistemului de transport și distribuție în vederea diminuării pierderilor, dar și prin implementarea unei campanii de atragere a unor noi consumatori sau încercarea de reconectare a clienților debransați.

Măsurile recomandate pentru îmbunătățirea eficienței întregului sistem de termoficare al municipiului Craiova sunt măsuri care necesită cheltuieli de investiții pentru realizarea lor și măsuri care țin de exploatarea de zi cu zi a instalațiilor.

Consiliul Local Craiova deține modalități indirecte prin care toți consumatorii să poată fi motivați în adoptarea unor măsuri care să conducă la creșterea eficienței consumului de energie, cum ar fi: stabilirea tarifelor serviciilor publice locale însoțite de o politică adecvată de subvenții, prin care anumite categorii de utilizatori pot fi sprijiniți sau motivați să folosească serviciile publice.

De asemenea, în vederea implementării unor investiții care să conducă la eficientizarea consumului de energie sau a investițiilor în producerea de energie din surse regenerabile, Consiliul Local ar putea să promoveze următoarele aspecte:

- taxe reduse pentru obținerea autorizațiilor de construcție, inclusiv simplificarea procedurilor pentru obținerea autorizațiilor de construcție;
- subvenții pentru deținătorii de apartamente care se racordează la sistemul de încălzire centralizată;
- reglementări fiscale care să favorizeze implementarea acestor investiții;
- subvenții pentru primii ani de funcționare a noii surse de producere a energiei;
- ajutoare sociale pentru consumatori în funcție de veniturile acestora;
- scheme de sprijin pentru persoane fizice care utilizează surse regenerabile pentru încălzire;
- scutiri de taxe de racordare pentru consumatori;
- facilități fiscale, impozite și taxe reduse pentru producători.

Totodată în vederea atragerii unor servicii de calitate, inclusiv achiziții echipamente pentru

implementarea unor investiții care să conducă la eficientizarea consumului de energie sau a investițiilor în producerea de energie din surse regenerabile, Consiliul Local trebuie să acorde o atenție deosebită la elaborarea caietelor de sarcini și la criteriile de selectare a furnizorilor pentru obținerea celui mai bun raport preț – calitate.

Măsurile propuse de reabilitare a sistemului de alimentare cu energie termică produsă centralizat sunt evidențiate în consonanță cu Strategia actualizată a alimentării cu energie termică în sistem centralizat a consumatorilor din Municipiul Craiova:

1 - Modernizarea instalațiilor termomecanice și automatizarea proceselor tehnologice de producere/distribuție a energiei termice aferente centralelor și punctelor termice:

- 1) Reconsiderarea capacității instalate a utilajelor, echipamentelor și instalațiilor din centrale și puncte termice, luând în considerare necesarul de căldură și apă caldă la limita utilizatorilor de energie termică;
- 2) Evaluarea performanțelor energetice actuale ale generatoarelor de căldură (cazane de apă caldă) existente în centralele termice de cvartal/de bloc (scara), în scopul stabilirii măsurilor necesare pentru îmbunătățirea eficienței energetice și pentru reducerea consumurilor de combustibil;
- 3) Promovarea programelor de automatizare aferente centralelor termice de bloc/scară și a instalațiilor de ardere aferente cazanelor de apă caldă, prin comanda în cascadă a instalațiilor de ardere cu funcționare în trepte sau cu sisteme de modulare a flăcării în funcție de cererea de căldură și/sau apă caldă, prin reglarea temperaturii agentului termic pentru încălzire în funcție de temperatura exterioară și de graficul de reglare prestabilit, prin comanda automată a pompelor de circulație a agentului termic pentru încălzire în funcție de temperatura aerului exterior, pe baza unui grafic de reglare prestabilit, prin reglarea temperaturii apei calde de consum în funcție de temperatura apei din vasul (recipientul) de acumulare sau în funcție de temperatura apei din conducta de distribuție a apei spre consumatori, comanda automată a pompelor de circulație a agentului termic utilizat pentru prepararea apei calde de consum în funcție de temperatura apei calde din conducta de ducere spre consumatori, precum și comanda automată a pompelor de recirculație; sistemul trebuie să fie astfel proiectat încât să îndeplinească în totalitate cerințele esențiale ale sistemelor de ardere și de automatizare a instalațiilor termomecanice din centralele termice, pentru a permite funcționarea lor în regim de supraveghere nepermanentă.
- 4) Extinderea echipamentelor de automatizare aferente punctelor termice, prin reglarea automată a debitului de căldură preluat de la agentul termic încălzitor (apa fierbinte) în funcție de cererea de căldură și/sau apă caldă, prin reglarea temperaturii agentului termic pentru încălzire în funcție de temperatura exterioară și de graficul de reglare prestabilit, prin comanda automată a pompelor de circulație a agentului termic pentru încălzire în funcție de temperatura aerului exterior, pe baza unui grafic de reglare prestabilit, prin reglarea temperaturii apei calde de consum în funcție de temperatura apei din vasul (recipientul) de acumulare sau în funcție de temperatura apei din conducta de distribuție a apei spre consumatori, prin comanda automată a pompelor de circulație a agentului termic utilizat pentru prepararea apei calde de consum în funcție de temperatura apei calde din conducta de ducere spre consumatori, precum și prin comanda automată a pompelor de recirculație; sistemul trebuie să fie astfel proiectat încât să îndeplinească în totalitate cerințele esențiale ale sistemelor de ardere și de automatizare a instalațiilor termomecanice din centralele termice, pentru a permite funcționarea lor în regim de supraveghere nepermanentă.

- 5) utilizarea electropompelor cu turație variabilă, prevăzute cu convertizoare statice de frecvență, având fiabilitate ridicată și nivel redus de zgomot în funcționare; utilizarea pompelor antrenate cu motoare electrice acționate cu turație variabilă este eficientă atunci când este asociată cu promovarea soluțiilor de echilibrare și reglare automată instalate la nivel de utilizator;
- 6) folosirea unor echipamente performante de tratare a apei, pentru creșterea indicilor de calitate ai apei utilizate pentru transportul agenților termici, precum și pentru creșterea fiabilității utilajelor și echipamentelor din instalațiile termice, în special a celor de control și reglare automată;
- 7) utilizarea unor sisteme de expansiune performante, fără legătură cu atmosfera, pentru asigurarea funcționării în condiții de siguranță a instalațiilor de încălzire și pentru menținerea unui regim chimic adecvat al apei în generatoarele de căldură;
- 8) Implementarea unui sistem de monitorizare, control și achiziție de date la nivelul sistemelor de ardere și de automatizare din centralele termice, cu funcții de comanda, de reglare, de protecție, de semnalizare și de monitorizare a parametrilor funcționali;
- 9) extinderea sistemului de monitorizare, control și achiziții de date și integrarea în sistemul dispecer, în scopul supravegherii proceselor termice, precum și pentru urmărirea și gestiunea la distanță a informațiilor primite

2 – Măsurile de modernizare a sistemului de distribuție a energiei termice livrată sub formă de căldură și apă caldă de consum la utilizatorii finali

- 1) redimensionarea și reconfigurarea traseelor de conducte (de transport și distribuție), ținând cont de evoluția consumurilor de energie termică înregistrate, luând în considerare evoluția procesului de deconectare / reconectare a consumatorilor;
- 2) extinderea utilizării conductelor din oțel, preizolate, cu izolație din spumă rigidă de poliuretan, protejate la exterior cu o manta din polietilenă de înaltă densitate, dotate cu sisteme de detectare și localizare a pierderilor; conductele urmează a fi amplasate, de regulă, pe amplasamentele existente, direct în pământ, pe pat de nisip;
- 3) schimbarea amplasamentelor existente ale traseelor de rețele termice se propune a fi avută în vedere în cazurile în care este necesară devierea pe domeniul public a conductelor poziționate pe terenuri aparținând domeniului privat sau pentru relocarea pe domeniul public a conductelor termice pozate prin subsolurile tehnice ale blocurilor de locuințe;
- 4) înlocuirea robinetelor de închidere/reglare deteriorate sau nefuncționale;
- 5) sectorizarea rețelelor de distribuție, prin introducerea unor robinete cu acționare electrică, cu comandă locală și de la distanță, precum și prin instalarea unor senzori de debit, presiune și temperatură în vederea monitorizării permanente a parametrilor critici de funcționare; prin sectorizare se realizează împărțirea rețelelor de distribuție în sectoare, care permit identificarea mai ușoară a zonelor cu disfuncționalități, monitorizarea și controlul permanent al regimului de presiune, debit și temperatură, aferent fiecărei zone;
- 6) Montarea de mijloace de măsurare a energiei termice performante, adaptate la nivelul consumurilor actuale, cu posibilitatea citirii de la distanță, în vederea eliminării pierderilor, îndeosebi a celor comerciale;

- 7) Se vor avea în vedere posibilitățile de utilizare a resurselor de energie regenerabilă, îndeosebi a energiei solare, pentru preîncălzirea apei calde de consum în perioada de vară.

3 - Măsuri pentru creșterea eficienței la utilizatorii finali de energie termică

- 1) Reabilitarea/modernizarea instalațiilor interioare ale condominiilor utilizate pentru alimentarea cu căldură și apă caldă de consum, inclusiv trecerea de la distribuția pe verticală la distribuția pe orizontală, precum și echilibrarea rețelelor interioare de distribuție;
- 2) Reabilitarea termică a anvelopei clădirilor, pentru reducerea consumurilor specifice de combustibil și energie, precum și a pierderilor de căldură spre exterior.

Potrivit strategiei în domeniul energiei termice, investiții preconizate în rețelele termice, a căror punere în funcțiune este prevăzută pentru perioada 2016-2025, se regăsesc în tabelul de mai jos:

Rețele termice	Lungime rețelei [m]	Valoarea investiției [Euro]
Rețele de transport, din care:	205.164	268.345.443
- nou instalate:	27.045	13.374.726
- înlocuite:	178.119	254.970.717
Rețele de distribuție, din care:	556.960	305.250.646
- nou instalate:	58.270	19.434.127
- înlocuite:	498.690	285.816.519

Sursa: ANRSC

În corelare directă cu STUDIUL ACTUALIZAT 2019 DE STRATEGIE A ALIMENTĂRII CU ENERGIE TERMICĂ ÎN SISTEM CENTRALIZAT A CONSUMATORILOR DIN MUNICIPIUL CRAIOVA, unde au fost analizate multicriterial o serie de 3 scenarii posibile:

- Scenariul I - Alimentare cu energie termică în sistem centralizat
- Scenariul II - Alimentare cu energie termică în sistem descentralizat
- Scenariul III - Alimentare cu energie termică în sistem individual

În urma analizelor efectuate în cadrul sus-precizatului document (analiza energetică, analiza investițiilor, analiza financiară, analiza economică), s-a constatat că, în urma evaluării scenariilor cu sublinierea efectelor asupra mediului și asupra populației, Scenariul I rezultă a fi optim, recomandarea pentru implementare a Scenariului I - sistemul centralizat făcându-se cu derularea anuală a tuturor opțiunilor gândite pentru reabilitarea sistemului de transport și distribuție prezentate în tabelul următor (scenariul I a presupus alimentarea cu energie termică în continuare în sistem centralizat, cu investiții în reabilitarea sistemului de transport și distribuție, astfel încât într-un orizont de timp de 4 ani să se reușească reabilitarea a 40 PT și a rețelelor aferente):

Măsura propusă	Valoare (lei inclusiv TVA)	Termene (ani)
Modernizarea punctelor termice urbane din municipiul Craiova și a rețelelor aferente: PT 1 Valea Roșie PT 4 Valea Roșie	10376688	Noiembrie 2019
Modernizarea punctelor termice urbane din municipiul Craiova și a rețelelor aferente: PT 21 Toporași PT 2 Nicolae Titulescu PT 3 Brazda lui Novac PT 9 Brazda lui Novac PT Piața Unirii	15969584	Noiembrie 2019
Contorizarea la nivel de imobil – achiziție contoare 2000 bucăți	5400000	Noiembrie 2019
Modernizare sistem centralizat de distribuție al energiei termice la consumatorii finali din municipiul Craiova CT 6 – 1 Mai Dispecerat rețele	16419613	Noiembrie 2020
Modernizarea punctelor termice urbane din municipiul Craiova și a rețelelor aferente: PT 1 Sărari PT Horia PT 14 Brazda lui Novac PT 4 George Enescu PT Vasile Conta Dispecerat	18384704	Noiembrie 2020
Contorizare la nivel de imobil – achiziție contoare 1000 bucăți	2700000	Noiembrie 2020
Modernizarea punctelor termice urbane din municipiul Craiova și a rețelelor aferente: PT 6 Craiovița Nouă PT 6A Craiovița Nouă PT 7 Craiovița Nouă PT 10 Craiovița Nouă	19749009	Noiembrie 2021

Modernizarea punctelor termice urbane din municipiul Craiova și a rețelelor aferente: PT 4 Calea București PT 8 Rovine PT 2 Rovine PT 3 Rovine PT Patria	28980146	Noiembrie 2021
Contorizare la nivel de imobil – achiziție contoare 1000 bucăți	2700000	Noiembrie 2021
Modernizarea punctelor termice urbane din municipiul Craiova și a rețelelor aferente: PT 1 Craiovița Nouă PT 2 Craiovița Nouă PT 3 Craiovița Nouă	10795788	Noiembrie 2022
Modernizarea punctelor termice urbane din municipiul Craiova și a rețelelor aferente: PT 2 Nicolae Titulescu PT 14 Calea București PT 23 August PT 4 Rovine PT 3 Lăpuș Argeș	17566274	Noiembrie 2022
Contorizare la nivel de imobil – achiziție contoare 1000 bucăți	2700000	Noiembrie 2022
Modernizarea punctelor termice urbane din municipiul Craiova și a rețelelor aferente: PT 7 Valea Roșie PT 9 Calea București PT Sărari PT 6 Brazda lui Novac	15916596	Noiembrie 2023
Modernizarea punctelor termice urbane din municipiul Craiova și a rețelelor aferente: PT 1 1 Mai PT 7 Rovine PT 3 George Enescu PT 12 Calea București	18173797	Noiembrie 2023

PT Siloz		
PT Filarmonica		
Contorizare la nivel de imobil – achiziție contoare 1000 bucăți	2700000	Noiembrie 2023
TOTAL SCENARIUL I	189332199	

Alte avantaje ale sistemului centralizat sunt următoarele:

- Sistemul centralizat este foarte puțin poluant în comparație cu centrala termică individuală;
- Risc de explozie a centralei termice individuale, risc inexistent în cazul sistemului centralizat;
- Aspect inestetic din punct de vedere arhitectural al fațadelor blocurilor unde sunt utilizate centrale termice individuale;
- Durata de viață foarte redusă a centralei termice de apartament (7 – 8 ani), schimbarea centralei făcându-se pe costurile utilizatorului, aspect inexistent în cazul utilizării sistemului centralizat;
- Dependența de un singur tip de combustibil (gaz natural), cu preponderență din import, în situația utilizării unei microcentrale de apartament;
- Sistemul centralizat are și avantajul esențial al posibilității de valorificare a surselor regenerabile de energie, sau al trecerii pe un alt tip de combustibil convențional pentru producerea de energie fără a afecta utilizatorul final.
- Având în vedere avantajele evidente ale sistemului centralizat atât din punct de vedere arhitectural cât și din punct de vedere financiar, respectiv al securității locuințelor și emisiilor poluante, se impune inițierea unei campanii de promovare a sistemului centralizat, avându-se în vedere și posibilitatea utilizării resurselor regenerabile. Un exemplu ar putea fi procedura fermă privind instalarea de surse individuale la nivel de apartament și respectiv debransarea de la sistemul centralizat care să nu permită utilizatorilor debransarea atunci când se realizează investiții în sistemul centralizat.

Selectarea acestei opțiuni a sistemului centralizat este în concordanță cu strategia națională, deoarece corespunde următoarelor obiective strategice:

- Creșterea eficienței energetice;
- Promovarea producerii energiei pe bază de resurse regenerabile;
- Promovarea producerii de energie electrică și termică în centrale cu cogenerare, în special în instalații de cogenerare de înaltă eficiență;
- Reducerea impactului negativ al sectorului energetic asupra mediului înconjurător;
- Utilizarea rațională și eficientă a resurselor energetice.

Rețelele de termoficare din Municipiul Craiova au fost proiectate pentru a satisface necesarul de căldură din anii 1968-1990. Datorită reducerii numărului de consumatori și a scăderii consumului de căldură, în prezent rețelele au devenit supradimensionate. Ca urmare, atât pierderile de energie termică reale, cât și pierderile tehnologice se situează la un nivel ridicat.

Pierderile tehnologice de energie termică prin transfer termic pentru sistemul de distribuție au fost calculate în condițiile ipotetice în care izolația termică a conductelor este nouă.

Din analiza datelor prezentate rezultă că pentru Subconturul I (format din Centralele termice de zona, care sunt surse de producere a energiei termice și Sistemul de distribuție aferent, format din rețelele de distribuție a agentului termic pentru încălzire și apă caldă de consum) pierderile reale sunt cu 27,06 % mai mari față de pierderile tehnologice, respectiv pentru Subconturul II format din Punctele termice urbane și Sistemul de distribuție aferent, format din rețelele de distribuție a agentului termic pentru încălzire și apă caldă de consum) pierderile reale sunt cu 9,66 % mai mari față de pierderile tehnologice. Pe ansamblu, în sistemul de termoficare pierderile reale sunt cu 22,44 % mai mari decât cele tehnologice.

Tendința actuală în toate sistemele de termoficare ale marilor orașe este de a continua modernizările. Acest lucru urmărește conducerea centralizată la nivel de dispecer, automatizarea și informatizarea punctelor termice, înlocuirea tuturor conductelor cu conducte noi cu performanță ridicată în transportul agentului termic. Deci și la nivelul municipiului Craiova, factorii de decizie trebuie să sprijine toate activitățile societății de distribuție având ca scop creșterea gradului de confort și nu în ultimul rând încurajarea populației pentru rebranșarea la sistemul centralizat, singurul dovedit că satisface toate condițiile de economie de energie primară, este sustenabil, și rămâne de perspectivă.

Programul „Termoficare 2006÷2020 căldură și confort”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 462/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare cuprinde două componente:

a) Reabilitarea sistemului centralizat de alimentare cu energie termică

1. Unitatea/unitățile de producție a agentului termic
2. Rețeaua de transport a agentului termic primar (apă fierbinte)
3. Punctele de termoficare și Centralele termice
4. Rețeaua de distribuție a apei calde și a agentului termic de încălzire.

b) Reabilitarea termică a clădirilor

1. Rețeaua interioară de alimentare a imobilului, cu apă caldă și cu agent termic de încălzire
2. Contorizarea individuală împreună cu robinetele termostactice
3. Reabilitarea termică a anvelopei clădirilor de locuit, respectiv a fațadelor, teraselor și a tâmplăriei exterioare.

Beneficiarii programului «Termoficare 2006÷2020 căldură și confort», pentru componenta de reabilitare a sistemului centralizat de alimentare cu energie termică, sunt autoritățile administrației publice locale care dețin în proprietate sisteme de termoficare sau părți ale acestora.

Beneficiarii programului «Termoficare 2006÷2020 căldură și confort», pentru componenta de reabilitare termică a clădirilor, sunt asociațiile de proprietari din blocurile de locuințe racordate la sistemul centralizat de încălzire.

Programul termoficare 2006÷2020 - căldură și confort, componenta de reabilitare a sistemelor centralizate de alimentare cu energie termică, asigură cofinanțarea proiectelor promovate de autoritățile administrației publice locale pentru reabilitarea sistemului centralizat de alimentare cu energie termică.

Obiective urmărite

- Plata cofinanțării de până la 70% din valoarea cheltuielilor eligibile ale proiectelor depuse în cadrul programului de către autoritățile locale;
- Continuarea programului, pentru modernizarea, re tehnologizarea și dezvoltarea sistemelor centralizate de alimentare cu energie termică a localităților;
- Eficientizarea, creșterea accesibilității și îmbunătățirea calității serviciului public de alimentare cu energie termică a localităților;
- Promovarea surselor de producere a energiei în cogenerare de înaltă eficiență, pe baza cererii de energie termică utilă, diminuarea consumului de resurse energetice fosile și îndeplinirea angajamentelor României privind eficiența energetică și resursele regenerabile

Prin Ordinul nr. 49 din 10 ianuarie 2018 al Ministerului Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene s-a aprobat Regulamentul privind implementarea programului "Termoficare 2006÷2020 - căldură și confort", componenta de reabilitare a sistemului centralizat de alimentare cu energie termică.

Cofinanțarea proiectelor de investiții aprobate în cadrul programului se realizează prin acordarea de transferuri de la bugetul de stat către bugetele locale, în limita fondurilor alocate anual cu aceasta destinație.

Cuantumul sumelor alocate anual de la bugetul de stat pentru cofinanțarea unui proiect în cadrul programului se aprobă de către Comisia interministerială de coordonare a programului în limita a maximum 70% din valoarea cheltuielilor eligibile ale proiectului pentru care se solicita finanțare, stipulate în Ghidul de finanțare. Diferența dintre cofinanțarea aprobată de Comisia interministerială și valoarea totală a proiectului reprezintă contribuție locală și se suportă din bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale beneficiare.

Obiectivele principale ale Programului sunt următoarele:

- reducerea semnificativă a costurilor cu energia termică pentru încălzire și prepararea apei calde de consum pentru toți consumatorii racordați la sistemele de alimentare centralizată cu energie termică, prin creșterea eficienței acestor sisteme și îmbunătățirea calității serviciului;
- reducerea consumului de resurse energetice primare cu cel puțin 1 milion Gcal/an față de consumul de resurse energetice primare utilizate pentru asigurarea energiei termice pentru populație din anul 2004;
- obținerea unor randamentele energetice anuale ale unităților de producție a agentului termic de cel puțin 80%, cu excepția unităților ce utilizează biomasa ca resursă energetică primară, pentru care randamentul trebuie să fie de cel puțin 70%, în conformitate cu prevederile HG nr. 219/2007 privind promovarea cogenerării bazate pe cererea de energie termică utilă; - reducerea pierderilor tehnologice în rețelele de transport al agentului termic primar și în rețelele de distribuție până la valoarea de maxim 15% din cantitatea de energie vehiculată
- valorificarea pe plan local a potențialului de resurse regenerabile pentru acoperirea cererii de energie termică pentru populație și înlocuirea sau reducerea combustibililor scumpi sau deficitari;
- reducerea în spațiul urban locuibil atât a emisiilor poluante generate de utilizarea surselor individuale de energie termică, cât și a poluării globale prin diminuarea emisiilor de gaze cu efect de seră.

În scopul de a determina și stabili prioritățile de investiții în sectorul de termoficare din municipiul Craiova, trebuie să fie luate în considerare următoarele aspecte:

- evoluția necesarului de căldură în viitor (începerea planificării energetice la nivel local, luarea de decizii politice referitoare la o zonă dimensionată optim de prioritate a termoficării, analizarea posibilităților pentru noi servicii de energie termică, începerea atragerii de noi beneficiari dintre consumatorii industriali);
- efectele economisirii de energie (începerea reabilitării rețelelor termice și reducerea pierderilor de căldură);
- securitatea alimentării cu energie termică și eficiența conversiei (începerea testării câtorva opțiuni privind combustibilii, inclusiv a surselor de energie regenerabile și incinerarea deșeurilor, folosirea resurselor locale);
- reflectarea opțiunilor în valoarea de investiții necesară și posibilitățile de finanțare a proiectelor;
- considerații din punct de vedere al protecției mediului.

Ca rezultat al celor de mai sus, considerăm oportună formularea unei strategii de reabilitare și de investiții privind:

- îmbunătățirile care se pot face imediat cu investiții puține sau fără investiții și influență mică sau inexistentă asupra performanței tehnice a rețelei de termoficare și care trebuie să fie executate imediat;
- toate celelalte îmbunătățiri care trebuie să fie ordonate conform rentabilității lor și executate conform unui plan de investiții financiar și a unui grafic - program cu perioade și activități coordonate pentru întregul sistem. Îmbunătățirile care afectează în mod decisiv performanța optimă a altor părți ale sistemului, vor trebui să aștepte până modificările acelor părți din sistem reclame introducerea acestor îmbunătățiri.

Programul național de reabilitare termică, Programul național reglementat de OUG nr.18/2009, cu modificările și completările ulterioare și Normele metodologice de aplicare a OUG nr. 18/2009 aprobate prin OMDRL nr. 163/2009, cu modificările și completările ulterioare se adresează asociațiilor de proprietari din blocurile de locuințe care au fost construite în perioada 1950-1990, indiferent de sistemul de încălzire al acestora.

Principalele obiective ale programului național de reabilitare termică sunt:

- îmbunătățirea condițiilor de igienă și confort termic;
- reducerea pierderilor de căldură și a consumurilor energetice;
- reducerea costurilor de întreținere pentru încălzire și apa caldă de consum;
- reducerea emisiilor poluante generate de producerea, transportul și consumul de energie.

Structura de finanțare pentru reabilitarea termică este următoarea:

- 50% de la bugetul de stat, prin Ministerul Dezvoltării Regionale și Locuinței (în prezent MDRAP), în limita fondurilor aprobate anual pentru Programul de reabilitare termică
- 30% de la bugetul local, în limita fondurilor aprobate anual pentru Programul de reabilitare termică.
- 20% - asociațiile de proprietari.

Programul de reabilitare termică cu finanțare prin credite bancare cu garanție guvernamentală se derulează conform OUG nr. 69/2010, aprobată prin Legea nr. 76/2012 și are ca scop facilitarea accesului asociațiilor de proprietari și a proprietarilor locuințelor unifamiliale la credite bancare cu garanție guvernamentală și cu dobânda subvenționată, pentru executarea lucrărilor de reabilitare termică a clădirilor de locuit.

Programul de reabilitare termică cu finanțare prin POR 2014-2020. Prin POR, Axa 3, prioritatea IP 3.1, se pot cofinanța următoarele tipuri de proiecte pentru reabilitarea blocurilor de locuințe:

- îmbunătățirea izolației termice și hidroizolarea anvelopei clădirii (pereți exteriori, ferestre, tâmplărie, planșeu superior, planșeu peste subsol), șarpantelor și învelitoarelor inclusiv măsuri de consolidare;
- reabilitarea și modernizarea instalației de distribuție a agentului termic – încălzire și apă caldă de consum, parte comună a clădirii tip bloc de locuințe, inclusiv montarea de robinete cu cap termostatic, etc.
- modernizarea sistemului de încălzire: repararea/înlocuirea centralei termice de bloc/scară;
- achiziționarea și instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei din surse regenerabile – panouri solare termice, panouri solare electrice, pompe de căldură și/sau centrale termice pe biomasa, etc.;
- înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent din spațiile comune cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață;
- implementarea sistemelor de management al funcționării consumurilor energetice: achiziționarea și instalarea sistemelor inteligente pentru promovarea și gestionarea energiei electrice;
- orice alte activități care conduc la îndeplinirea realizării obiectivelor proiectului (înlocuirea lifturilor și a circuitelor electrice în părțile comune - scări, subsol, lucrări de demontare a instalațiilor și echipamentelor montate, lucrări de reparații la fațade etc.).
- realizarea de strategii pentru eficiență energetică

Programul Operațional Infrastructură Mare a fost gândit pentru solicitanții care doresc să obțină finanțare nerambursabilă pentru proiecte de investiții în sectorul creșterii eficienței energetice la nivelul sistemului centralizat de termoficare în orașele selectate, în cadrul Axei Prioritare 7 Dezvoltarea infrastructurii de mediu în condiții de management eficient al resurselor, Obiectivului Specific (OS) 7.1.Creșterea eficienței energetice în sistemele centralizate de transport și distribuție a energiei termice în orașele selectate și (OS) 7.2.Creșterea eficienței energetice în sistemul centralizat de furnizare a energiei termice în Municipiul București.

Prin Obiectivul Specific 7.1. sunt vizate următoarele tipuri de acțiuni:

- Proiecte integrate de termoficare în cele 7 orașe selectate (Botoșani, Oradea, Iași, Râmnicu Vâlcea, Bacău, Timișoara, Focșani) pentru continuarea investițiilor începute în perioada 2007-2013 prin POS Mediu 2007-2013, în vederea asigurării sustenabilității investițiilor inițiale orientate spre îmbunătățirea calității aerului și luând în considerare evoluțiile în domeniul eficienței energetice la nivelul centrelor urbane.

- Proiect integrat fazat de termoficare (Bacău), care asigură continuarea investițiilor aprobate în perioada 2007-2013 prin POS Mediu și nefinalizate până la finalul anului 2015, aprobat ca proiect fazat prin decizie a Comisiei Europene.
- Proiectul major de termoficare în municipiul București
- Proiectele de termoficare integrate ale altor autorități locale pot fi propuse și selectate spre finanțare în condiții similare celor utilizate pentru proiectele prioritare, în funcție de resursele financiare disponibile, în vederea creșterii confortului termic al consumatorilor simultan cu scăderea costurilor aferente producerii și consumului de energie și luând în considerare evoluțiile în domeniul eficienței energetice la nivelul centrelor urbane.

Proiectele integrate vor conține următoarele tipuri de acțiuni (conform POIM):

- Modernizarea/extinderea rețelelor termice primare și secundare din sistemele de alimentare cu energie termică, inclusiv a punctelor termice; extinderea rețelei de transport și distribuția va fi finanțabilă doar în contextul în care rețeaua existentă a fost reabilitată, iar extinderea este justificată pentru a accentua sustenabilitatea sistemului;
- Achiziționarea/modernizarea echipamentelor necesare bunei funcționări a sistemelor de pompare a agentului termic;
- Implementarea de Sisteme de Management (măsurare, control și automatizare a SACET).
- Optimizarea / reabilitarea / extinderea rețelelor de transport și distribuție a energiei termice prin redimensionarea acestora, corespunzător debitelor de agent termic vehiculate, în strânsă corelare cu programele de reabilitare termică a clădirilor și efectelor de reducere a consumului de energie termică;
- Zonarea și reconfigurarea (trasee și lungimi) a rețelelor de transport și distribuție al agentului termic;
- Implementarea soluției de realizare a rețelei cu conducte preizolate (sau similar), dotate cu sistem de detectare, semnalizare și localizare a pierderilor, în scopul reducerii acestora;
- Reabilitarea/reconfigurarea platformelor de vane, a racordurilor și a elementelor constructive;
- Finalizarea Sistemului Centralizat de Monitorizare (tip SCADA).

Companii de servicii energetice – ESCO

Pe plan mondial, agenții economici dar și instituțiile publice trebuie să facă față unor noi provocări și să găsească soluții pentru creșterea productivității și reducerea cheltuielilor de exploatare, respectând în același timp normele de protecție ale mediului înconjurător. În acest context, în ultimii ani s-a dezvoltat un nou concept promovat de către companiile care oferă servicii energetice (în engleza “Energy Services Company” – ESCO), concept ce permite agenților economici și instituțiilor publice să facă față provocărilor tot mai mari din domeniul energetic.

Datorită numărului din ce în ce mai mare de clienți, firmele care oferă servicii de eficiență energetică (ESCO) sunt din ce în ce mai cunoscute, iar termenul “ESCO” este din ce în ce mai utilizat în ziua de azi.

O companie ESCO este o firmă care oferă soluții integrate având drept scop reducerea cheltuielilor cu energia și care este remunerată în funcție de performanța soluțiilor implementate.

1. Ce oferă o firmă ESCO?

Prin proiectele de eficiență energetică concepute și implementate pentru diverși clienți, societățile de servicii energetice de tip ESCO asigură reducerea cheltuielilor cu energia astfel încât economia realizată să acopere în final costurile finanțării proiectului.

Printre serviciile furnizate clienților de către o firmă ESCO se numără:

- analiza consumului de energie și audit energetic;
- managementul energiei;
- proiectarea și implementarea proiectului;
- identificarea celor mai bune posibilități de finanțare;
- suport în operare și întreținere;
- monitorizarea și evaluarea economiilor.

Firmele ESCO sunt deosebit de avantajoase, întrucât oferă clienților o serie de elemente inovatoare: garantarea performanțelor proiectului din domeniul energetic, implementarea acestuia cu respectarea bugetului anual de operare al beneficiarului, precum și modalități flexibile de finanțare. Foarte pe scurt, acest tip de organizație are drept scop reducerea cheltuielilor cu energia; în plus, beneficiile sunt conforme cu performanța programelor implementate.

2. Cum funcționează o firmă ESCO?

Conform modului de lucru tradițional, implementarea unui program de eficiență energetică necesită mai multe etape, precum și numeroși parteneri: proiectanți, instituții financiare, fabricanți de echipamente, antreprenori, furnizori de energie. ESCO rezolvă problema numărului mare de interlocutori, prin faptul că întregul proiect se tratează cu o singură entitate. Astfel, lucrul cu un singur intermediar contribuie semnificativ la simplificarea operațiunilor și la reducerea cheltuielilor de punere în practică a proiectelor.

De multe ori, o firmă ESCO își asumă un rol important în dezvoltarea unui mecanism de finanțare pentru implementarea proiectului. De aceea, o atenție semnificativă trebuie acordată serviciilor care presupun facilitarea finanțării tradiționale, precum și finanțarea prin terți. Chiar dacă uneori ESCO nu are un rol direct în contractul de finanțare, garantarea performanțelor de către ESCO crește încrederea băncii în proiectul propus. Modul de finanțare este practic unul convențional, reprezentând o combinație de auto-finanțare din propriile resurse ale clientului împreună cu un împrumut clasic de la o instituție financiară. Implicarea firmei ESCO în dezvoltarea și negocierea împrumutului duce însă la obținerea unor condiții de finanțare mai bune față de situația în care clientul ar aplica în mod direct pentru obținerea unui împrumut. Firma ESCO poate investi proprii bani sau poate apela la un împrumut în nume propriu. Astfel, riscurile financiare ale clientului sunt minime.

Avantajele contractării unei firme ESCO sunt numeroase: implementarea simultană a mai multor acțiuni profitabile, capacitatea de împrumut a companiei nu este modificată dacă finanțarea este asigurată de către firma ESCO, limitarea numărului de interlocutori în realizarea proiectului, garanția îndeplinirii obiectivelor tehnice și a rezultatelor financiare pentru companie sau pentru proprietar.

3. Contractele ESCO

O componentă esențială în definirea unei companii ESCO este legătura dintre remunerarea ESCO și performanțele proiectului. Garantarea economiilor se face prin contractul încheiat între ESCO și client. Este important de subliniat faptul că acest contract nu este numai o simplă garanție a funcționării corecte a echipamentului, ci că firma ESCO garantează că măsurile de eficiență energetică recomandate și implementate vor reduce cheltuielile energetice până la un nivel ridicat.

Există trei mari tipuri de contracte ESCO:

- Contractul cu economii garantate

Prin acest contract, ESCO garantează faptul că implementarea măsurilor de eficiență energetică va reduce costurile cu energia ale clientului. Proiectul va fi astfel conceput încât valoarea economiilor de energie să fie mai mare decât cea a cheltuielilor ESCO și a cheltuielilor financiare legate de implementarea proiectului. Clientul beneficiază de economii financiare chiar din momentul implementării proiectului.

Dacă economiile de energie nu ating nivelul specificat în contract, ESCO este direct responsabilă pentru asigurarea unei plăți către client care să acopere diferențele existente. În cazul în care economiile de energie depășesc nivelul garantat, surplusul revine însă firmei ESCO.

- Contractul cu economii împărțite

Un contract cu economii împărțite repartizează economiile financiare realizate în urma implementării proiectului de eficiență energetică între firma ESCO și client în funcție de o formulă convenită prin contract.

Dacă proiectul generează economii mai mari de energie și deci financiare față de ce era preconizat, atât clientul cât și ESCO primesc economiile în plus și invers, dacă economiile sunt mai mici ambele părți pierd. Din moment ce clientul suportă o parte din riscul implicat în performanțele proiectului, nu este normal ca acesta să suporte în totalitate și riscul financiar. Acest tip de contract este astfel legat de o finanțare asigurată de firma ESCO.

- Contractul de furnizare a energiei

Acest tip de contract reprezintă o formă extremă a proiectelor ESCO, firma ESCO preluând în totalitate responsabilitatea asigurării serviciilor energetice. Taxa pe care trebuie să o plătească clientul este calculată pe baza facturii de energie existentă minus un procent de 5-10%. Astfel clientului îi este garantat o economie imediată la factura de energie. Firma ESCO preia responsabilitatea de a asigura în totalitate energia necesară.

Strategia firmei este de a identifica și furniza în primul rând servicii și investiții cu cost redus și rentabilitate maximă. Printre serviciile oferite de se numără auditul energetic (ca bază a viitoarelor acțiuni de reducere a consumului de energie și de pregătire a Studiilor de Fezabilitate pentru investițiile în eficiența energetică), îmbunătățirea eficienței energetice (prin centrale termoelectrice și rafinării, prin servicii de îmbunătățire a echipamentelor folosite și prin reducerea semnificativă a emisiilor de CO₂ și SO₄) și suport pentru finanțarea proiectelor de eficiență energetică.

Soluții de parteneriat public-privat - Delegarea gestiunii serviciului public unui operator privat, prin semnarea unui contract de delegare de gestiune sau contract de concesiune

Referitor la contractul de delegare de gestiune (contract de concesiune), partenerul public păstrează în proprietate toate bunurile aferente serviciului pe durata contractului.

Contractul dintre proprietarul bunurilor și furnizorul de servicii ar trebui să includă prevederi pentru:

- durata contractului
- finanțarea și proprietatea asupra noilor bunuri (construcții, dezvoltări, extinderi, etc) în conformitate cu legislația din România și cu acquis-ul și practica Europeană;
- în timpul întregii perioade de derulare a contractului, autoritatea publică trebuie să aibă dreptul de a inspecta bunurile, de a verifica progresul investițiilor și de a controla realizarea activităților de interes public sau serviciile publice;
- operarea, întreținerea și cash flow-ul companiei vor fi decise de către operator;
- indicatori de performanță pentru operare și întreținere (calitatea serviciului);
- politica de prețuri;
- redevența care va fi plătită de către Partenerul privat;
- politica în ce privește atragerea de noi clienți și modernizarea sistemului;
- cooperarea cu Consiliul Local;
- strategia de mediu, durabilă și de planificare, etc

În cadrul unei astfel de scheme de parteneriat, Consiliul Local păstrează multe responsabilități, printre care:

- să controleze, monitorizeze și supravegheze direct respectarea clauzelor contractului sectorial;
- să fie factor de decizie (pentru strategia investițională și politica energetică locală pe termen scurt și mediu);
- să controleze, monitorizeze și să verifice performanțele operatorului, să inspecteze infrastructura publică, să verifice progresul investițional și să controleze modul în care sunt îndeplinite activitățile de interes public sau serviciile publice

Finanțare de la Banca Europeană de Reconstrucție și Dezvoltare (BERD)

Criteriile de eligibilitate pentru a obține finanțarea din fonduri BERD pentru un proiect sunt:

- Proiectul să fie amplasat într-o țară în care BERD desfășoară activități
- Are perspective comerciale puternice
- Implică contribuții de capital semnificative în numerar sau în natură din partea finanțatorului proiectului
- Aduce beneficii economiei locale și ajută la dezvoltarea sectorului privat
- Este conform cu standardele de mediu și bancare

De regulă, BERD finanțează până la 35% din investiția totală pentru un proiect de tip „greenfield” sau 35% din capitalizarea pe termen lung a companiei de proiect.

Tipuri de finanțări disponibile:

- Împrumuturi (sunt structurate cu un grad ridicat de flexibilitate pentru a se potrivi nevoilor clientului și proiectului)
- Capital propriu

7 MOTIVELE DE ORDIN ECONOMIC, FINANCIAR, SOCIAL ȘI DE MEDIU, CARE JUSTIFICĂ DELEGAREA SERVICIULUI

Contextul actual impune realizarea următoarelor aspecte:

- respectarea și aplicarea reglementărilor legislative în domeniile care au fost armonizate cu legislația UE
- necesitatea asigurării unui serviciu public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat eficient și de calitate, în condițiile asigurării eficienței energetice și corelării cerințelor cu resursele
- menținerea în stare de funcționare, reabilitarea și modernizarea rețelelor de infrastructură edilitară, ca bază a dezvoltării socio-economice durabile și în scopul atragerii de investiții profitabile pentru comunitatea locală
- creșterea responsabilității față de utilizatori, a accesibilității informațiilor privind serviciile furnizate, consolidarea cadrului de consultare și participare a utilizatorilor la îmbunătățirea nivelului unităților energetice asigurate.

Legea nr. 51/2006 precizează în mod clar faptul că „serviciile de utilități publice sunt supuse regimului juridic al serviciilor publice de interes general și că aceste servicii trebuie să asigure "continuitate din punct de vedere calitativ și cantitativ".

În vederea respectării obligației de asigurare a continuității serviciului public de alimentare cu energie termică, pe fondul intrării în insolvență a SC Termo Craiova SRL, Municipiul Craiova a inițiat elaborarea acestui studiu de oportunitate pentru a putea identifica opțiunea optimă în vederea asigurării continuității din punct de vedere calitativ și cantitativ a serviciului de alimentare cu energie termică a consumatorilor din municipiul Craiova, în eventualitatea declarării falimentului operatorului actual.

Există o serie de aspecte demne de menționat în alegerea variantei optime de soluție pentru asigurarea alimentării cu energie termică în sistem centralizat în municipiul Craiova, prin prisma **motivelor de ordin economic și financiar**:

În sistemul de termoficare din municipiul Craiova s-au investit fonduri de modernizare astfel:

În perioada 2005-2006 cele 13 centrale termice de zonă au fost modernizate, înlocuindu-se cazanele vechi cu cazane moderne, dotate cu echipamente de ardere performante și funcționare automatizată.

Pentru eficientizarea energetică a sistemului centralizat de furnizare a energiei termice în anul 2007 s-a trecut la transformarea a 11 centrale termice în puncte termice moderne, complet automatizate și până la începutul anului 2014 s-au modernizat încă 15 puncte termice.

La finalul anului 2014, luna decembrie, s-au pus în funcțiune instalațiile de preluare automata a apei de adaos din instalația agent primar (retur) pentru toate PT-urile.

În anul 2012 s-au început lucrările de reîntregire a rețelelor de recirculare a apei calde de consum, realizând până la sfârșitul anului 2013 un număr de 610 branșamente. În anul 2014 au continuat lucrările de reîntregire a rețelelor de recirculare a apei calde de consum ajungând la un număr de 1311 branșamente adică 29.993 apartamente (aproximativ 50% din apartamentele din Craiova).

Pentru creșterea eficienței energetice a sistemului centralizat, în anul 2007 s-a trecut la transformarea a 11 centrale termice în puncte termice moderne, complet automatizate și până la începutul anului 2014 s-au modernizat alte 14 puncte termice. Electropompele de circulație

a apei din instalațiile de încălzire și de preparare a apei calde menajere sunt dotate cu convertizoare statice de frecvență și funcționare automată, cu menținerea diferenței de presiune între conductele de ducere și întoarcere ale circuitului de încălzire. Instalațiile de automatizare sunt construite în jurul unor regulatoare electronice programabile, liber configurabile, cu posibilitatea de extindere și dezvoltare ulterioară, prin adăugarea de module de extensie. Utilajele, echipamentele și instalațiile sunt dotate cu interfețe specializate, care permit integrarea în sistemul centralizat de supraveghere, reglare, control, monitorizare și achiziție de date tip SCADA. Datele de operare ale punctelor termice (debite, presiuni, temperaturi), precum și informațiile integrate în timp se transmit prin rețeaua internet la dispeceratul central din punctul termic nr. 10 Craiovița Nouă. Sistemul dispecer permite transmiterea de comenzi către servomotoarele electrice de acționare a robinetelor de reglare cu două și trei căi, precum și a comenzilor de pornire/oprire la distanță a electropompelor.

În prezent sunt modernizate un număr de 26 puncte termice.

Până la finele anului 2014 s-au pus în funcțiune instalațiile automate de completare/umplere a instalațiilor de încălzire cu apă de adaos din returul instalației de agent termic primar, pentru toate punctele termice aflate în administrarea Termo Craiova SRL. Tot începând cu anul 2014 au fost instalate centrale de alarmare și camere de supraveghere video pentru 35 de puncte termice nemodernizate, iar în PT 2 Valea Roșie și PT 23 August s-au realizat lucrări de automatizare ale instalațiilor de preparare a apei calde de consum, pentru asigurarea parametrilor optimi ai apei calde de consum spre utilizatori.

Pentru a limita debransările de la sistemul centralizat, este necesară continuarea operării sistemului public de alimentare cu energie termică a consumatorilor din municipiul Craiova în sistem centralizat. În vederea accesării în continuare a fondurilor necesare realizării investițiilor de executat, este necesar ca serviciul public de alimentare cu energie termică a consumatorilor din municipiu în sistem centralizat să fie delegat unui operator capabil să gestioneze noile investiții planificate de municipalitate.

Grupurile interesate de funcționarea serviciului public de alimentare cu energie termică a consumatorilor din municipiul Craiova în sistem centralizat sunt următoarele:

Casnici: persoane fizice și asociații de proprietari din municipiul Craiova

Agenți economici

Instituții publice

Utilizatorii/beneficiarii SACET

Municipiul Craiova - are ca obiectiv funcționarea serviciului public de alimentare cu energie termică a consumatorilor din municipiul Craiova în sistem centralizat, scop în care efectuează controlul și urmărirea activității prestate de către operatorul acestui serviciu

Operatorul serviciului public de alimentare cu energie termică a consumatorilor din municipiul Craiova în sistem centralizat ar trebui să aibă ca obiectiv îmbunătățirea permanentă a serviciilor de fumizare a energiei termice pentru populație, instituții publice și agenți economici din Municipiul Craiova, racordati la SACET.

Prin operarea serviciului public de alimentare cu energie termică a consumatorilor din municipiul Craiova în sistem centralizat, **în condițiile unei stabilități a prețurilor combustibililor, prețul energiei termice la consumatorii finali este mai mic decât cel al gazului metan pentru consumatorii care au instalate centrale termice murale.**

Demnă de luat în seamă este și **situația pierderilor de energie termică în SACET, pierderi care influențează într-o mare măsură structura cheltuielilor energiei termice.** Pierderile

înregistrate ca diferențe de energie termică între sursa de producere și consumatori, se datorează cumulativ mai multor factori și anume: degradării rețelelor de agent termic, debranșărilor din sistem care au produs un dezechilibru, atât în rețelele SACET, cât și în interiorul condominiilor, afectând confortul termic și costurile consumatorilor rămași în sistem.

Deși pierderile masice au început să scadă pe rețelele termice secundare reabilite, au rămas puncte termice unde pierderile sunt mari datorită uzurii fizice și morale a izolațiilor termice de vată minerală și infiltrațiilor de apă din canalele termice. De asemenea, ponderea rețelelor de transport nereabilite, cu durată de funcționare depășită este dominantă.

Prin prisma **motivelor de mediu**, există o serie de aspecte demne de menționat în alegerea variantei optime de soluție pentru asigurarea alimentării cu energie termică în sistem centralizat în municipiul Craiova:

Reducerea poluării este o prioritate globală, care revine din ce în ce mai pregnant pe agenda publică. În acest context, termoficarea a redevenit un subiect de interes, acum când se caută soluții pentru reducerea emisiilor de carbon în mediul urban.

În conformitate cu Studiul strategiei actualizate a alimentării cu energie termică în sistem centralizat a consumatorilor din municipiul Craiova, unde s-a realizat o evaluare multicriterială a unui număr de 3 scenarii, a reieșit în mod clar în urma evaluării scenariilor cu sublinierea efectelor asupra mediului și asupra populației, supremația Scenariului I, scenariu ce presupune alimentarea cu energie termică în sistem centralizat, cu investiții în reabilitarea sistemului de transport și distribuție, astfel încât într-un orizont de timp de 4 ani să se reușească reabilitarea a 40 PT și a rețelelor aferente:

Scenariul I: Alimentare cu energie termică în sistem centralizat	
Avantaje	Dezavantaje
<p>Reducerea poluării mediului prin producerea energie termice într-o singură sursă, amplasată la limita municipiului;</p> <p>Posibilitatea controlului emisiilor poluante prin înălțimea adecvată a coșului de fum;</p> <p>Reducerea poluării mediului prin utilizarea de echipamente moderne, cu eficiență ridicată;</p> <p>Utilizarea mai multor tipuri de combustibil: cărbune, gaze naturale, păcură;</p> <p>Optimizarea livrării de energie termică vara dintr-o capacitate dimensionată conform necesarului și cu eficiență ridicată;</p> <p>Utilizarea unora dintre echipamentele existente;</p> <p>Menținerea în funcțiune a sistemului de transport și distribuție existent.</p>	<p>Sunt necesare investiții pentru conformarea la normele de mediu privind emisiile de SO₂, NO_x și pulberi ale capacităților existente, existând termene de conformare asumate, care trebuie respectate;</p> <p>Sunt necesare investiții pentru conformarea la normele de mediu privind depozitarea zgurii și cenușii rezultate din procesul de ardere a combustibililor, existând termene de conformare asumate, care trebuie respectate;</p> <p>Sunt necesare investiții pentru reabilitarea / modernizarea capacităților din sursă, care au o eficiență scăzută;</p> <p>Sunt necesare investiții în sistemul de transport și distribuție, unde pierderile de energie termică sunt mai mari decât cele normale.</p>
Scenariul II: Alimentare cu energie termică în sistem descentralizat	

Avantaje	Dezavantaje
<p>Pentru amplasarea centralelor termice de zonă se au în vedere punctele termice existente, dintre care o parte vor fi transformate în centrale termice;</p> <p>Se reduc pierderile în sistemul de transport.</p>	<p>Realizarea centralelor termice va implica lucrări majore în rețeaua de distribuție a gazelor natural, precum și în rețelele de alimentare cu apă, canalizare și în rețelele electrice;</p> <p>Este necesară dezafectarea echipamentelor și instalațiilor existente în sursă și renaturarea terenului;</p> <p>Va crește nivelulul poluării în municipiu, prin aceste surse de poluare amplasate în zonele de locuit. Poluarea aferentă acestor surse se va suprapune peste celelalte surse de poluare din interiorul municipiului (cum ar fi traficul urban).</p> <p>Este necesară reabilitarea și redimensionarea sistemului de distribuție.</p>
Scenariul III: Alimentare cu energie termică în sistem individual	
Avantaje	Dezavantaje
<p>Nu mai sunt necesare investiții în IMA pentru conformare la mediu;</p> <p>Nu mai sunt necesare investiții pentru reabilitarea / modernizarea sursei existente;</p> <p>Nu mai sunt necesare investiții pentru reabilitarea sistemului de transport și distribuție.</p>	<p>Trebuie realizate surse proprii pentru cca 59.991 de apartamente situate în blocuri de locuințe cu 4 până la 10 etaje și cca 4.000 de case;</p> <p>Amplasarea acestui număr extrem de mare de surse de poluare în municipiul Craiova se va suprapune peste celelalte surse de poluare din interiorul municipiului (cum ar fi traficul urban) și va afecta sănătatea populației (peste 260.000 de locuitori);</p> <p>Este necesară dezafectarea echipamentelor și instalațiilor existente în sursă și renaturarea terenului;</p> <p>Impact social negativ, prin forțarea unui număr mare de locuitori să investească în centrale de apartament;</p> <p>Impact estetic negativ, prin scoaterea pe peretele clădirilor a unui număr mare de coșuri;</p> <p>Sunt necesare investiții majore în rețeaua de distribuție a gazelor naturale.</p>

Pentru aglomerările urbane moderne, termoficarea în sistem centralizat reprezintă cea mai sustenabilă și mai eficientă metodă de încălzire atât a locuințelor, cât și a clădirilor, atât din

punct de vedere al costurilor, cât și în ceea ce privește diferitele surse de energie pe care le poate integra pentru eficientizarea consumului și reducerea emisiilor.

În ultimii ani, creșterea constantă a costurilor de producere și distribuire a energiei a avut un impact negativ asupra termoficării. Slaba eficiență a sistemelor de termoficare existente în orașe cauzează pierderi financiare care sunt suportate în principal din bani publici. Dar un aspect extrem de important este vizat de poluarea masivă pe care aceste sisteme de alimentare cu energie termică în sistem centralizat o emană. În marile orașe, tone de cenușă rezultate din arderea cărbunelui ajung în atmosferă.

Piața energiei termice din municipiul Craiova este caracterizată prin numărul redus al producătorilor de energie termică și prin existența unui singur distribuitor de energie termică, prin rețeaua centralizată aparținând domeniului public, aflată în proprietatea Primăriei Municipiului Craiova.

Sistemul de furnizare centralizată a energiei termice din România are un potențial mare de eficientizare și optimizare, pornind de la alegerea celor mai eficienți combustibili din punct de vedere al costurilor, la îmbunătățirea proceselor tehnologice, adoptarea modelului de cogenerare și reabilitarea rețelelor de distribuție, există multiple modalități de reabilitare a sistemului și de transformare într-un model de succes care să asigure energie termică la costuri accesibile, respectând cerințele europene în materie de mediu.

Este nevoie de eforturi corelate privind investițiile, reformele sectoriale, implementarea și livrarea în vederea asigurării unor surse sigure de alimentare cu energie care să promoveze creșterea economică și să contribuie la îmbunătățirea calității vieții pe de o parte, crescând în același timp procentul de surse de energie nepoluantă, inclusiv eficiența energetică, pe de altă parte. Aceste eforturi trebuie dirijate prin intermediul unei strategii generale la nivel național cu privire la schimbările climatice, elaborată în colaborare de ministerele implicate. Pentru perioada 2014-2020, analiza surselor de finanțare UE a identificat trei priorități tematice cu privire la reducerea impactului schimbărilor climatice în sectorul energiei: extinderea generării de energie electrică nepoluantă, restructurarea sectorului de termoficare și creșterea eficienței energetice a sectorului de producție și a clădirilor:

	Investiție	Reformă sectorială	Implementare și livrare
Extinderea resurselor de energie electrică nepoluantă	Capacitate de generare de energie eoliană și solară FV; Infrastructură de ajustare pentru creșterea capacității de generare de energie eoliană și solară FV; Creșterea capacității de generare a energiei de înaltă eficiență pe bază de gaze; Modernizarea rețelei de distribuție.	Reluarea implementării Foii de parcurs pentru 2003 în domeniul energiei; Îmbunătățirea guvernantei ÎS din sectorul energiei în vederea creșterii transparenței și capacității acestora de asumare a răspunderii; Refacerea capacității, autonomiei și a capacității de asumare a răspunderii a autorității de reglementare în domeniul energiei,	Implicarea sectorului privat; Parteneriate public-privat; Întreprinderile de stat din sectorul energetic

		<p>ANRE;</p> <p>Îmbunătățirea coordonării interministeriale a funcțiilor responsabile de energie la nivel de Guvern; și</p> <p>Îmbunătățirea cadrului instituțional și a măsurilor de guvernare pentru funcțiile responsabile de mediul de afaceri .</p>	
Restructurarea sectorului de termoficare	Modernizarea sistemelor de termoficare	<p>Unificarea reglementărilor sectoriale sub egida ANRE;</p> <p>Îmbunătățirea guvernării societăților de termoficare comunală prin comercializare;</p> <p>Introducerea unui sistem de tarifare a căldurii cu două componente și a facturării în funcție de consum;</p> <p>Înlocuirea subvențiilor generale la căldură pentru furnizori cu subvențiile orientate către persoanele sărace;</p> <p>Revizuirea și ajustarea sistemului de prime pentru cogenerarea de mare eficiență.</p>	<p>Inițierea revizuirii sectoriale strategice pentru sistemele locale de termoficare în vederea prioritizării investițiilor;</p> <p>Elaborarea strategiei urbane pe termen lung în domeniul termoficării, sub coordonarea MDRAP;</p> <p>Implicarea sectorului privat.</p>
Creșterea eficienței energetice	<p>Reabilitarea termică a clădirilor rezidențiale construite în perioada 1950-90;</p> <p>Reducerea intensității energetice în sectorul industriilor producătoare de oțel și substanțe chimice;</p>	<p>Reducerea lipsei de preocupare a guvernului în ce privește eficiența energetică pe baza planului național de acțiune și a programelor din domeniul eficienței energetice, fie în cadrul ANRE, fie prin</p>	<p>Consolidarea punerii în aplicare a codurilor și standardelor;</p> <p>Stabilirea unei platforme de livrare și finanțare pe termen lung pentru reabilitarea termică a clădirilor</p>

	<p>Impunerea unor obligații privind eficiența energetică pentru furnizorii de energie electrică în vederea abordării problemei investițiilor foarte diversificate în sectorul rezidențial, comercial, industrial și al serviciilor publice.</p>	<p>reînființarea unei agenții distincte;</p> <p>Implementarea de reforme privind calcularea prețului de cost pentru utilizatorii industriali subvenționați și pentru sectorul rezidențial.</p>	<p>rezidențiale;</p> <p>Îmbunătățirea accesului la finanțe, în special prin mecanisme care sprijină accesul la fondurile UE de cofinanțare și extinderea folosirii contractelor de performanță energetică;</p> <p>Dezvoltarea capacității tehnice a principalilor participanți pe piața eficienței energetice, cum ar fi întreprinderile, managerii/auditorii energetici, băncile, companiile de servicii energetice (ESCO) și furnizorii de servicii;</p> <p>Intensificarea colectării de informații și date și creșterea deschiderii către toate părțile implicate.</p>
--	---	--	---

Dezvoltarea durabilă în domeniul alimentării centralizate cu energie termică presupune aplicarea unor soluții tehnice performante capabile să asigure condiții normale de viață și de muncă comunităților locale și satisfacerea nevoilor sociale ale acestora în condiții de rentabilitate economică și eficiență energetică, pe de o parte, și, conservarea resurselor primare, protecția și conservarea mediului, fără a afecta echilibrul ecosferei și accesul generațiilor viitoare la resursele energetice primare, pe de altă parte.

Pentru toate țările în tranziție una din cele mai dezbătute probleme în societate este cea ce ține de modalitatea de încălzire, cu cele 2 opțiuni disponibile - a rămâne branșat la sistemul centralizat de încălzire sau de a trece la încălzirea individuală - fie de apartament sau bloc etc.

Având în vedere amplasarea geografică a României în zona de climă temperat continentală, cu nuanțe excesive în ultimii ani, circa 40% din energia primară (combustibilul) consumată la nivelul țării este utilizată pentru încălzirea locuințelor individuale și a spațiilor publice, precum și pentru producerea apei calde de consum.

Alternativa la sistemele centralizate de producere a energiei termice este dată în ultimii ani de instalațiile individuale de producere a energiei termice. Având în vedere densitatea populației, aceste soluții duc la o creștere semnificativă a nivelului de poluare. De asemenea este de precizat faptul că instalațiile locale de producere a energiei termice (la nivel de imobil sau apartament) nu pot fi prevăzute cu instalații de depoluare și de dispersie a noxelor eficiente, generând astfel un nivel imposibil de comensurat.

În aceste condiții, sistemele centralizate sunt singurele posibile pentru o denoxare eficientă.

Este indiscutabil faptul că emisiile de carbon provenite de la centralele de termoficare sunt o sursă majoră de poluare a aerului. Dar, măsurile de reducere a acestora au, pe langa dimensiunea ecologică, și un impact pozitiv asupra eficienței energetice.

Opțiunile de **reducere a emisiilor GES** la nivelul municipiului Craiova pot fi:

- Producerea energiei termice și electrice în cogenerare, reprezintă soluția cea mai economică, favorabilă modernizării și dezvoltării sistemelor centralizate de alimentare cu căldură. Această soluție susținută și promovată consecvent în țările UE, pe parcursul ultimului deceniu a cedat mult în favoarea sistemelor locale.
- Promovarea tehnologiilor moderne – substituirea tehnologiilor învechite cu o eficiență scăzută cu tehnologii performante ar putea reduce considerabil consumul de resurse energetice primare.
- Posibilitatea implementării tehnologiilor prietenoase cu mediul, cum ar fi utilizarea surselor regenerabile – a biomasei, în special, ca combustibil la producerea energiei termice.
- Valorificarea resurselor energetice disponibile prin recuperarea căldurii reziduale din gazele de ardere în cazane cu condensare sau în recuperatoare termice, folosirea pompelor de căldură, reducerea pierderilor de energie la transportul agenților de lucru prin rețeaua de transport și distribuție, prin utilizarea unor materiale cu caracteristici termofizice și hidraulice favorabile, folosirea pompelor de căldură în sistemele de condiționare a aerului.
- Gestiunea monitorizată a sistemelor de încălzire, care să permită reglarea automată a parametrilor funcționali corespunzător exigențelor de confort în strânsă legătură cu modificările de temperatură nocturnă și diurnă și de eficiență energetică și economică.

Cresterea eficienței energetice este considerată ca având o contribuție substanțială la atingerea obiectivelor privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră la nivelul UE. În acest context, aplicarea cerințelor de proiectare ecologică privind performanța energetică a instalațiilor cu impact asupra mediului va avea o contribuție importantă la îndeplinirea obiectivului asumat de UE, de reducere a emisiilor de GES cu cel puțin 20% până în 2020.

Aplicarea cerințelor de proiectare ecologică privind performanța energetică a instalațiilor, sistemelor de transport și distribuție va avea ca efect creșterea eficienței energetice, ceea ce va duce la un impact macroeconomic pozitiv, dat fiind faptul că, economisirea energiei la sursă constituie cel mai eficient mijloc, din punct de vedere al costurilor, de a crește siguranța în alimentarea cu energie și de a reduce gradul de poluare. Acest demers va contribui, în mod semnificativ la atingerea obiectivului stabilit la nivel comunitar de creștere a eficienței energetice cu 20% până în 2020.

Pentru eficientizarea producerii de energie termică ar fi indicat să se implementeze măsuri de tipul:

- Redimensionarea și re tehnologizarea centralei termice la nivelul standardelor europene de mediu și a bunelor practice tehnologice;
- Extinderea sistemului de termoficare centralizat în zonele în care acesta este insuficient sau deficitar, cum ar fi cartierele periferice ale municipiului Craiova;
- Stabilirea unui program de servire energie termică, automatizat în funcție de variațiile temperaturilor nocturne/diurne și de necesitățile consumatorilor

Zgomotul. Nivelul de zgomot la limita incintei centralei se va încadra în limitele prevăzute în STAS 10009/1988, respectiv valoarea maximă de 65 dB(A), curba de zgomot Cz 60. Nici pe segmentul de transport și distribuție agent termic și acc nu se înregistrează depășiri ale nivelului zgomotului, conform legislației în vigoare.

Poluarea solului. Solul poate fi poluat:

direct prin deversări de deșeuri pe terenuri urbane sau rurale, sau din îngrășăminte și pesticide aruncate pe terenurile agricole;

indirect, prin depunerea agenților poluanți ejectați inițial în atmosferă, apa ploilor contaminate cu agenți poluanți “spălați” din atmosfera contaminată, transportul agenților poluanți de către vânt de pe un loc pe altul, infiltrarea prin sol a apelor contaminate.

În ceea ce privește poluarea prin intermediul agenților poluanți din atmosferă, se observă anumite particularități. Spre exemplu, ca regula generală, solurile cele mai contaminate se vor afla în preajma surselor de poluare. Pe masura, însă, ce înălțimea coșurilor de evacuare a gazelor contaminate crește, contaminarea terenului din imediata apropiere a sursei de poluare va scădea ca nivel de contaminare, dar regiunea contaminată se va extinde în suprafață.

Nivelul contaminării solului depinde și de regimul ploilor. Acestea spală în general atmosfera de agenții poluanți și îi depun pe sol, dar în același timp spală și solul, ajutând la vehicularea agenților poluanți spre emisari (din apele subterane către apele de suprafață). Trebuie totuși ținut cont și de faptul că ploile favorizează și contaminarea în adâncime a solului.

Retehnologizarea marilor poluatori, cum sunt centralele termice, alături de alte măsuri, cum ar fi reabilitarea rețelei de transport și distribuție a agentului termic și o mai corectă gestionare a spațiului verde existent la ora actuală, chiar creșterea acestuia, vor conduce pe termen mediu și lung la scăderea poluării la nivelul întregului oraș.

Managementul deșeurilor

Optimizarea metodelor de eliminare finală (depozitare în rampe de deșeuri, incinerare, co-incinerare) pentru tipurile de deșeuri pentru care nu există tehnologii de valorificare.

Recuperarea deșeurilor prin colectare selectivă, sortare și reintroducerea în circuitul productiv (reciclare) este o activitate economică ce este luată în considerare din mai multe considerente:

- recuperarea unor materiale care se produc greu prin procese de fabricație costisitoare și de multe ori poluante;
- prin reciclarea unor deșeuri se reduce volumul mare al activităților de neutralizare prin depozitare sau incinerare și implicit se reduc suprafețele de teren afectate de depozitarea deșeurilor;
- epuizarea resurselor naturale;
- reciclarea deșeurilor elimina măsurile de siguranță și protecție care trebuiesc luate în timpul depozitării acestora, efectiv se reduce pericolul contaminării factorilor de mediu cu substanțe poluante prin aceste deșeuri.

Cum centrala aferentă serviciului public de producere a energiei termice funcționează pe bază de combustibil gazos, deșeurile se vor limita la cele industriale normale:

- deșeuri tehnice, ce vor fi reciclate conform legislației în vigoare,
- deșeuri menajere, care, după selectare și posibilă reciclare, vor fi depozitate conform legislației în vigoare.

Pe segmentul de transport și distribuție a agentului termic și a acc, deșeurile trimise pentru comercializare sau eliminare trebuie transportate doar de o societate autorizată pentru astfel de activități, fără a afecta în sens negativ mediul și în conformitate cu legislația și protocoalele naționale.

Prioritizarea sprijinului politicilor către intervenții accesibile în eficiența energetică, în cazul în care investițiile au fost împiedicate de bariere de piață și de capacitatea redusă de implementare denotă faptul că nu pare să existe o lipsă a finanțării pentru intervențiile în eficiența energetică în România, deși există mari decalaje de finanțare în anumite segmente de piață, precum reabilitarea termică a locuințelor. Sprijinul public este deosebit de important pentru intervențiile scalabile în eficiența energetică, care au un cost relativ mare al energiei economisite, din cauza absorbției reduse a pieței, după cum se ilustrează în tabelul de mai jos.

Scalabilitatea și costul anumitor intervenții în eficiența energetică

		Costul energiei economisite		
		Mic	Mediu	Mare
		<ul style="list-style-type: none"> Măsurile de eficientizare energetică a industriilor producătoare de oțel și substanțe chimice 	<ul style="list-style-type: none"> Eficiența energetică a celor mai importante aparate electrocasnice Eficiența energetică a motoarelor industriale 	Reabilitarea termică a clădirilor rezidențiale
	Medii	<ul style="list-style-type: none"> Măsurile de eficientizare energetică a IMM-urilor Iluminatul rezidențial (CFL) Iluminatul comercial (CFL și T8 de înaltă performanță) 	<ul style="list-style-type: none"> Reabilitarea termică a clădirilor publice, precum școlile Reabilitarea sau montarea de noi sisteme comerciale HVAC 	Modernizarea sistemelor de termoficare Noi clădiri cu consum energetic aproape de zero (nZE) Iluminatul rezidențial și comercial (LED)
	Mici		<ul style="list-style-type: none"> Iluminatul public (lămpi cu sodiu) Eficiența energetică în alimentarea cu apă și tratarea apei menajere 	Iluminatul public (LED) Aparate de aer condiționat rezidențiale de mare eficiență

Prin prisma **motivelor de ordin social**, există o serie de aspecte demne de menționat în alegerea variantei optime de soluție pentru asigurarea alimentării cu energie termică în sistem centralizat în municipiul Craiova:

Din punct de vedere al implicațiilor sociale, serviciul de alimentare cu energie termică în sistem centralizat poate aduce o serie de avantaje sociale beneficiarilor săi dacă activitatea se realizează în condiții de eficiență la standarde calitative, prin utilizarea optimă a resurselor de energie și cu respectarea normelor de protecție a mediului.

Principalele avantaje sunt date de siguranța în exploatare – activitatea se realizează în cadru organizat cu personal specializat și în afara locuințelor (producerea de agent termic în cadrul locuințelor necesită supraveghere permanentă și manipulare precaută altfel existând riscul de

explozie), precum și de valența ecologică și responsabilitatea față de mediul înconjurător – emisiile de dioxid de carbon și alte gaze poluatoare se realizează controlat și în afara zonei de locuire. Standardele și procedurile de lucru din cadrul societăților producătoare de agent termic sunt impuse de organisme de reglementare și control.

Există o responsabilitate asumată prin acte normative de producătorul de energie termică și sunt prevăzute taxe și sancțiuni pentru nerespectarea normelor privind protecția mediului înconjurător.

Producerea agentului termic în cadrul locuințelor prin centrale de apartament sau condominiu afectează direct mediul înconjurător locuirii, fiind responsabilitatea autorităților locale să atragă atenția asupra eventualelor riscuri la care se expune populația în cazul producerii agentului termic în locuințe sau în spațiul proximal de locuire.

De altfel, rolul principal în protecția socială a populației revine Ministerului Muncii și Justiției Sociale care asigură asistența socială prin acordarea de ajutoare pentru încălzirea locuinței familiilor și persoanelor singure cu venituri reduse, în scopul degrevării bugetelor de familie de efortul plății cheltuielilor crescute, de întreținere a locuinței.

Famiile și persoanele singure cu venituri reduse pot să beneficieze în perioada sezonului rece de ajutoare pentru acoperirea integrală/parțială – de la Bugetul de Stat și/sau de la Bugetul Local – a cheltuielilor pentru încălzirea locuinței, potrivit Ordonanței Guvernului nr. 27/2013 privind măsurile de protecție socială în perioada sezonului rece.

Dreptul la ajutorul pentru încălzirea locuinței se acordă pe baza formularului “Cerere – declarație pe propria răspundere” (plus o serie de acte doveditoare) și se stabilește din luna noiembrie. Ajutorul pentru încălzirea locuinței este acordat doar pentru locuința de domiciliu/reședință și doar pentru un singur sistem de încălzire (cel folosit în principal).

Conform Ordonanței Guvernului nr. 27/2013 privind măsurile de protecție socială în perioada sezonului rece, ajutoarele pentru încălzirea locuinței se acordă pentru:

- energie termică în sistem centralizat;
- gaze naturale;
- lemne, cărbuni, combustibili petrolieri;
- energie electrică.

Dreptul la ajutorul pentru încălzirea locuinței se stabilește prin dispoziție a primarului. Ajutoarele sunt acordate în perioada sezonului rece, care este reprezentată anual de perioada calendaristică 1 noiembrie – 31 martie.

La stabilirea venitului net mediu lunar pe membru de familie/persoană singură autoritățile iau în calcul toate veniturile nete realizate de membrii acesteia/persoana singură în luna anterioară lunii în care este solicitat dreptul la ajutorul pentru încălzirea locuinței.

Apoi se ține cont de bunurile deținute, pentru a se vedea dacă familia/persoana singură deține bunuri din cauza cărora se poate refuza acordarea ajutorului.

Dacă există suspiciuni, stabilirea dreptului la ajutorul pentru încălzire se face în urma unei anchete sociale.

În vederea stabilirii ajutorului lunar pentru încălzirea locuinței în condiții de echitate se instituie zone de temperatură, Județul Dolj fiind localizat în zona temperată (cf. OUG nr. 57/2006, Anexa 2).

Consumul lunar maxim, stabilit pe tipuri de apartamente pentru zona temperată, (cf. OUG nr. 57/2006, Anexa 1)

sunt prezentate în tabelul următor:

Zona temperată	Tipul apartamentului	Consum maxim lunar (Gcal)
	1 cameră	0,91
	2 camere	1,36
	3 camere	1,76
	4 și mai multe camere	2,45

Consumul lunar maxim, stabilit pe tipuri de apartamente pentru zona temperată.

8 ANALIZA COMPARATIVĂ A MODALITĂȚILOR DE GESTIUNE A SERVICIULUI

8.1 Rolul SIEG în economia națională și europeană

Uniunea Europeană are printre obiectivele de bază promovarea unui progres economic și social echilibrat și durabil, îndeosebi prin crearea unui spațiu fără frontiere interioare, prin întărirea coeziunii economice și sociale și prin constituirea unei uniuni economice și monetare.

Tratatul de la Lisabona creează un cadru juridic specific serviciilor de interes economic general – SIEG, obiectivul fiind încadrarea juridică a acestor servicii la nivel european. Serviciile publice (identificate în general în tratate drept SIEG) ocupă un loc esențial printre valorile comune ale Uniunii, promovând coeziunea socială și teritorială, susținând bunăstarea cetățenilor din întreaga UE și aducând o contribuție importantă la dezvoltarea economică a Europei.

Serviciile de interes general cuprind serviciile comerciale și serviciile necomerciale care fac obiectul anumitor obligații de serviciu public, în special datorită interesului general pe care îl deservesc.

Tratatul de la Lisabona creează un nou fundament juridic, care permite instituțiilor să adopte regulamente privind gestionarea SIEG. Astfel, articolul 14 din Tratatul privind funcționarea UE precizează faptul că Consiliul și Parlamentul pot stabili anumite principii și condiții în ceea ce privește furnizarea și finanțarea SIEG. Acest fundament juridic permite UE să concilieze în condiții optime interesul general și respectarea regulilor concurenței în gestionarea SIEG.

Trebuie menționat că dispozițiile articolului 14 din TFUE nu aduc atingere aplicării normelor în materie de concurență în domeniul SIEG. În special, în temeiul articolelor 106 și 107 din TFUE, compensația acordată de autoritățile publice pentru furnizarea unui SIEG face obiectul controlului ajutoarelor de stat, cu excepția cazului în care sunt îndeplinite cele patru condiții cumulative stabilite de Curtea de Justiție în hotărârea în cauza Altmark.

Normele UE în materie de concurență nu se aplică tuturor serviciilor de interes general (SIG), ci numai celor care sunt de natură „economică”, și anume SIEG. De asemenea, serviciile sociale de interes general (SSIG), care pot fi atât de natură economică, cât și de natură neeconomică, fac obiectul legislației UE în materie de concurență numai atunci când au efectiv un caracter economic.

Printre activitățile care nu sunt considerate ca având un caracter economic în scopul normelor în materie de concurență se numără, de exemplu, siguranța navigației aeriene sau supravegherea antipoluare deoarece aceste activități sunt legate de exercitarea prerogativelor statului și de îndeplinirea responsabilităților statului față de cetățeni. În mod similar, gestionarea sistemelor obligatorii de asigurări sociale care urmăresc un obiectiv exclusiv social nu sunt considerate drept o activitate economică în scopul normelor în materie de concurență.

Garanția accesului universal, a continuității, a calității ridicate și a accesibilității constituie elementele cheie ale unei politici a consumatorului în sectorul SIEG.

SIEG joacă un rol din ce în ce mai important în contextul european general. Sunt parte a valorilor împărtășite de toate statele membre și constituie un element esențial al modelului european de societate. Ele condiționează creșterea calității vieții pentru toți cetățenii și reduc excluziunea socială și economică. Datorită ponderii pe care o au în economie, 26,7% din PIB

europene și importanței în producerea celorlalte bunuri și servicii, eficiența și calitatea acestor servicii sunt factori de competitivitate și coeziune, mai ales când este vorba de atragerea investițiilor în regiuni mai puțin favorizate.

Furnizarea SIEG într-o manieră eficientă și non-discriminatorie este o condiție pentru funcționarea armonioasă a pieței interne și continuarea integrării economice. SIEG reprezintă un pilon al cetățeniei europene, un drept de care cetățenii europeni se pot bucura și sunt totodată o bază pentru dialogul dintre cetățeni și autoritățile publice în contextul buneii guvernante.

SIEG pun într-o nouă perspectivă rolul jucat de autoritățile publice. Responsabilitatea pentru funcționarea armonioasă a acestor servicii le-a revenit dintotdeauna. La nivel național, ele își păstrează prerogativele directe pentru SIEG destinate pieței interne (prin transpunerea directivelor), iar pentru marile industrii de rețea există reglementări comunitare directe.

În mod tradițional, SIEG au fost oferite chiar de autoritățile publice. În prezent, autoritățile publice pot încredința furnizarea SIEG unor întreprinderi cu capital public, privat sau mixt. Trecerea de la furnizarea în regim propriu la furnizarea prin intermediul unor entități terțe a făcut ca organizarea, costurile și finanțarea acestor servicii să fie mult mai transparente.

Delegarea furnizării serviciilor nu anulează sau diminuează responsabilitatea autorităților în materie de asigurare și/sau garantare a serviciilor și de atingere a obiectivelor de interes general. Prin instrumente de reglementare, autoritățile publice au capacitatea de a formula politicile la nivel național, regional sau local în domeniile serviciilor de interes general și să asigure implementarea acestora.

Există două documente care dau o descriere amplă a SIEG – Carta Verde (2003) și Carta Albă (2004). Carta Verde și Carta Albă sunt primele documente oficiale care aduc o descriere explicită a serviciilor de interes economic general. În Carta Verde sunt menționate și principalele caracteristici ale SIEG – universalitatea, continuitatea, calitatea serviciului, accesibilitatea și protecția consumatorilor și utilizatorilor, după cum urmează:

Universalitatea: Conceptul face referire dreptul fiecărui cetățean de a avea acces la serviciile considerate esențiale, la un anumit nivel calitativ, pe întregul teritoriu al statelor membre și, în contextul specificului național, la un preț accesibil. Impune obligativitatea industriilor să furnizeze un serviciu definit de anumite cerințe specifice, inclusiv acoperire teritorială integrală.

Continuitatea: Conceptul subliniază obligația furnizorului de a asigura funcționarea fără întreruperi a serviciului. Sunt anumite servicii pentru care furnizarea neîntreruptă este în interesul comercial al furnizorului, nefiind necesară o impunere legală în acest sens. La nivel național, cerințele de continuitate trebuie armonizate cu dreptul angajaților la grevă și cu cerințele de respectare a statului de drept.

Calitatea serviciului: Definierea, monitorizarea și impunerea unui nivel de calitate de către autoritățile publice sunt elementele cheie în reglementarea SIEG. În genere, statele membre își definesc nivelele de calitate pentru SIEG însă, în anumite cazuri, standardele de calitate sunt definite în legislația comunitară. Acestea includ, spre exemplu, reglementări de siguranță, corectitudinea și transparența facturării, acoperirea teritorială și protecția împotriva deconectării.

Accesibilitatea: Se referă la necesitatea ca un serviciu de interes economic general să fie oferit la un preț acceptabil, astfel încât să fie accesibil pentru toată lumea. Unul din principiile de bază ale Uniunii este principiul solidarității. Pe acest principiu funcționează atât operatorii, cât și administrațiile publice, care oferă compensații sau subvenții pentru a se asigura că

serviciul rămâne accesibil. Aplicația principiului accesibilității ajută la atingerea unei coeziuni sociale și economice în interiorul statelor membre.

Protecția consumatorilor și utilizatorilor: Principiul de protecție a consumatorilor se referă la obligații impuse furnizorilor de SIEG, pentru a garanta buna calitate a serviciului, un nivel ridicat de protecție a sănătății și a siguranței fizice, transparența referitor la tarife, contracte, compensații, alegerea operatorilor, competiția între furnizori, constituirea autorităților de reglementare, implementarea mecanismelor de redresare, reprezentare și participare activă a consumatorilor și a utilizatorilor în definirea și evaluarea serviciilor și a formelor de plată etc.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 215/2001 a administrației publice locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legii nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare și a Legii nr. 325 din 2006 a serviciului public de alimentare cu energie termică, intrată în vigoare la 21 martie 2007, cu modificările și completările ulterioare, responsabilitatea asigurării serviciului public de alimentare cu energie termică pe teritoriul Municipiului Craiova revine exclusiv unității administrativ-teritoriale. Aceasta poate decide modalitatea de gestiune a serviciului și are la dispoziție următoarele opțiuni, dacă avem în vedere că, conform prevederilor Legii 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, art. 22 alin. (2), gestiunea serviciului de utilitate publică poate fi organizată prin:

- gestiune directă, conform art. 28 alin. (2) al Legii 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, prin intermediul unor operatori de drept public sau privat, care pot fi:
 - a) servicii publice de interes local, specializate, cu personalitate juridică, înființate și organizate în subordinea Consiliului Local. Acestea își vor desfășura activitatea în baza unor hotărâri de dare în administrare;
 - b) societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată cu modificările și completările ulterioare.
- gestiune delegată, modalitate de management prin care UAT atribuie unuia sau mai multor operatori - societăți comerciale, gestiunea propriu-zisă a serviciului, respectiv administrarea și exploatarea sistemelor de alimentare cu energie termică aferente acestuia, în baza unui contract de delegare a gestiunii și își asumă și exercită nemijlocit toate competențele și responsabilitățile ce le revin potrivit legii cu privire la furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice.

Modalitatea de gestiune a serviciului se stabilește prin hotărâri ale autorităților deliberative în funcție de natura și starea serviciului, de necesitatea asigurării celui mai bun raport preț/calitate, de interesele actuale și de perspectivă ale comunității, precum și de mărimea și complexitatea sistemelor de utilități publice.

Indiferent de modalitatea de gestiune adoptată, directă sau delegată, activitățile specifice componente ale serviciului de utilitate publică sunt organizate și se desfășoară pe baza regulamentului serviciului și a caietului de sarcini, aprobate prin hotărâre a CL, ca în cazul gestiunii oricăror altor servicii publice.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice și Legii nr. 325 din 2006 a serviciului public de alimentare cu energie termică, **responsabilitatea asigurării serviciului public de alimentare cu energie termică pentru toți utilizatorii de pe teritoriul unei localități revine exclusiv Primăriei / Consiliului Local. Primăria / Consiliul Local poate decide, în baza unui studiu de oportunitate, dacă va asigura serviciul public prin gestiune directă sau dacă va delega responsabilitatea prestării serviciului unui operator prin delegarea gestiunii.**

În ambele cazuri (gestiunea delegată, precum și gestiunea directă către operatori) aceasta se realizează în baza unui contract de delegare, așa după cum se prevede la art. 23 alin. (1) litera b) din Legea 51/2006 serviciilor comunitare de utilități publice republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În ceea ce privește delegarea serviciului, Legea 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevede modurile prin care se poate realiza delegarea serviciilor comunitare de utilitate publică: „Contractul de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice poate fi:

- a) contract de achiziție publică;
- b) contract de concesiune de servicii.”

În cazul gestiunii directe către un operator de drept privat, forma juridică prin care acestuia îi revine gestiunea serviciului este, conform Legii 51/2006 republicată, cu modificările și completările ulterioare, tot un contract de delegare.

8.2 Gestiunea serviciului public de alimentare cu energie termică

Gestiunea serviciului public de alimentare cu energie termică este reglementată de dispozițiile art. 10, art. 11 și art. 12 din Legea 325/2006, precum și ale art. 28, art. 29, art. 30 și art. 32 din Legea 51/2006.

Formele de administrare a serviciilor de utilități publice, prevăzute de legislația în vigoare și, care, trebuie avute în vedere în acest studiu sunt: Gestiunea directă și Gestiune delegată.

Autoritățile administrației publice locale sunt libere să hotărască asupra modalității de gestiune a serviciului public de alimentare cu energie termică aflat sub responsabilitatea lor. Autoritățile administrației publice au posibilitatea de a gestiona, în mod direct, acest serviciu în baza unei hotărâri de dare în administrare sau de a încredința gestiunea acestuia, respectiv toate ori numai o parte din competențele și responsabilitățile proprii privind furnizarea/prestarea serviciului de alimentare cu energie termică ori a uneia sau mai multor activități din sfera respectivului serviciu, în baza unui contract de delegare a gestiunii.

Încredințarea gestiunii serviciului public ori a uneia sau mai multor activități din sfera acestuia către operator implică încredințarea prestării/furnizării propriu-zise a serviciului/activității, precum și punerea la dispoziție a bunurilor ce compun sistemul de utilități publice aferent serviciului/activității.

Gestiunea serviciului public de alimentare cu energie termică se organizează și se realizează în următoarele modalități:

- a) gestiune directă;
- b) gestiune delegată.

Modalitatea de gestiune a serviciului public de alimentare cu energie termică se stabilește prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, în baza unui studiu de oportunitate, în funcție de natura și starea serviciului, de necesitatea asigurării celui mai bun raport preț/calitate, de interesele actuale și de perspectivă ale unităților administrativ-teritoriale, precum și de mărimea și complexitatea sistemelor de utilități publice.

Desfășurarea activităților specifice serviciului public de alimentare cu energie termică, indiferent de forma de gestiune aleasă, se realizează pe baza unui regulament al serviciului și a unui caiet de sarcini, elaborate și aprobate de autoritățile administrației publice locale, în conformitate cu regulamentul-cadru și cu caietul de sarcini-cadru ale serviciului. În cazul

asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, regulamentul serviciului și caietul de sarcini se elaborează în cadrul asociației, se supun avizării autorităților administrației publice locale ale unităților administrativ-teritoriale membre, în condițiile mandatului prevăzut la art. 10 alin. (5) din Legea 51/20016, și se aprobă de adunarea generală a asociației.

Raporturile juridice dintre unitățile administrativ-teritoriale sau, după caz, dintre asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice și operatori ori operatorii regionali, după caz, sunt reglementate prin:

a) - hotărâri privind darea în administrare a furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu energie termică către operatorii de drept public (servicii publice de interes local sau județean, specializate, cu personalitate juridică, înființați și organizați în subordinea consiliilor locale sau consiliilor județene, după caz, prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale respective);

- contracte de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu energie termică către societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social integral al unităților administrativ-teritoriale, înființate de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale respective;

b) contractele de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice, în cazul gestiunii delegate.

Raporturile juridice dintre operatorii serviciului public de alimentare cu energie termică și utilizatorii acestui serviciu sunt reglementate de contractul de furnizare/prestare a serviciului încheiat cu respectarea prevederilor contractului-cadru de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu energie termică, a prevederilor legale în vigoare, a regulamentelor serviciului și a caietelor de sarcini specifice acestuia.

Bunurile ce compun sistemele de alimentare cu energie termică prin intermediul cărora este furnizat/prestat serviciul de alimentare cu energie termică pot fi:

a) date în administrare și exploatate în baza hotărârii de dare în administrare;

b) puse la dispoziție și exploatate în baza contractului de delegare a gestiunii serviciului. În cazul gestiunii delegate, punerea la dispoziție a sistemelor de alimentare cu energie termică, utilizate pentru furnizarea/prestarea serviciilor și/sau activităților care fac obiectul delegării gestiunii, este parte intrinsecă a contractelor de delegare a gestiunii. Aceste sisteme se transmit operatorilor/operatorilor regionali spre administrare și exploatare pe perioada delegării gestiunii, odată cu gestiunea propriu-zisă a serviciilor și/sau a activităților delegate, în baza contractului de delegare a gestiunii

Bunurile proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale utilizate pentru furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu energie termică pot fi date în administrare sau pot fi concesionate operatorilor în conformitate cu prevederile legale.

Bunurile proprietate privată a unităților administrativ-teritoriale utilizate pentru furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu energie termică pot fi date în administrare, concesionate sau trecute în proprietatea operatorilor, cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare.

Bunurile realizate de operatori în conformitate cu programele de investiții impuse prin contractul de delegare a gestiunii constituie bunuri de retur care revin de drept, la expirarea contractului, gratuit și libere de orice sarcini, unităților administrativ-teritoriale și sunt integrate domeniului public al acestora.

8.3 Gestiunea directă

Gestiunea directă este modalitatea de gestiune în care autoritățile deliberative și executive, în numele unităților administrativ-teritoriale pe care le reprezintă, își asumă și exercită nemijlocit toate competențele și responsabilitățile ce le revin potrivit legii cu privire la furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu energie termică, respectiv la administrarea, funcționarea și exploatarea sistemelor de utilități publice aferente acestora.

Gestiunea directă se realizează prin intermediul unor operatori de drept public sau privat, care pot fi:

- a) servicii publice de interes local sau județean, specializate, cu personalitate juridică, înființate și organizate în subordinea consiliilor locale sau consiliilor județene, după caz, prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale;
- b) societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social integral al unităților administrativ-teritoriale, înființate de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale respective.

Autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale sau, după caz, asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, în baza mandatului primit, pot încredința unui operator de drept privat gestiunea serviciului public de alimentare cu energie termică prin atribuirea directă a contractului de delegare a gestiunii, cu respectarea următoarelor condiții cumulative ce trebuie îndeplinite atât la data atribuirii contractului de delegare a gestiunii, cât și pe toată durata acestui contract:

- a) unitățile administrativ-teritoriale membre ale unei asociații de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, în calitate de acționari/asociați ai operatorului regional, prin intermediul asociației, sau, după caz, unitatea administrativ-teritorială, în calitate de acționar/asociat unic al operatorului, prin intermediul adunării generale a acționarilor și al consiliului de administrație, exercită un control direct și o influență dominantă asupra deciziilor strategice și/sau semnificative ale operatorului regional/operatorului în legătură cu serviciul furnizat/prestat, similar celui pe care îl exercită asupra structurilor proprii în cazul gestiunii directe;
- b) operatorul regional, respectiv operatorul, după caz, desfășoară exclusiv activități din sfera furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu energie termică destinate satisfacerii nevoilor de interes public general ale utilizatorilor de pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre ale asociației, respectiv a unității administrativ-teritoriale care i-a încredințat gestiunea serviciului;
- c) capitalul social al operatorului regional, respectiv al operatorului este deținut în totalitate de unitățile administrativ-teritoriale membre ale asociației, respectiv de unitatea administrativ-teritorială; participarea capitalului privat la capitalul social al operatorului regional/operatorului este exclusă.

Serviciul public de alimentare cu energie termică poate fi furnizat/prestat și de regii autonome de interes local sau județean, reglementate de Legea nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, cu modificările ulterioare, numai dacă acestea mai au în derulare proiecte de investiții cofinanțate din fonduri europene, până la finalizarea acestora.

Operatorii organizați ca servicii publice de interes local sau județean, cu personalitate juridică, sunt subiecte juridice de drept fiscal, sunt titulari ai codului unic de înregistrare fiscală și ai conturilor deschise la unitățile teritoriale ale trezoreriei sau la unitățile bancare și întocmesc, în condițiile legii, buget de venituri și cheltuieli și situații financiare anuale.

Pentru a fi încredințat contractul de gestiune al serviciului public de distribuție a energiei termice fără scoaterea la licitație a serviciului, operatorul către care se încredințează serviciul trebuie să îndeplinească CONCOMITENT următoarele condiții:

a). (...) unitatea administrativ-teritorială, în calitate de acționar/asociat unic al operatorului, prin intermediul adunării generale a acționarilor și al consiliului de administrație, exercită un control direct și o influență dominantă asupra deciziilor strategice și/sau semnificative ale operatorului în legătură cu serviciul furnizat/prestat, similar celui pe care îl exercită asupra structurilor proprii în cazul gestiunii directe.

b). (...) operatorul, după caz, desfășoară exclusiv activități din sfera furnizării/prestării serviciilor de utilități publice destinate satisfacerii nevoilor de interes public general ale utilizatorilor de pe raza de competență a unității administrativ-teritoriale care i-a încredințat gestiunea serviciului.

c). capitalul social al operatorului este deținut în totalitate de unitatea administrativ-teritorială; participarea capitalului privat la capitalul social al operatorului regional/operatorului este exclusă.

8.4 Gestiunea delegată

Gestiunea delegată este modalitatea de gestiune în care autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale ori, după caz, asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale membre, atribuie unuia sau mai multor operatori toate ori numai o parte din competențele și responsabilitățile proprii privind furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu energie termică, pe baza unui contract, denumit în continuare contract de delegare a gestiunii.

Altfel spus, cu ocazia delegării gestiunii unui serviciu, autoritățile administrației publice locale delegă responsabilitatea furnizării serviciului respectiv către un operator. Pe cale de consecință, delegarea reprezintă un transfer de responsabilitate de la autoritatea administrației publice locale la operatorul căruia i-a fost încredințată furnizarea serviciului public respectiv.

Gestiunea delegată a serviciului public de alimentare cu energie termică implică punerea la dispoziția operatorilor a sistemelor de utilități publice aferente serviciilor delegate, precum și dreptul și obligația acestora de a administra și de a exploata aceste sisteme.

Delegarea gestiunii serviciului public de alimentare cu energie termică, respectiv operarea, administrarea și exploatarea sistemelor de utilități publice aferente, se poate face pentru toate sau numai pentru o parte dintre activitățile componente ale serviciului, pe baza unor analize tehnico-economice și de eficiență a costurilor de operare, concretizate într-un studiu de oportunitate.

Gestiunea delegată se realizează prin intermediul unor operatori de drept privat, care pot fi:

- a) societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social privat;

- b) societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social mixt.

Societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social integral public pot participa la procedurile de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice în zona teritorială de competență a unităților administrativ-teritoriale care exercită o influență dominantă asupra acestora sau în afara acestei zone dacă operatorul nu are încheiat un alt contract de delegare a gestiunii atribuit direct, conform art. 28, din Legea nr. 51/2006.

Operatorii care își desfășoară activitatea în modalitatea gestiunii delegate furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu energie termică prin exploatarea și administrarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente acestuia, în baza contractului de delegare a gestiunii serviciului, precum și în baza licenței eliberate de autoritatea de reglementare competentă, în condițiile legii speciale.

În cazul serviciilor de utilități publice, astfel cum sunt definite la art. 1 alin. (2), procedura de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii se stabilește, după caz, în baza prevederilor Legii nr. 98/2016, Legii nr. 99/2016 și Legii nr. 100/2016.

Gestiunea delegată către o companie municipală

Sarcina de satisfacere a nevoilor de utilități publice ale cetățenilor poate fi îndeplinită de o Autoritate Locală care acționează prin intermediul unei societăți cu răspundere limitată sau unei societăți pe acțiuni, (denumită în continuare ”companie municipală”).

Compania Municipală se înființează prin hotărâre adoptată de către autoritatea locală și este o societate de drept comun, care funcționează în conformitate cu Legea 31/1990 privind societățile, la fel ca orice companie privată.

Sarcinile îndeplinite de Compania Municipală sunt finanțate din capitalurile sale proprii. Autoritatea locală poate furniza active companiei municipale, astfel încât compania să poată îndeplini sarcini municipale.

Activitatea din cadrul Companiei Municipale este contabilizată de către Compania Municipală. În cazul în care Compania Municipală efectuează și alte activități, care nu sunt legate de Obligația de Serviciu Public, acele alte activități trebuie contabilizate separat, astfel încât să fie excluse din calculul Compensației pentru serviciu public.

Companiile municipale sunt Operatori Interni. Un astfel de operator intern își va păstra statutul de operator intern atâta timp cât nu participă la proceduri competitive de atribuire privind prestarea de servicii de utilități publice în afara teritoriului autorității sale contractante. Compania municipală care nu este operator intern poate participa la proceduri competitive pe raza teritorială a autorității sale contractante, precum și pe alte teritorii, în acest scop având același statut ca și o companie privată.

Gestiunea delegată către un operator extern

O autoritate a administrației publice locale poate încredința îndeplinirea sarcinilor sale unei entități care nu are calitatea de Operator Intern. O astfel de entitate poate fi o companie privată sau o companie municipală care nu a făcut obiectul unei Atribuirii Directe în acea jurisdicție sau în orice altă jurisdicție, ci a fost selectată în urma unei proceduri de achiziție publică.

Sarcinile se încredințează în baza unui contract de drept civil, executat în conformitate cu principiile generale. Un astfel de acord se numește Contract de delegare a gestiunii serviciului de utilități publice, și este un contract de servicii publice.

Sarcinile efectuate de un operator extern sunt finanțate din capitalurile proprii ale companiei respective. Autoritatea administrației publice locale poate furniza active operatorului extern, astfel încât societatea respectivă să poate îndeplini sarcinile municipale.

Între cele două situații de gestiune directă și gestiune delegată există diferențe majore.

În cazul gestiunii directe, Autoritatea Locală își asumă în mod direct prestarea serviciului local de utilități publice, precum și toate sarcinile și responsabilitățile ce incumbă în ceea ce privește organizarea, coordonarea, exploatarea, finanțarea, controlul și administrarea furnizării de servicii de utilități publice.

Gestiunea directă se materializează prin hotărâri ale Autorității Locale. Cerințele obligațiilor de serviciu public impuse compartimentului specializat se stabilesc prin act de dispoziție internă al Autorității Locale.

Actul intern al Autorității Locale trebuie să definească în mod clar obligațiile de serviciu public pe care trebuie să le respecte operatorul de servicii publice, precum și zonele geografice în cauză, să stabilească în prealabil, în mod obiectiv și transparent, parametrii pe baza cărora urmează să se calculeze plata compensației, și natura și întinderea oricărui drept exclusiv acordat, într-un mod care să prevină compensarea în exces; să stabilească modalitățile de alocare a costurilor legate de prestarea de servicii; și să determine modalitățile de alocare a veniturilor încasate, venituri care pot fi reținute de operatorul de servicii publice, restituite autorității competente sau partajate de cele două entități.

Întreaga responsabilitate pentru furnizarea de servicii, în cazul gestiunii directe printr-un compartiment specializat, revine autorității locale, după cum rezultă din decizia internă și independentă a autorității locale respective. Ca atare, nu se organizează niciun proces de selecție a operatorului.

În cazul gestiunii delegate către o companie municipală, conform Legii nr. 51/2006 republicată, Contractul de servicii publice se atribuie unei Societăți Comerciale. Aceasta poate fi o societatea comercială nou înființată sau o Societate Comercială creată prin restructurarea unei Regii Autonome, al cărei capital social este deținut integral sau parțial de către autoritatea publică (Operator Intern).

Obligația de serviciu public, în cazul atribuirii directe, este impusă unei Companii Municipale prin Contractul de servicii publice reprezentat de Contract. Atribuirea directă și Contractul se aprobă de către autoritatea locală.

Domeniul de aplicabilitate a obligațiilor de serviciu public impuse unei companii municipale este definit în detaliu în Contractul de servicii publice, reprezentat de Contractul de delegare de gestiune. Ca excepție, în baza articolului 28 din Legea 51/2006, o Regie autonomă poate presta servicii de utilități publice numai pentru o perioadă limitată de timp, până la finalizarea proiectelor finanțate din fonduri UE.

Contractele de servicii publice trebuie să stabilească în mod clar obligațiile de serviciu public și zonele geografice în cauză; să stabilească, în mod obiectiv și transparent, parametrii pe baza cărora urmează să se calculeze plata compensației, dacă există, și natura și întinderea oricărui drept exclusiv acordat, într-un mod care să prevină compensarea în exces; să stabilească modalitățile de alocare a costurilor legate de prestarea de servicii; să determine modalitățile de alocare a veniturilor încasate, venituri care pot fi reținute de operatorul de servicii publice, restituite autorității competente sau partajate de cele două entități; să stabilească standardele de calitate a serviciului; să specifice dacă subcontractarea poate fi avută în vedere și, dacă da, în ce măsură; și să indice proprietarul activelor utilizate pentru furnizarea serviciilor, mai ales materialul rulant și infrastructura.

În cazul atribuirii directe, mecanismul de calculare a compensației care urmează a fi plătită operatorului intern sau în baza unei norme generale este: Efect financiar net = Costurile suportate în legătură cu o obligație de serviciu public – (Minus) eventualele efecte financiare pozitive generate în cadrul rețelei exploatare în temeiul obligației/obligațiilor de serviciu public în cauză – (Minus) sumele încasate din tarife sau orice alte venituri generate în îndeplinirea obligației/obligațiilor de serviciu public în cauză + (Plus) un profit rezonabil.

În cazul gestiunii delegate către un operator extern, acesta trebuie să își asume obligația de serviciu public în cadrul unui contract de servicii încheiat cu Autoritatea Locală, vizând îndeplinirea sarcinilor legate de satisfacerea nevoilor de termoficare ale cetățenilor.

Un operator extern își asumă obligația de serviciu public, în schimbul veniturilor pe care urmează să le obțină și/sau în schimbul unei Compensații pentru serviciu public.

Sfera de aplicare a obligației de serviciu public asumată de un operator extern este descrisă în detaliu în contractul de servicii publice, care este reprezentat de contractul de delegare de gestiune.

Contractul de servicii publice trebuie: să stabilească în mod clar obligațiile de serviciu public și zonele geografice în cauză; să stabilească, în mod obiectiv și transparent, parametrii pe baza cărora urmează să se calculeze plata compensației, dacă există, și natura și întinderea oricărui drept exclusiv acordat, într-un mod care să prevină compensarea în exces; să stabilească modalitățile de alocare a costurilor legate de prestarea de servicii; să determine modalitățile de alocare a veniturilor încasate din vânzarea de bilete, venituri care pot fi reținute de operatorul de servicii publice, restituite autorității competente sau partajate de cele două entități; să stabilească standardele de calitate a serviciului; să specifice dacă subcontractarea poate fi avută în vedere și, dacă da, în ce măsură; și să indice proprietarul activelor utilizate pentru furnizarea serviciilor de termoficare, mai ales materialul rulant și infrastructura.

În ceea ce privește procesul de selectare a Operatorului, acesta se selectează fie pe baza unei proceduri de licitație organizată de Autoritatea Locală responsabilă în cazul **gestiunii delegate către un operator extern, fie prin atribuire directă în cazul gestiunii delegate către o companie municipală, dar având avizul Consiliului Concurenței și** înștiințarea Instituției Prefectului și a Consiliului Județean cu privire la intenția de a implementa o măsură de ajutor de stat în favoarea operatorului companie municipală, respectiv intenția de atribuire directă a contractului privind delegarea serviciului în conformitate cu prevederile art. 7 și 20 din OUG 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr 21/1996, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, se poate concluziona că în cazul gestiunii directe, realizată prin servicii specializate, localitatea își asumă în întregime, prin Consiliul local, politica, gestiunea și controlul serviciului public de utilități publice. Dar, în această situație pot apărea o serie de dezavantaje. Avem în special în vedere producerea unor mutații în centrul de greutate al preocupărilor Primăriei către problemele cotidiene ale gestiunii serviciilor organizate și gestionate sub această formă. Această formă exclude pentru o perioadă de timp orice modalitate și posibilitate de concurență și este influențată de mutațiile politice care se produc în cadrul organului local ales. Totodată, bugetele locale se amplifică cu toată gestiunea serviciilor, existând riscul fluctuației alocăției bugetare în condițiile transferurilor posibile în cadrul aceluiași buget spre alte sectoare pe bază de evaluare a posibilităților.

În concluzie, putem afirma că **gestiunea directă, prin servicii specializate ale consiliilor locale este recomandată în special pentru comunitățile medii și mici, precum și în cazul**

unor servicii fără complexitate tehnică, care au un caracter administrativ-bugetar.

Gestiunea delegată este forma prin care, păstrându-se deplina responsabilitate publică, autoritatea apelează la o societate comercială pentru realizarea serviciului, pe bază contractuală.

Împrumutul este modalitatea de gestionare a serviciilor publice în cadrul căreia autoritatea administrativă remite unui particular un echipament în vederea exploatării acestuia pe riscul și pe răspunderea sa în schimbul unei remunerații.

În vederea delegării serviciului public sunt necesare următoarele etape: pregătirea elaborarea, negocierea și încheierea contractului. Acestea diferă în funcție de natura serviciului și de condițiile concrete existente în comunitatea respectivă. Indiferent care sunt acestea, contractul trebuie să țină cont de aspecte cum ar fi: unitatea de exploatare a serviciului, riscurile preluate de prestator, riscurile care rămân în sarcina colectivității; responsabilitatea și modalitatea de finanțare a cheltuielilor de capital, de întreținere, renovare și modernizare; durata contractului; condițiile și garanțiile cu privire la calitatea serviciului; responsabilitatea luării deciziei cu privire la nivelul și modificarea tarifelor; modalitatea de remunerare a unității prestatoare; modalitatea de control a mecanismelor financiare, precum și a profitului unității prestatoare; ce părghii poate folosi comunitatea pentru realizarea controlului serviciului; modalitatea de încetare a contractului și procedurile de restituire a lucrărilor și garanțiilor.

Concesiunea trebuie delimitată de alte modalități de gestionare a domeniului public. Este necesar în acest sens să facem distincția dintre concesiune și dreptul de administrare, precum și la distincția dintre concesiune și închiriere.

În ceea ce privește dreptul de administrare, se poate spune că se aseamănă cu dreptul de concesiune prin aceea că ambele drepturi sunt drepturi reale asupra unui bun proprietate publică fiind în același timp și modalități de utilizare a domeniului public. Se diferențiază, în primul rând, din punct de vedere al titularilor. Dreptul de administrare aparține numai regiilor autonome, prefecturilor, autorităților administrației publice centrale și locale ori alte instituții de interes național, județean, local, în timp ce calitatea de concesionari o pot avea numai persoanele fizice ori juridice de drept privat. Un al doilea element de diferențiere este modalitatea de realizare, și anume, darea în administrare se realizează printr-un act administrativ de autoritate (Hotărâre a Guvernului, consiliului județean sau local), iar concesiunea se realizează printr-un act administrativ de gestiune (contractul) care, împreună cu hotărârea de a concesiona serviciul public, creează caracterul mixt al concesiunii.

În ceea ce privește sublinierea diferențelor dintre concesiune și închiriere, se poate spune că acestea derivă în primul rând din efectele pe care le produc: contractul de concesiune este un contract constitutive de drepturi reale, în timp ce contractul de închiriere este un contract constitutiv de drepturi de creanță. Pe de altă parte, concesionarul plătește o redevență, aceasta fiind proporțională cu beneficiile obținute în urma exploatării bunului sau serviciului concesionat.

Avantajele înființării de societăți comerciale și a gestiunii delegate a serviciilor publice se regăsesc în mai multe aspecte.

Un prim avantaj este separarea funcțiilor de **gestiune propriu-zisă a serviciilor de cele de stabilire a politicii și strategiei serviciilor, precum și controlul asupra modului de realizare a acestora, care revine autorităților publice locale.**

În al doilea rând se poate sublinia faptul că **apar relații contractuale între consiliile locale și societățile comerciale prestatoare, ceea ce determină o definiție a raporturilor dintre părți și a standardului minim impus cu privire la calitatea și cantitatea serviciilor.**

Pe de altă parte se poate lua în discuție problema **reorganizării și a redimensionării societăților comerciale, ținând cont atât de prevederile legii în ceea ce privește descentralizarea și autonomia locală, cât și de nevoile interne de restructurare a serviciilor**. Nu în ultimul rând, un alt avantaj poate fi **stimularea interesului de extindere a sferei serviciilor prestate**.

Prin urmare, alegerea modalității de atribuire a serviciilor de utilități publice se face cu atingerea principalelor obiective urmărite de autoritățile administrației publice locale:

- a) asigurarea finanțării necesare dezvoltării componentelor sistemului de utilități publice, în condițiile în care acestea aparțin domeniului public sau privat al autorităților administrației publice locale;
- b) asigurarea transparenței în procedurile de achiziție publică;
- c) informarea și consultarea periodică a populației asupra politicilor de dezvoltare durabilă din domeniul serviciului de utilități publice;
- d) asigurarea continuității serviciilor de utilități publice;
- e) atribuirea serviciilor de utilități publice operatorilor autorizați, în funcție de nivelul efortului investițional al acestora realizat în infrastructură.

CEEA CE SE DOREȘTE DE LA PREZENTUL STUDIU DE OPORTUNITATE ESTE

- ✓ o analiză a situației existente în sistemul actual de alimentare cu energie termică
- ✓ o sinteză a disponibilităților tehnice, logistice, umane și tehnologice care să stabilească premisele unei delegări de gestiune

La modul general, gestiunea delegată se realizează prin intermediul unor operatori de servicii de utilități publice, care pot fi:

- ✓ societăți comerciale reglementate de Legea nr.31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social integral al unităților administrativ-teritoriale, înființate de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale respective, deținătoare de licențe / autorizații pentru prestarea serviciilor respective;
- ✓ societăți comerciale rezultate prin reorganizarea administrativă a regiilor autonome de interes local sau județean (reglementate de Legea nr.15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, cu modificările ulterioare), sau a serviciilor publice de specialitate subordonate autorităților administrației publice locale, al căror capital social este deținut, în totalitate sau în parte de către unitățile administrației publice respective, deținătoare de licențe / autorizații pentru prestarea serviciilor respective;
- ✓ societăți comerciale cu capital social privat, deținătoare de licențe / autorizații pentru prestarea serviciilor respective;
- ✓ compartimente sau servicii specializate ca structuri proprii ale autorităților administrației publice locale sau ale asociațiilor de dezvoltare comunitară, cu sau fără personalitate juridică, deținătoare de licențe / autorizații pentru prestarea serviciilor respective.

Indiferent de modalitatea de gestiune adoptată, activitățile specifice serviciului de utilități publice se organizează și se desfășoară pe baza unui regulament al serviciului și a unor caiete de sarcini, aprobate prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale sau ale asociației de dezvoltare intercomunitară, după caz.

Regulamentul serviciului de utilități publice și caietele de sarcini ale serviciului se întocmesc în conformitate cu regulamentele-cadru aprobate prin Ordine A.N.R.S.C.

Raporturile juridice dintre unitățile administrativ-teritoriale și operatorii serviciului de utilități publice, după caz, sunt reglementate prin:

- ✓ a. hotărârea de dare în administrare a serviciului, în cazul gestiunii directe;
- ✓ b. contractul de delegare a gestiunii, în cazul gestiunii delegate.

Delegarea gestiunii serviciului de utilități publice, respectiv operarea, administrarea și exploatarea sistemelor publice aferente, se poate face pentru toate sau numai pentru o parte dintre activitățile componente ale serviciului, pe baza unor analize tehnico-economice și de eficiență a costurilor de operare, concretizate într-un studiu de oportunitate.

Contractele de delegare a gestiunii se aprobă prin hotărâri de atribuire adoptate de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale sau, după caz, de asociațiile de dezvoltare intercomunitară și se semnează de primari, de președinții consiliilor județene, sau, după caz, de președinții asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciul de termoficare, în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale membre, în baza mandatului acestora.

Contractul de delegare a gestiunii serviciului de utilități publice a localităților este un contract încheiat în formă scrisă, prin care una sau mai multe unități administrativ-teritoriale, individual sau în asociere, în calitate de delegatar, atribuie, pe o perioadă determinată, unui operator licențiat, în calitate de delegat, care acționează pe riscul și răspunderea sa, dreptul și obligația de a furniza/presta serviciul de utilități publice sau, după caz, activități din componența acestui serviciu, inclusiv dreptul și obligația de a administra și de a exploata infrastructura tehnico-edilitară aferentă serviciului / activităților furnizate / prestate, în schimbul unei redevențe, după caz.

Contractul de delegare a gestiunii este asimilat actelor administrative și intră sub incidența prevederilor Legii contenciosului administrativ nr.554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Procedura de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii serviciului de utilități publice a localităților (pentru toate sau numai pentru o parte dintre activitățile componente ale serviciului) se stabilește în baza prevederilor legislației achizițiilor publice în vigoare.

Contractul de delegare a gestiunii cuprinde în mod obligatoriu clauze referitoare la: denumirea părților contractante; obiectul contractului; durata contractului; drepturile și obligațiile părților contractante; programul lucrărilor de investiții pentru modernizări, reabilitări, dezvoltări de capacități, obiective noi și al lucrărilor de întreținere, reparații curente, reparații planificate, renovări, atât fizic, cât și valoric; sarcinile și responsabilitățile părților cu privire la programele de investiții, la programele de reabilitări, reparații și renovări, precum și la condițiile de finanțare ale acestora; indicatorii de performanță privind calitatea și cantitatea serviciului, stabiliți prin caietul de sarcini și regulamentul serviciului, și modul de evaluare și cuantificare a acestora, condiții și garanții; tarifele practicate și procedura de stabilire, modificare sau ajustare a acestora; modul de tarifare și încasare a contravalorii serviciilor furnizate/prestate; nivelul redevenței sau al altor obligații, după caz; răspunderea contractuală; forța majoră; condițiile de redefinire a clauzelor contractuale; condițiile de restituire sau repartiție, după caz, a bunurilor, la încetarea din orice cauză a contractului de delegare a gestiunii, inclusiv a investițiilor realizate; menținerea echilibrului contractual; condițiile de reziliere a contractului de delegare a gestiunii; administrarea patrimoniului public și privat preluat; structura forței de muncă și protecția social a acesteia;

alte clauze convenite de părți, după caz.

Contractul de delegare a gestiunii va fi însoțit în mod obligatoriu de următoarele anexe:

- a) caietul de sarcini privind furnizarea/prestarea serviciului;
- b) regulamentul serviciului;
- c) inventarul bunurilor mobile și imobile, proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale aferente serviciului;
- d) procesul-verbal de predare-preluare a bunurilor prevazute la lit. c).

8.5 Analiza comparativă a modalităților de gestiune

În mod general, o analiză comparativă asupra celor 2 modalități de gestiune ar evidenția următoarele aspecte:

Gestiunea directă

Avantaje	Dezavantaje
<p>Mentținerea sinergiei dintre strategiile și planurile dezvoltate la nivel local și măsurile/acțiunile implementate la nivelul municipiului</p> <p>Existența bazei materiale și a personalului specializat necesar desfășurării Serviciului</p> <p>Existența unui grad avansat de cunoaștere a situației din teren și al punctelor critice pentru fluxul operațional la nivelul personalului implicat în realizarea serviciilor de alimentare cu energie termică</p> <p>Mentținerea numărului actual de locuri de muncă</p> <p>Posibilitatea de a menține costurile aferente prestării Serviciului la un nivel inferior celor existente pe piața liberă</p> <p>Suplimentarea veniturilor la bugetul local prin încasarea unei redevențe pentru bunurile concesionate</p> <p>Oportunități privind realizarea de investiții prin atragerea unor surse externe de finanțare</p> <p>Reinvestirea profitului generat din prestarea serviciului în dezvoltarea și modernizarea infrastructurii existente</p> <p>Evitarea potențialelor blocaje ale activităților ca urmare a finalizării cu întârziere a procedurilor de atribuire</p>	<p>Posibile întârzieri în ceea ce privește obținerea autorizațiilor și licențelor necesare (ANRE)</p> <p>Asigurarea surselor necesare finanțării serviciului</p> <p>Transferul majorității riscurilor către autoritatea locală</p>

<p>Prin contractele de mandat pot fi impuse criteriile de performanță atât membrilor Consiliului de Administrație, cât și conducerii executive, existând astfel premisele necesare asigurării unui management performant</p> <p>Administrarea eficientă a patrimoniului public, sub controlul și decizia directă a autorității locale, și o planificare realistă a investițiilor necesare dezvoltării serviciului</p>	
---	--

Gestiunea delegată

Avantaje	Dezavantaje
<p>Transferul majorității riscurilor către operator</p> <p>Posibilitatea selectării unui Operator care să asigure un raport optim între preț și calitatea serviciilor prestate</p> <p>Suplimentarea veniturilor la bugetul local prin încasarea unei redevențe</p> <p>Existența unui cadru competitiv – deținerea licenței A N R E și a bazei materiale necesare prestării Serviciului</p>	<p>Control mai redus asupra prestării serviciului de alimentare cu energie termică decât în cazul gestiunii directe</p> <p>Dificultăți în asigurarea resurselor financiare necesare suplimentării investițiilor pe parcursul derulării contractului în cazul necesității conformării cu noi cerințe legislative în domeniul protecției mediului</p> <p>Incertitudini cu privire la menținerea numărului de posturi pentru personalul angajat la nivel local</p> <p>Potențiale dificultăți în ceea ce privește implementarea măsurilor prevăzute în documentele de planificare strategică dezvoltate la nivel local</p>

În aceste condiții, considerăm ca gestiunea directă nu este o soluție oportună deoarece prezintă numeroase dezavantaje comparativ cu avantajele identificate și implică cheltuieli suplimentare suportate din bugetul local pentru:

- ✓ dotarea cu utilaje specifice activității din cadrul serviciului;
- ✓ suplimentarea investițiilor pe parcursul derulării contractului pentru construirea parcului de utilaje, conform normelor
- ✓ asigurarea și amenajarea unui sediu, garaj, depozit material, în care să se desfășoare activitatea specifică
- ✓ costuri de personal mari pentru realizarea activităților de utilități publice
- ✓ necesitatea obținerii licenței A.N.R.S.C., conform prevederilor HG nr.745/2007 pentru aprobarea Regulamentului privind acordarea licențelor în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice
- ✓ numărul minim de personal esle limitat prin Legea nr.273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, la un număr de 31 de angajați, dar fundamentând necesarul minim de personal pentru asigurarea

desfășurării activităților în conformitate cu normativele tehnice, ar rezulta un număr de minim 150 angajați.

În cazul aparte al municipalității craiovene și al actualului operator, aflat în prezent în procedura de insolvență, o analiză comparativă asupra celor 2 modalități de gestiune evidențiază următoarele aspecte:

Gestiunea directă

Avantaje	Dezavantaje								
<p>Existența unui grad avansat de cunoaștere a situației din teren și al punctelor critice pentru fluxul operațional la nivelul personalului implicat în realizarea serviciilor de alimentare cu energie termică</p>	<p>Inexistența bazei materiale și a personalului specializat necesar desfășurării Serviciului</p> <p>Menținerea sinergiei dintre strategiile și planurile dezvoltate la nivel local și măsurile /acțiunile implementate la nivelul municipiului s-a dovedit a nu avea aplicabilitate practică, din varii motive</p> <p>Suplimentarea veniturilor la bugetul local prin încasarea unei redevențe pentru bunurile concesionate s-a dovedit a fi infinit mai mică în comparație cu nivelul subvențiilor și al investițiilor necesare susținute din bugetul local</p> <p>Oportunitățile privind realizarea de investiții prin atragerea unor surse externe de finanțare nu s-au concretizat în proiecte</p> <p>Reinvestirea profitului generat din prestarea serviciului în dezvoltarea și modernizarea infrastructurii existente a rămas doar la nivel teoretic, operatorul actual fiind în stare de insolvență și înregistrând pierderi în fiecare an de funcționare, conform datelor oficiale de pe site-ul www.mfinante.ro</p> <table border="1" data-bbox="810 1469 1134 1751"> <tbody> <tr> <td>2014</td> <td>46,793,601 lei</td> </tr> <tr> <td>2015</td> <td>24,275,503 lei</td> </tr> <tr> <td>2016</td> <td>14,418,988 lei</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>16,697,998 lei</td> </tr> </tbody> </table> <p>Evitarea potențialelor blocaje ale activităților ca urmare a finalizării cu întârziere a procedurilor de atribuire se dovedește a fi un risc ce poate fi asumat, în măsura în care este contrabalansat de obținerea de rezultate pozitive economico-financiare</p> <p>Prin contractele de mandat au putut fi impuse</p>	2014	46,793,601 lei	2015	24,275,503 lei	2016	14,418,988 lei	2017	16,697,998 lei
2014	46,793,601 lei								
2015	24,275,503 lei								
2016	14,418,988 lei								
2017	16,697,998 lei								

	<p>criterii de performanță atât membrilor Consiliului de Administrație, cât și conducerii executive, realizându-se astfel premisele necesare asigurării unui management performant, care însă au rămas în acest stadiu de premise, nefiind materializate datorită datoriilor uriașe care fac practic imposibilă realizarea unui profit din activitatea operatorului</p> <p>Administrarea eficientă a patrimoniului public, sub controlul și decizia directă a autorității locale, este întradevăr printre puținele aspecte pozitive, umbrit însă de dubla incapacitate a unei planificări a investițiilor necesare dezvoltării serviciului, precum și a efectuării vreunei astfel de investiții</p> <p>Posibilitatea de a menține costurile aferente prestării Serviciului la un nivel inferior celor existente pe piața liberă s-a dovedit a putea fi încadrată doar la nivel teoretic în potențiale avantaje, Municipiul Craiova neputând controla prețul de producere a energiei termice, în condițiile în care acesta reprezintă o componentă esențială a prețului energiei termice facturat utilizatorilor serviciului public de alimentare cu energie termică și nici nu își poate stabili o strategie de creștere a eficienței energetice pe întregul lanț tehnologic</p> <p>Asigurarea surselor necesare finanțării serviciului</p> <p>Transferul majorității riscurilor către autoritatea locală</p>
--	---

Gestiunea delegată

Avantaje	Dezavantaje
<p>Existența bazei materiale și a personalului specializat necesar desfășurării Serviciului la nivelul operatorului</p> <p>Existența unui grad avansat de cunoaștere a situației din teren și al punctelor critice pentru fluxul operațional la nivelul personalului implicat în realizarea serviciilor de alimentare cu energie termică</p>	<p>Operatorul actual se află în proces de insolvență</p> <p>Control mai redus asupra prestării serviciului de alimentare cu energie termică decât în cazul gestiunii directe</p> <p>Potențiale dificultăți în ceea ce privește implementarea măsurilor prevăzute în documentele de planificare strategică</p>

<p>Menținerea numărului actual de locuri de muncă</p> <p>Transferul majorității riscurilor către un operator</p> <p>Autoritatea administrației publice desemnează o persoană în vederea administrării și gestionării serviciului public pe o perioadă determinată de timp pe riscul și răspunderea acesteia în schimbul unei remunerații plătibile din tarifele obținute din exploatarea serviciului</p> <p>Separarea funcțiilor de gestiune propriu-zisă a serviciilor de cele de stabilire a politicii și strategiei serviciilor, precum și controlul asupra modului de realizare a acestora, care revine autorităților publice locale</p> <p>Existența unor relații contractuale între consiliile locale și societățile comerciale prestatoare, ceea ce determină o definiție a raporturilor dintre părți și a standardului minim impus cu privire la calitatea și cantitatea serviciilor</p> <p>Reorganizarea și redimensionarea societăților comerciale, ținând cont atât de prevederile legii în ceea ce privește descentralizarea și autonomia locală, cât și de nevoile interne de restructurare a serviciilor</p> <p>Stimularea interesului de extindere a sferei serviciilor prestate</p> <p>Dificultățile municipalității în asigurarea resurselor financiare necesare suplimentării investițiilor pe parcursul derulării contractului în cazul necesității conformării cu noi cerințe legislative în domeniul protecției mediului, sunt preluate de operatorul delegat</p> <p>Incertitudinile cu privire la menținerea numărului de posturi pentru personalul angajat la nivel local pot fi eliminate printr-o negociere cu operatorul, care nu va putea opera sistemul fără personal de specialitate</p> <p>Posibilitatea selectării unui Operator care să asigure un raport optim între preț și calitatea serviciilor prestate</p> <p>Suplimentarea veniturilor la bugetul local</p>	<p>dezvoltate la nivel local</p>
--	----------------------------------

prin încasarea unei redevențe	
Existența unui cadru competitiv – deținerea licenței A N R E și a bazei materiale necesare prestării Serviciului	

Concluzionând, se menține ideea anterior avansată potrivit căreia gestiunea directă, prin servicii specializate ale consiliilor locale este recomandată în special pentru comunitățile mici, precum și în cazul unor servicii fără complexitate tehnică, care au un caracter administrativ-bugetar.

Prin gestiunea delegată, operatorul realizează investițiile necesare pentru realizarea serviciului public, investițiile fiind recuperate din taxele percepute de la utilizatorii serviciului public. Operațiunile de delegare și încredințare se pot realiza numai prin licitație publică organizată în condițiile legii. Patrimoniul public și patrimoniul privat al unităților administrativ-teritoriale, utilizate pentru prestarea serviciilor publice de alimentare cu energie termică, vor fi încredințate spre administrare, pe perioada contractului de concesiune sau de delegare de gestiune, prestatorului de servicii publice cu care s-a încheiat contractul, iar acesta va plăti proprietarului (municipalității) o redevență.

Astfel, se poate spune că, serviciul public, ca activitate este legat indisolubil de ideea de **interes general și de voința autorităților publice** care decid la ce moment și în ce modalitate se va satisface acel interes. Modalitatea de satisfacere a interesului public se referă și la variantele de gestiune (directă sau delegată) pe care le vor stabili pentru un serviciu public sau altul. În prezent, se observă tendința din ce în ce mai clară de a „externaliza” activitățile care fac obiectul serviciilor publice.

Este o certitudine faptul că problemele cetățenilor precum și exigențele acestora în ceea ce privește eficacitatea serviciului public și promptitudinea cu care se răspunde solicitărilor au crescut ca număr și s-au acutizat. În acest context, autoritățile publice vor trebui să identifice „formula” cea mai potrivită pentru a face față acestei situații, respectiv să creeze cadrul în care va fi creat, va fi organizat și în care va funcționa serviciul public, deci implicit va fi aleasă și modalitatea de gestiune.

Având în vedere starea juridică de insolvență a operatorului actual, continuarea delegării către Termo Craiova SRL ar însemna o eroare de management. Însă, un proces de delegare transparent către un alt operator al municipalității, care nu se află în situație de insovență/faliment ar putea constitui răspunsul cel mai bun pentru cazul municipalității craiovene, dacă avem în vedere următoarea schemă avantaje vs dezavantaje:

Avantaje	Dezavantaje
Existența bazei materiale și a personalului specializat necesar desfășurării Serviciului la nivelul noului operator care le-ar prelua de la actualul operator aflat în insolvență	Control mai redus asupra prestării serviciului de alimentare cu energie termică decât în cazul gestiunii directe
Existența unui grad avansat de cunoaștere a situației din teren și al punctelor critice pentru fluxul operațional la nivelul personalului implicat în realizarea serviciilor de alimentare cu energie termică	Potențiale dificultăți în ceea ce privește implementarea măsurilor prevăzute în documentele de planificare strategică dezvoltate la nivel local
Menținerea numărului actual de locuri de	

muncă

Transferul majorității riscurilor către un operator

Autoritatea administrației publice desemnează o persoană în vederea administrării și gestionării serviciului public pe o perioadă determinată de timp pe riscul și răspunderea acesteia în schimbul unei remunerații plătibile din tarifele obținute din exploatarea serviciului

Separarea funcțiilor de gestiune propriu-zisă a serviciilor de cele de stabilire a politicii și strategiei serviciilor, precum și controlul asupra modului de realizare a acestora, care revine autorităților publice locale

Existența unor relații contractuale între consiliile locale și societățile comerciale prestatoare, ceea ce determină o definiție a raporturilor dintre părți și a standardului minim impus cu privire la calitatea și cantitatea serviciilor

Reorganizarea și redimensionarea societăților comerciale, ținând cont atât de prevederile legii în ceea ce privește descentralizarea și autonomia locală, cât și de nevoile interne de restructurare a serviciilor

Stimularea interesului de extindere a sferei serviciilor prestate

Dificultățile municipalității în asigurarea resurselor financiare necesare suplimentării investițiilor pe parcursul derulării contractului în cazul necesității conformării cu noi cerințe legislative în domeniul protecției mediului, sunt preluate de operatorul delegat

Incertitudinile cu privire la menținerea numărului de posturi pentru personalul angajat la nivel local pot fi eliminate printr-o negociere cu operatorul, care nu va putea opera sistemul fără personal de specialitate

Posibilitatea selectării unui Operator care să asigure un raport optim între preț și calitatea serviciilor prestate

Suplimentarea veniturilor la bugetul local prin încasarea unei redevențe

Existența unui cadru competitiv – deținerea licenței A N R E și a bazei materiale necesare prestării Serviciului	
--	--

8.6 Servicii conexe activităților de producere, transport, furnizare și distribuție a energiei termice

Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51 din 8 martie 2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 51/2006*), prevede **la art. 43 alin. (8)** că „**pentru prestarea unor servicii conexe serviciilor de utilități publice, cum sunt eliberarea acordurilor și avizelor, verificarea documentațiilor tehnico-economice, expertizele tehnice, service-ul instalațiilor de utilizare și altele asemenea, tarifele se fundamentează pe tipuri de lucrări sau servicii prestate de operatori și se aprobă prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale ori, după caz, ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice, în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale membre. Aceste servicii se facturează și se încasează separat de către operatori/operatorii regionali.**”

Potrivit prevederilor art. 28 alin. (2¹) din *Legea nr. 51/2006*, autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale sau, după caz, asociațiile de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice, în baza mandatului primit, pot încredința unui operator de drept privat gestiunea serviciilor de utilități publice sau a uneia ori mai multor activități din sfera acestor servicii prin atribuirea directă a contractului de delegare a gestiunii, cu respectarea următoarelor condiții cumulative ce trebuie îndeplinite atât la data atribuirii contractului de delegare a gestiunii, cât și pe toată durata acestui contract:

a. unitățile administrativ-teritoriale membre ale unei asociații de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice, în calitate de acționari/asociați ai operatorului regional, prin intermediul asociației, sau, după caz, unitatea administrativ-teritorială, în calitate de acționar/asociat unic al operatorului, prin intermediul adunării generale a acționarilor și al consiliului de administrație, exercită un control direct și o influență dominantă asupra deciziilor strategice și/sau semnificative ale operatorului regional/operatorului în legătură cu serviciul furnizat/prestat, similar celui pe care îl exercită asupra structurilor proprii în cazul gestiunii directe;

b. operatorul regional, respectiv operatorul, după caz, desfășoară exclusiv activități din sfera furnizării/prestării serviciilor de utilități publice destinate satisfacerii nevoilor de interes public general ale utilizatorilor de pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre ale asociației, respectiv a unității administrativ-teritoriale care i-a încredințat gestiunea serviciului;

c. capitalul social al operatorului regional, respectiv al operatorului este deținut în totalitate de unitățile administrativ-teritoriale membre ale asociației, respectiv de unitatea administrativ-teritorială; participarea capitalului privat la capitalul social al operatorului regional/operatorului este exclusă.

Prin urmare, legislația prevede două condiții care trebuie îndeplinite în vederea operării interne a serviciilor comunitare de utilități publice, ca rezultat al atribuirii, în mod direct, a contractului de delegare a gestiunii acestor servicii operatorului propriu de drept privat:

- condiția de control a operatorului intern (deținut de UAT), respectiv a operatorului regional (controlat de ADI);

- condiția privind exclusivitatea obiectului de activitate – în speță, operatorul propriu de drept privat (operatorul intern, respectiv operatorul regional) căruia i s-a atribuit în mod direct contractul de delegare a gestiunii serviciului comunitar de utilități publice, desfășoară exclusiv activitățile economice delegate în raza de competență a UAT/ADI care i-a încredințat gestiunea serviciului.

Din prevederile art. 43 alin. (8) din *Legea nr. 51/2006*, care reglementează politica tarifară a serviciilor apreciate de legiuitor ca fiind conexe serviciilor de utilități publice (în speță, eliberarea acordurilor și avizelor, verificarea documentațiilor tehnico-economice, expertizele tehnice, service-ul instalațiilor de utilizare și altele asemenea), ar rezulta că, deși nu este prevăzut în mod expres de lege, practic, operatorii de servicii publice, inclusiv operatorii proprii de drept privat (în speță, operatorii interni, respectiv operatorii regionali), pot presta și alte activități în legătură cu serviciul public ori infrastructura utilizată în vederea furnizării acestuia. Din analiza serviciilor enumerate, se observă faptul că se disting două categorii de servicii:

- servicii conexe serviciilor de utilități publice, care nu pot fi prestate decât de operatorul de servicii publice, în speță, serviciile de eliberare a acordurilor și a avizelor, verificarea documentațiilor tehnico-economice;
- servicii relaționate cu serviciile de utilități publice, ori cu infrastructura sau platforma tehnologică ori cu mijloacele de producție utilizate în vederea furnizării acestora, care sunt prestate pe piața concurențială (enumerate în mod exemplificativ în *Legea nr. 51/2006*: expertizele tehnice, service-ul instalațiilor de utilizare și altele asemenea).

Ori, serviciile care sunt prestate pe piața concurențială nu fac parte din activitățile incluse în sfera serviciului public, chiar dacă sunt prestate în legătură cu acesta (de exemplu, serviciile relaționate instalațiilor de utilizare ori serviciile de expertiză tehnică).

Prin natura lui, serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat, pe de o parte, face necesară realizarea de către operator a unor activități/servicii conexe, care nu pot fi prestate decât de operatorul de servicii publice (în speță, eliberarea acordurilor și avizelor), iar, pe de altă parte, este relaționat cu activități economice/servicii prestate pe piața concurențială (de exemplu, expertizele tehnice, service-ul instalațiilor de utilizare și altele asemenea) avute în vedere de *Legea nr. 51/2006*. În consecință, operatorul propriu de drept privat, respectiv operatorul regional, în calitate de delegat, poate desfășura și activități economice/servicii conexe serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat.

Asigurarea pe deplin a condiției de exercitare a controlului de către UAT asupra operatorului intern, în mod similar celui exercitat asupra structurilor propriului aparat administrativ, presupune restrângerea activității operatorului intern la serviciul de utilități publice delegat și la acele activități conexe care nu pot fi realizate decât de acest operator.

Cu toate acestea, autoritatea de concurență nu exclude posibilitatea operatorilor de servicii publice de a acționa, în anumite limite, pe piețe concurențiale ale serviciilor relaționate cu serviciile de utilități publice ori cu infrastructura sau platforma tehnologică ori cu mijloacele de producție utilizate în vederea furnizării acestora. În acest sens, în condițiile în care autoritățile centrale de reglementare permit desfășurarea de către operatorul de drept privat și a altor activități economice decât cele prevăzute expres în sfera serviciilor de utilități publice care fac obiectul măsurii administrative de atribuire directă a contractului de delegare, atât UAT, cât și operatorii de servicii publice trebuie să se abțină de la acțiuni care ar putea afecta concurența pe piețele concurențiale relaționate cu piața serviciului public delegat, fiind necesară instituirea

unor măsuri administrative cumulative în acest sens, după cum urmează:

- pentru a nu intra sub incidența prevederilor art. 8 alin. (1) din Legea concurenței, UAT trebuie să limiteze drepturile exclusive acordate operatorului intern numai la serviciul de utilități publice care face obiectul măsurii administrative de atribuire, în mod direct, a contractului de delegare a gestiunii serviciului de utilități publice;
- acțiunea operatorului intern trebuie să se realizeze exclusiv în legătură cu serviciul de utilități publice delegat, prezența acestuia pe piețele serviciilor concurențiale relaționate cu serviciile de utilități publice sau cu infrastructura ori platforma tehnologică sau cu mijloacele de producție utilizate în vederea furnizării serviciilor de utilități publice fiind una cel mult marginală, în limitele capacității de producție necesare realizării serviciului public delegat, fără să fie afectat în vreun fel serviciul de utilități publice delegat.

Pentru a se asigura împiedicarea subvenționării activității economice a operatorului intern/operatorului regional pe piețele concurențiale relaționate cu serviciile de utilități publice sau cu infrastructura ori platforma tehnologică sau cu mijloacele de producție utilizate în vederea furnizării serviciilor de utilități publice din veniturile obținute din prestarea serviciului public delegat, este necesară luarea următoarelor măsuri:

- realizarea unei separări contabile a gestiunii serviciului public delegat, față de alte servicii prestate pe piețele concurențiale relaționate cu serviciile de utilități publice sau cu infrastructura ori platforma tehnologică sau cu mijloacele de producție utilizate în vederea furnizării serviciilor de utilități publice;
- costurile activităților economice de pe piețele concurențiale relaționate cu serviciul de utilități publice sau cu infrastructura ori platforma tehnologică sau cu mijloacele de producție utilizate în vederea furnizării serviciilor de utilități publice trebuie să fie acoperite integral numai din veniturile încasate din activitățile economice desfășurate pe fiecare din aceste piețe;
- intervenția UAT cu privire la:
 - tarifele serviciilor conexe serviciului de utilități publice,
 - tarifele serviciilor relaționate cu serviciile de utilități publice, ori
 - tarifele serviciilor relaționate cu infrastructura ori platforma tehnologică sau cu mijloacele de producție utilizate în vederea furnizării serviciilor de utilități publice, trebuie să fie neutră din punct de vedere concurențial, adică operatorul intern să nu aibă posibilitatea să se angajeze în practici anticoncurențiale de excludere - de exemplu, prețuri de ruinare ori de foarfecă tarifară - ori de exploatare – de exemplu, prețuri excesive.

În măsura în care UAT dorește o prezență semnificativă pe piețe concurențiale relaționate cu serviciul de utilități publice delegat sau cu infrastructura ori platforma tehnologică sau cu mijloacele de producție utilizate în vederea furnizării serviciilor de utilități publice (de exemplu, prin realizarea de investiții în acest sens, investiții care depășesc necesarul asigurării bunei funcționări a serviciului de utilități publice delegat) ori pe alte piețe concurențiale, pentru a se asigura împiedicarea subvenționării activității de pe piețele concurențiale din veniturile obținute pe piața serviciului de utilități publice delegat, este necesară separarea structurală a activităților economice respective și încredințarea acestora, în mod separat, unor entități distincte – întreprinderi – înființate în acest scop.

În fapt, întreprinderile active în domeniul producției și distribuției de energie termică practică în general următoarele servicii conexe serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat:

- servicii de branșare, debranșare/deconectare, rebranșare/reconectare;
- servicii de măsurare - constatare funcționalitate;
- servicii de sigilare, de golire a instalațiilor interioare; întocmire documentație montare contoare de energie termică;
- eliberare avize necesare obținerii autorizațiilor de construire, debranșare/rebranșare.

O listă orientativă a serviciilor conexe serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat:

Operator	Servicii considerate de către operatori ca fiind conexe serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat
Thermonet SRL Suceava	Servicii de branșare, debranșare / deconectare, rebranșare / reconectare; servicii de măsurare - constatare funcționalitate; servicii de sigilare, golire instalații interioare; întocmire documentație montare contoare de energie termică
Modern Calor SA Botoșani	Lucrări de reparații la instalațiile de distribuție a energiei termice aparținând clienților (substații, subsoluri tehnice etc.); verificări metrologice contori energie termică Dn < 50 mm
Energie Iași SA	Avize de amplasament necesare pentru obținerea Autorizațiilor de construcție
Consiliul Local Al Municipiului Drobeta Tr. Severin - Serviciul Public de Alimentare cu Energie Termica	Eliberare avize necesare obținerii autorizațiilor de construire, debranșare/rebranșare
Regia Autonomă Municipală "RAM" Buzău	Eliberare avize energie termică pentru persoane fizice și juridice, avizare autorizații construcții și rețele stradale, inventariere suprafață echivalentă termică (SET), calculul SET și eliberare referat tehnic; Testare metrologică pentru contoare de apă rece și caldă
R.A.D.E.T. Constanța	Servicii de ridicare a presiunii apei reci prin intermediul stațiilor de hidrofor amplasate în punctele termice, pentru imobilele cu nivel de înălțime mai mare de 4 etaje din municipiul Constanța.
Goldterm Mangalia SA	Eliberare avize de amplasament
Utilități Publice Cernavodă SRL	efectuat măsurători pentru întocmit deviz estimativ, verificare-constatare instalații la utilizator, măsurat suprafața încălzită în case/apartament, sigilare/desigilare robinet apă caldă/apă rece/energie termică, debranșare/rebranșare 1 (un) calorifer,

	sigilare/desigilare contor apă caldă/apă rece/ contor energie termică (Gcal), înlocuit contor apă caldă/apă rece/contor energie termică (Gcal), montare contor apă caldă/apă rece, montare contor energie termică (Gcal), aviz tehnic de branșare/debranșare, acord necesar autorizației de construcție (desființare), demontare-spălare-curățare-montare calorifer (1 buc), înlocuit robineti 3/8" – 1/2" (1 buc), înlocuit baterie stativă (1 buc), desfundat sifon (1buc), golire instalație din subsol, golire instalație din cămin, golire instalație din PT
Calorgal SA Galați	Eliberare aviz amplasament, aviz asigurare, aviz instalare centrală termică de apartament, rebranșări; proiectare branșamente, lucrări efectuate la instalațiile interioare și exterioare, efectuare analize de laborator, întreținere și reparații subsoluri, închiriere utilaje
Energoterm SA Tulcea	Sigilare instalație încălzire, sigilare apometru/robinet apă caldă, debranșare, aviz amplasament
Termoficare SA Petroșani	Branșări calorifere, branșări coloane acc, sigilări contoare de energie termică, sigilări contoare de acc, lucrări în instalații sanitare, termice etc., eliberare avize amplasament, branșamente individuale
CET Hidrocarburi SA Arad	Aviz principiu de furnizare (racordare), aviz amplasament, avizare documentații contorizare terți, avizare documentații instalații terți, proiect contorizare energie termică acc+încălzire, proiect contorizare energie termică încălzire, proiect contorizare energie termică acc, proiectare, golire instalație, debranșare-rebranșare încălzire de la racordul imobilului, debranșare-rebranșare apă caldă de la racordul imobilului, deconectare apă caldă - robinete - din apartament, deconectare calorifere din apartament, inventariere suprafețe echivalente termic pentru calorifere din apartament, inventariere suprafețe echivalente termic pentru părți comune, inventariere suprafețe echivalente termic pentru părți comune – subsol, abonament service asociații de proprietari
Ecoterm SA Făgăraș	Eliberare avize de amplasament, exploatare a sistemelor de repartizare a costurilor pentru încălzire, închiriere buldoexcavator
Tetkron SRL Brașov	Eliberare avize de amplasament; service-ul părților comune ale instalațiilor sanitare și de încălzire din asociațiile de proprietari de apartamente branșate la SACET
Urbana SA Sibiu	Servicii de reconectare, servicii de debranșare; Servicii suport de verificare metrologică a contoarelor de energie termică și apă caldă care contorizează individual fiecare beneficiar căruia societatea îi furnizează agent termic
Urbana SA Odorheiul	Citire suplimentară la cerere contoare energie termică,

Seciuesc	inventariere corpuri de încălzire și rețele în condominii - la cerere, eliberare avize, consultanță tehnică pentru firme, referat tehnic de specialitate la deconectare apartamente, spălarea calorifere din locuințe, golire, umplere instalație interioară condominii
Goscom SA Miercurea-Ciuc	Eliberare avize pentru amplasare clădiri, avize de traseu pentru conducte sau cabluri, PUZ, PUD etc, service la instalațiile de utilizare ale consumatorilor: reparații interioare, înlăturarea defectiunilor, înlocuirea sau spălarea caloriferelor, înlocuirea, modificarea sau termoizolarea sistemelor interioare de distribuție a energiei termice din clădiri și subsoluri etc.
Veolia Energie România SA	Avize de amplasament necesare pentru obținerea autorizațiilor de construcție și acordurile de bransare/debransare la rețelele termice ale sistemului de termoficare
R.A.D.E.T. București	Activitatea de închidere-deschidere a furnizării agentului termic, eliberare avize de amplasament și traseu, verificare proiecte de debransare și verificare lucrări de instalații termice
Termo Calor Confort SA Pitești	Aviz tehnic de amplasament, avizare documentații/proiecte tehnice întocmite de terți, aviz tehnic de amplasament rețele edilitare, aviz tehnic de amplasament construcții, inventariere a suprafețelor achivalent termic la asociațiile de proprietari în subsolurile blocurilor, deconectare calorifere, blindare coloană distribuție, blindare conductă de bransament de alimentare bloc cu energie termică.
Apoterm Nadlac SA	Golire a instalației de încălzire imobil (case, blocuri, instituții), rebransare la sistemul de termoficare a unui apartament/casă, bransare/ debransare de la sistemul de termoficare a unui corp radiator, debransare/rebransare apă caldă de consum, verificare - constatare instalații la consumator, aerisire instalație (manevre vane și robineți), măsurare suprafață radiantă a corpurilor de încălzire, verificare și avizare proiect debransare și întocmire referat de specialitate, verificare și avizare proiecte întocmite de terți pentru lucrări de instalații termice (altele decât debransări) racordare acc și inc, aviz definitiv amplasament PUD, PUZ, aviz amplasament (racord apă și canalizare, gaze naturale, rețea electrică, telecomunicații, aviz de înființare asociație, inclusiv prin dizolvare sau reorganizare, sigilare/desigilare bransament termic).

9 ANALIZA DE RISC

9.1 Abordare metodologică cu privire la analiza riscurilor

Implementarea oricărui contract este condiționată de apariția sau materializarea unor riscuri, care pot avea un impact mai mare sau mai mic asupra acestuia. Aceeași vulnerabilitate în fața riscurilor este prezentă și în cazul în care autoritatea contractantă decide să presteze serviciul prin gestiune directă. Orice activitate are asociate o serie de riscuri, cele mai multe fiind identificate bineînțeles în situația în care serviciul este prestat de către terți.

În cazul prezentului studiu apariția, materializarea și implicit alocarea riscurilor determină tipul contractului de servicii, respectiv contract de achiziție publică sau contract de delegare servicii. Așa cum este menționat și la art. 6 alin. (1) din Legea 100/ 2016, atribuirea unei concesiuni de lucrări sau de servicii implică întotdeauna transferul către concesionar a unei părți semnificative a riscului de operare de natură economică, în legătură cu exploatarea lucrărilor și/sau a serviciilor respective.

Riscurile sunt definite în accepțiunea teoriei clasice a deciziei, ca evenimente cu apariții posibile în procesele social-umane, dar incerte, ale căror efecte sunt dăunătoare, păguboase și cu efect ireversibil. În accepțiunea teoriilor statistice riscurile reflectă variațiile posibile ale distribuirii rezultatelor, probabilitate și valorile lor subiective. Riscurile mai pot fi definite ca: șansa sau probabilitatea de a pierde sau dispersia preconizată a rezultatelor ce se vor obține ca urmare a implementării contractului.

În ceea ce privește implementarea contractului de alimentare cu energie termică la nivelul municipiului Craiova, am identificat o serie de **riscuri**, atât generale, care se referă la acele riscuri orizontale sau care pot avea efecte orizontale asupra implementării contractului, cât și specifice, cu influență limitată asupra rezultatelor contractului.

Toate riscurile identificate sunt prezentate și analizate, în formă tabelară (în secțiunea următoare a acestui studiu), efectele negative substanțiale asupra rezultatelor proiectului, în conformitate cu structura următoare:

- ✓ Riscuri generale și riscuri specifice
- ✓ Identificare
- ✓ Alocare/ entitate responsabilă
- ✓ Impact
- ✓ Probabilitate
- ✓ Soluție/ recomandare de minimizare/eliminare

Matricea de management al riscurilor are ca și rezultat o prezentare cuprinzătoare a caracteristicilor riscurilor identificate, a parametrilor acestora, precum și a acțiunilor care trebuie efectuate înainte, în timpul și pe durata manifestării unui risc.

Principalul obiectiv avut în vedere la elaborarea matricei de riscuri a fost protejarea scopului și obiectivelor contractului (și implicit a autorității contractante) în eventualitatea în care totalitatea sau parte a activităților acestuia nu se mai pot desfășura conform planului. Elaborarea și planificarea unor măsuri de acțiune în cazul în care se materializează o serie de riscuri în perioada de implementarea a contractului, încă din etapa de pregătire a documentației de atribuire, este importantă pentru informarea corectă a tuturor părților implicate în execuția acestuia. Fiind vorba de un serviciu public care trebuie asigurat în mod continuu pentru locuitorii Municipiului Craiova, etapa de pregătire și anticipare a riscurilor

care pot apărea în timpul implementării este cu atât mai importantă pentru autoritatea contractantă.

Astfel, practica dovedește necesitatea atât a unei pregătiri teoretice, cât și practice a unor scenarii de manifestare a riscurilor relevante pentru proiect.

Prin identificarea riscurilor relevante pentru contractul necesar a fi încheiat pentru prestarea unor componente ale serviciului public și a măsurilor de minimizare/ eliminare ale acestora, se urmăresc:

- ✓ garantarea existenței unui personal bine pregătit, atât la nivelul autorității contractante, cât și la nivelul operatorului, care să poată face față condițiilor de criză și care să poată gestiona corespunzător activitățile din cadrul contractului;
- ✓ reducerea la minimum a gradului de întrerupere a prestării serviciului public;
- ✓ limitarea pierderilor;
- ✓ garantarea unor reacții corespunzătoare și rapide atât din partea autorității contractante cât și din partea operatorului;
- ✓ definirea alternativelor pentru îndeplinirea activităților/sub-activităților critice din cadrul contractului;
- ✓ definirea strategiilor care reduc la minimum timpul de recuperare și costul asociat;

9.2 Etapa 1 – Identificarea riscurilor

Niciun risc nu poate fi tratat corespunzător dacă nu este identificat în prealabil. Analiza riscurilor este demarată încă din etapa de pregătire a documentației de atribuire a contractului, prin identificarea riscurilor, o etapă deosebit de importantă în cadrul căreia au fost stabilite expunerile proiectului într-un mediu incert. Această etapă presupune o cunoaștere foarte detaliată a activităților din cadrul contractului, a mediului extern în care aceasta va fi implementat, precum și o înțelegere a obiectivelor sale. În acest sens, am definit în cadrul acestui studiu specificul contractului necesar a fi încheiat pentru asigurarea a componentelor serviciului public cu scopul de a crea o listă de expuneri la risc indiferent de severitatea lor. Totodată, am ținut cont de tendințele sectorului și a domeniului de activitate precum și de schimbările din sectorul public care pot determina noi tipuri de expuneri riscante pentru toate părțile implicate.

Activitatea de identificare a riscurilor a dus la un inventar al principalelor riscuri ale contractului detaliate în matricea de riscuri prezentată în cele ce urmează, inventar ce cuprinde și o descriere elocventă a fiecărei poziții – elemente cu ajutorul cărora s-a putut stabili relevanța conform criteriilor descrise mai jos.

9.3 Etapa 2 – Stabilirea impactului și probabilității de apariție a riscurilor

Fiecare risc identificat și descris în matricea de riscuri a fost gradat într-o manieră directă și calitativă în ceea ce privește impactul și probabilitatea.

Instrumentul de gradare a riscurilor utilizat a fost matricea de gradare prezentată mai jos, matrice care ține cont de impactul și probabilitatea de apariție a riscurilor pentru a determina relevanța acestora în cadrul proiectului.

Impact	Scăzut	Mediu	Ridicat
---------------	---------------	--------------	----------------

Frecvență			
Ridicată	Medie	Ridicat	Ridicat
Medie	Scăzută	Medie	Ridicat
Scăzută	Scăzută	Scăzută	Medie

9.4 Etapa 3 – Formularea soluțiilor, a recomandărilor de minimizare/eliminare

În cadrul acestei etape, s-a optat pentru cea mai favorabilă combinație de instrumente care să îi permită atât autorității contractante cât și operatorului economic înlăturarea efectelor riscurilor identificate fără costuri ridicate.

5.5 Etapa 4 – Monitorizarea riscului

Monitorizarea și controlul riscurilor identificate reprezintă urmărirea acestora și identificarea riscurilor nou apărute, asigurând punerea în aplicare a recomandărilor de minimizare/eliminare identificate anterior. Monitorizarea riscurilor este un proces ce se va desfășura pe întreaga durată de viață a proiectului

Exista trei tipuri de riscuri în fața cărora proiectul este vulnerabil: riscuri naturale, riscuri a căror apariție a fost cauzată în mod intenționat și riscuri a căror apariție este accidentală. Pentru a reduce la minimum consecințele negative asupra contractului într-una din situațiile expuse au fost parcurse etapele anterioare. În ceea ce privește însă componentele acestui plan de minimizare a riscurilor, am identificat nu doar procedurile de reducere a riscurilor, ci și entitatea responsabilă cu implementarea acestora.

Fezabilitatea acestui contract, în termeni de obținere a rezultatelor așteptate, va depinde nu doar de factori interni, aflați sub controlul entităților semnate, ci și de un număr de factori externi, a căror influență trebuie anticipată pentru a minimiza riscurile care ar putea apărea pe parcursul fazei de implementare. O bună cunoaștere a naturii factorilor, precum și a condițiilor de apariție a acestora se va dovedi o condiție importantă pentru menținerea sub control a riscurilor asociate.

9.6 Matricea riscurilor

Din analiza realizată în primele capitole ale acestui studiu rezultă o serie de riscuri care condiționează buna execuție a contractului. Analiza modalității de materializare a riscurilor și implicit alocarea acestora este în principal relevantă pentru stabilirea tipului de contract de servicii în vederea delegării gestiunii serviciului de alimntare cu energie termică din municipiul Craiova.

Astfel, prezentăm în cele ce urmează matricea preliminară de repartiție a riscurilor de contract - lista generală de referință a riscurilor pentru un proiect de prestare servicii, elaborată în conformitate cu Anexa 1 la Hotărârea Nr. 867/ 2016 din 16 noiembrie 2016 *pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii din Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii*:

Principalele categorii de riscuri identificate sunt:

- ✓ riscul îndeplinirii cerințelor specifice impuse proiectului;
- ✓ riscul ca cererea de utilizare să fie mai mică decât estimările;
- ✓ riscul financiar;
- ✓ riscul de apariție a unei situații de forță majoră;
- ✓ riscul operațional și al asigurării nivelului de performanță;
- ✓ riscul exploatării infrastructurii;
- ✓ riscul legal;
- ✓ riscul uzurii morale și al necesității modernizării serviciului;
- ✓ riscul asociat protecției mediului;

Riscul transferabil - Riscul în exploatarea concesiunii este transferat în mare parte concesionarului, în timp ce acesta este împărțit în cazul încheierii unui contract de achiziție publică de servicii ca urmare a parcurgerii unei proceduri de achiziție publică.

Categoria de risc	Descriere	Consecinte	Eliminare
Capacitatea de exercitare a serviciului			
Resurse tehnice	Resursele necesare pentru operare costa mai mult decat estimarile initiale, nu au calitatea corespunzatoare sau sunt indisponibile in cantitatile necesare	Cresteri de cost si, in unele cazuri, efecte negative asupra calitatii prestatiilor efectuate	Operatorul poate gestiona riscul prin contracte de furnizare pe termen lung cu clauze specifice privind asigurarea calitatii si a cantitatilor necesare prestarii serviciilor.
Deprecierea tehnica sa fie mai mare decat cea prevazuta serviciului.	Calitatea serviciilor este necorespunzatoare avand ca rezultat cresterea peste anticipari a costurilor de intretinere si reparatii a echipamentelor folosite	Cresterea costului cu efecte negative asupra prestatiilor efectuate	Operatorul poate elimina riscul prin contracte pe termen lung cu operatori corespunzator calificati si avand capacitati materiale si resurse suficiente.
Resurse umane	Efectuarea serviciului necesită, marirea numarului de personal	Majorare de costuri, întârziere în implementarea serviciului	Operatorul are obligația de a lua toate măsurile necesare pentru asigurarea cu personal de specialitate.
Asigurări si autorizatii de functionare	Nu pot fi obținute toate asigurările necesare (răspundere civilă pentru terți) sau pot fi obținute cu condiționări neprevăzute	Creșterea costurilor aferente realizării serviciului și întârzieri în începerea acestuia	Înainte de începerea serviciului, Operatorul are obligația de a lua toate măsurile necesare pentru obținerea asigurărilor de răspundere civilă.
Situații neprevăzute	Situații create de accidente datorate timpului nefavorabil, in timpul prestarii serviciilor.	Creșterea costului cu efecte negative asupra prestațiilor efectuate și diminuarea veniturilor	Municipalitatea transferă riscul Operatorului care se obligă înainte de începerea serviciului să preia responsabilitatea eventualelor pagube produse unor terțe persoane
Solutiile tehnice sunt vechi sau invechite	Solutiile tehnice propuse nu sunt corespunzatoare din punct de vedere	Venitul Operatorului scade sub datele de inchidere financiara a	In faza de ofertare, operatorul poate propune condiții contractuale care sa

	tehnologic pentru a asigura realizarea proiectului	proiectului avand ca rezultat pierderi. Municipality nu primește prestațiile solicitate.	prevădă constituirea unor resurse de rezervă pentru acoperirea eventualelor dezvoltări tehnologice. Concidentul va lua măsurile necesare încă de la faza de ofertare pentru a se prevedea resurse de rezervă pentru acoperirea eventualelor dezvoltări tehnologice.
Risc asociat protecției mediului			
Efecte asupra aerului	Calitatea prestării serviciului poate fi necorespunzătoare, având ca rezultat producerea de contaminări ale aerului din cauza emisiilor de gaze de la utilajele și echipamentele folosite, iar aceasta va trebui evitată sau minimizată, ceea ce poate necesita diverse măsuri.	Creșterea costului cu efecte negative asupra prestațiilor efectuate	Operatorul poate gestiona riscul prin contracte pe termen lung cu operatori corespunzător calificați și având capacități materiale și resurse suficiente. Municipality răspunde de activitățile desfășurate pe terenurile sale și controlează procesul de supraveghere a poluării și de penalizare a poluatorului supraveghează, controlează și penalizează poluatorul.
Efecte ale zgomotului, vibrației, luminilor	Calitatea prestării serviciului poate fi necorespunzătoare, având ca rezultat producerea de efecte negative ale zgomotului, vibrației și luminii asupra mediului, ceea ce ar putea implica tehnici de construcție specifice și restricții de folosire a anumitor	Creșterea costului cu efecte negative asupra prestațiilor efectuate	Operatorul poate gestiona riscul prin contracte pe termen lung cu operatori corespunzător calificați și având capacități materiale și resurse suficiente

	echipamente.		
Finantator si finantare			
Finantator incapabil	Operatorul nu mai are posibilitatea sa plateasca forta de munca sau efectuarea serviciului necesita o finantare mai mare decat cea estimată de catre Operator.	Nerealizarea serviciului de alimentare cu energie termica, ceea ce pune in pericol sănătatea populației si integritatea factorilor de mediu	O corectă și aprofundată analiză a resurselor financiare prezentate în oferta depusa de catre viitorul Operator (angajamentele finanțatorului) Garantarea realizării investiției de catre Operator (Garanție bancară de bună execuție).
Dobanzi pe parcursul investitiei	Dobanzile aplicabile se schimba, modificand parametrii financiari ai ofertei	Cresterea/scaderea costurilor contractului de concesiune.	Contractul de concesiune poate include prevederi cu privire la acest risc.
Modificari de taxe	Pe parcursul derularii serviciului, regimul de impozitare general se schimbă în defavoarea Delegatului.	Impact negativ asupra veniturilor financiare ale Delegatului.	Veniturile Delegatului trebuie să permită acoperirea diferențelor nefavorabile, până la un quantum stabilit între părți prin contract. Peste acest quantum, diferența va fi suportată de catre Primarie, din surse legal constituite cu această destinație.
Finantare suplimentara	Datorită schimbărilor de legislație, de politică sau de altă natură, sunt necesare finanțări suplimentare pentru re tehnologizare, constructie, re-echipare, modificare etc.	Delegatul nu poate suporta financiar consecințele schimbărilor.	Delegatul poate acoperi o parte din refinanțare în limita resurselor disponibile. Partea rămasă neacoperită se suportă de catre Primarie.
Operare			

Resurse la intrare	Operatorul nu dispune de toate echipamentele, utilajele si/ sau dotarile necesare desfasurarii serviciului	Cresterea cheltuielilor de investitii si nerealizarea tuturor activităților din cadrul serviciului	Operatorul poate elimina riscul prin evaluarea corecta a ofertei, respectiv prin respectarea Caietului de sarcini.
Debransari	Va continua trendul de debransari de la sistemul centralizat de alimentare cu energie termica inregistrat in ultimii ani	Cresterea dezechilibrelor hidraulice din retea	Operatorul poate elimina riscul prin investitii care sa conduca la calitatea actului de termoficare
Intretinere si reparare	Utilajele, echipamentele si/sau dotarile Operatorului sunt deteriorate atat fizic, cat si moral, avand ca rezultat cresterea costurilor de intretinere si reparatii.	Venitul Operatorului scade sub valoarea estimata, ceea ce are ca rezultat pierderi. Calitatea Serviciului scade.	În faza de ofertare, viitorul Operator poate propune condiții contractuale care să prevadă constituirea unor resurse de rezervă pentru acoperirea eventualelor dezvoltări tehnologice.
Schimbarea cerințelor Primariei în afara limitelor agreate prin contract	Primaria schimbă cerințele după semnarea contractului.	Schimbarea cerințelor pe timpul desfasurarii serviciului conduce la creșterea costurilor de operare.	Primaria trebuie sa defineasca cat mai exact cerintele sale inca din faza de proiectare.
Piata			
Neincasarea tarifului pentru serviciul prestat	Venituri sub predictiile financiare	Imposibilitatea de a efectua servicii de calitate.	Primaria trebuie sa se implice in incasarea tarifelor de la populatie si sa educe cetățenii sa plateasca serviciul de termoficare.
Schimbari competitive	O altă societate, deja existentă, isi extinde aria de servicii, acestea fiind la o calitate si un pret mai bune, astfel încât competiția în domeniul serviciilor efectuate conform contractului crește.	Venituri sub proiecțiile financiare anterioare ca urmare a reducerii prețurilor și/sau a reducerii cererii, datorită concurenței.	Operatorul va încerca sa se redreseze financiar împotriva schimbărilor ce afectează în mod discriminatoriu serviciul, determinate de competiție. Primaria trebuie să se abțină de la

			măsuri care afectează serviciul în mod discriminatoriu.
Competitie	Apariția pe piață a concurenților în domeniul serviciilor efectuate, conform contractului, de catre Operator	Venituri sub proiecțiile financiare anterioare ca urmare a reducerii prețurilor și/sau a reducerii cererii, datorită concurenței	Operatorul trebuie să analizeze cu atenție condițiile de piață. Primaria trebuie să se abțină de la măsuri care afectează piața.
Schimbari demografice	O schimbare demografică sau socio-economică afectează cererea pentru prestațiile contractate.	Venituri sub proiecțiile financiare anterioare.	Operatorul are obligația să prevadă în calculele sale eventuale modificări de venituri.
Inflatia	Valoarea plăților în timp este diminuată de inflație.	Diminuarea în termeni reali a veniturilor din proiect.	Operatorul poate propune un mecanism corespunzător pentru compensarea inflației, prin ajustări ale prețurilor. Primaria trebuie să evite ca Operatorul să beneficieze de supra-compensări sau să beneficieze de plăți duble.
Risc legal si de politica a Primariei			
Reglementarea (1)	Existența unui cadru statutar de reglementări care vor afecta Operatorul.	Efect asupra costurilor și veniturilor	Operatorul evaluează sistemul de reglementări și ia măsurile necesare.
Reglementarea (2)	Activitățile aferente serviciului care fac obiectul delegării	Operatorul nu este autorizat de ANRSC Operatori care nu au contract de concesiune cu Primaria presteaza servicii neautorizat	Primaria trebuie sa concesioneze exclusiv acele activități ale serviciului de alimentare cu energie termica

		Primaria nu incaseaza redeventa de la operatorii neautorizati	
Schimbări legislative/de politică (1)	Schimbare legislativă și/sau a politicii Primariei, care nu poate fi anticipată la semnarea contractului și care este adresată direct, specific și exclusiv proiectului, ceea ce conduce la costuri de capital sau operaționale suplimentare din partea Delegatului.	O creștere semnificativă în costurile operaționale ale Operatorului și/sau necesitatea de a efectua cheltuieli de capital pentru a putea răspunde acestor schimbări.	Operatorul poate să reducă răspunderea pentru astfel de schimbări prin monitorizarea și limitarea schimbărilor care ar putea avea astfel de consecințe asupra proiectului. Operatorul va realiza schimbările în așa manieră încât efectul financiar asupra Operatorului să fie minimizat.
Schimbări legislative/de politică (2)	Schimbare legislativă și/sau a politicii Primariei, care nu poate fi anticipată la semnarea contractului și care este generală în aplicarea sa (nu specifică proiectului), ceea ce conduce la costuri suplimentare din partea Operatorului	O creștere semnificativă în costurile operaționale ale Operatorului și/sau necesitatea de a efectua cheltuieli de capital pentru a putea răspunde acestor schimbări.	Primaria poate diminua riscurile prin excluderea schimbărilor ca cele legate de taxe sau cele pentru care Operatorul este compensat pe baza unei ajustări cu indicele Prețurilor de Consum și numai în baza unei "sume semnificative" pre-agreate.
Retragerea sprijinului complementar	Primaria își retrage sprijinul complementar, proiectul fiind afectat negativ.	Consecințe asupra veniturilor	Operatorul va încerca sa redreseze financiar proiectul după schimbările ce afectează în mod discriminatoriu proiectul, în special în cazul proiectelor în care utilizatorul terț este cel care plătește.
Activele Delegatului			
Deprecierea tehnica	Deprecierea tehnica este mai mare decat cea prevazuta	Cresterea costurilor de retehnologizare	Operatorul poate lua masurile necesare pentru eliminarea unei astfel

			de situatii.
Forta majora			
Forta majora	Forta majora, asa cum este definita prin lege, impiedica realizarea contractului	Pierderea sau avarierea utilajelor, echipamentelor si/sau dotarilor și pierderea/diminuarea posibilității de obținere a veniturilor preconizate	Operatorul poate lua măsuri de asigurare a utilajelor, echipamentelor si/sau dotarilor și urmărește repararea sau înlocuirea acestora în cel mai scurt timp posibil
Profitabilitatea proiectului			
Prestarea serviciului se dovedeste mai profitabila	Balanța de venituri/cheltuieli diferă semnificativ față de previziuni	Supra-profit in favoarea Operatorului	Primaria trebuie să includă mecanisme de repartizare echitabilă a profiturilor obținute peste limita luată în calcul la stabilirea proiecțiilor financiare

Raport de evaluare a riscurilor

Probabilitatea producerii riscului	Puțin probabil	Probabil	Foarte probabil
	0,1 – 0,4	0,4 – 0,7	0,7 – 1,0
Gradul de risc	1 – 4	4 – 7	7 – 10
	Mic	Mare	Foarte mare

Categoria de risc	Probabilitate	Grad risc	Efect
Capacitatea de exercitare a serviciului			
Resurse tehnice	1	6	6
Deprecierea tehnică să fie mai mare decât cea prevăzută serviciului.	1	6	6
Resurse umane	1	6	6
Asigurări și autorizații de funcționare	0,2	4	0,8
Situații neprevăzute	0,8	8	6,4
Soluțiile tehnice sunt vechi sau învechite	0,8	6	4,8
Total Capacitatea de exercitare a serviciului			30
Risc asociat protecției mediului			
Riscul ca pe parcursul implementării contractului să se producă contaminări ale proprietăților adiacente	0,4	3	0,6
Efecte asupra aerului	0,4	4	1,6
Efecte ale zgomotului, vibrației, luminilor	0,4	4	1,6
Total Risc asociat protecției mediului			4
Finantator si finantare			
Finanțator incapabil	0,6	8	4,8

Dobânzi pe parcursul investiției	0,6	8	4,8
Modificări de taxe	0,4	2	0,8
Finanțare suplimentară	0,2	2	0,4
Total Finanțator și finanțare			10,8
Operare			
Resurse la intrare	0,2	2	0,4
Debransari	0,6	5	3
Activități delegate	0,7	6	4,2
Întreținere și reparare	0,7	7	4,9
Schimbarea cerințelor Primăriei în afara limitelor agreeate prin contract	0,2	2	0,4
Total Operare			12,9
Piata			
Neîncasarea tarifului pentru serviciul prestat	0,1	1	0,1
Schimbări competitive	0,4	4	1,6
Competiție	0,4	4	1,6
Schimbări demografice	0,1	1	0,1
Inflația	0,1	1	0,1
Total Piata			3,5
Risc legal și de politică a Primăriei			
Reglementarea (1)	0,4	4	1,6
Reglementarea (2)	0,4	4	1,6
Schimbări legislative/de politică (1)	0,4	2	0,8
Schimbări legislative/de politică (2)	0,4	2	0,8
Retragerea sprijinului	0,1	1	0,1

complementar			
Total Risc legal si de politica a Primariei			4,9
Activele Delegatului			
Deprecierea tehnică	0,7	8	5,6
Total Activele Delegatului			5,6
Forța majoră			
Forța majoră	0,1	2	0,2
Total Forta majora			0,2
Profitabilitatea proiectului			
Prestare servicii profitabile	0,7	8	5,6
Total Profitabilitatea proiectului			5,6
Total riscuri			77,50

Procent riscuri 77,50 %

Se poate observa concentrarea riscurilor în zona celor cu impact mare, dar cu probabilitate mica sau mijlocie. În urma raportului de evaluare a riscurilor rezultă următoarea ordine de ierarhizare a acestora:

1. Capacitatea de ierarhizare a serviciului 30%, care periclitează major toate obiectivele propuse în desfășurarea și funcționalitatea proiectului.
2. Riscul apariției necesității finanțării suplimentare 10,8%, care ar influența tarifele practicate, afectând prin puterea de suportabilitate a cetățenilor însuși eficiența serviciului, generând probabil probleme sociale.
3. Riscul fluctuației de piață 3,5%, prin foarte probabila disciplinare forțată a locuitorilor poate duce la o contradicție majoră între obiectivele propuse și suportarea costurilor de menținere artificială a serviciului.
4. Risc legal și de politică a municipalității 4,9% generat de operare directă a unor bunuri proprietate privată (garantată prin Constituție) poate duce la blocarea imediată a serviciului și la alte forme de constrângere legal instituite.

Din matricea de riscuri prezentată mai sus, rezultă că riscurile asociate contractului derivă în principal prin prestarea serviciului la o calitate inferioară față de cea asumată prin ofertă/contract respectiv din posibile întârzieri în prestarea serviciului public. Ca regulă generală, orice întârziere în prestarea serviciului public de termoficare de către operator generează costuri suplimentare pentru acesta deoarece implică acțiuni suplimentare care trebuie realizate față de planificarea inițială. Fiind riscuri operaționale care sunt direct legate de modalitatea de prestare a serviciilor, de calitate acestora și de capacitatea operatorului economic de a gestiona un astfel de contract, rezultă în mod clar că cele mai multe riscuri asociate contractului sunt transferate operatorului economic.

Astfel, dintr-un total de 39 riscuri identificate pentru implementarea acestui contract 28 sunt asociate operatorului economic (în calitate de concesionar), 3 riscuri sunt partajate între operatorul economic și autoritatea contractantă iar 7 riscuri cad în sarcina autorității contractante (în calitate de concedent).

Având în vedere aceste argumente precum și distribuirea riscurilor de operare dar și economico - financiare într-o mare măsură către operatorul economic, rezultă că tipul contractului care poate fi încheiat de autoritatea contractantă pentru asigurarea serviciului de alimentare cu energie termică este de concesiune.

Spre deosebire de contractul de achiziție publică de servicii unde distribuirea riscurilor este echitabilă între cele 2 părți ale contractului, în cazul de față rezultă că **riscurile operaționale și economico – financiare aferente implementării acestui contract, sunt transferate într-un procent semnificativ către concesionar.**

De asemenea, din analiza riscurilor rezultă că cele mai multe riscuri cu privire la prestarea contractului de servicii sunt transferate către concesionar, acesta fiind responsabil în mod direct de prestarea serviciului public la calitatea asumată în cadrul ofertei, respectiv în graficul de timp și bugetul ofertat. Astfel, **pierderea potențială estimată a fi suportată de concesionar în situația materializării riscurilor detaliate mai sus este semnificativă.** Modelul de afaceri care stă la baza prestării serviciului public de alimentare cu energie termică poate deveni astfel neprofitabil pentru concesionar.

Din analiza matricei de distribuție a riscurilor rezultă că sunt îndeplinite condițiile specificare la art. 6 a HG 867/ 2016, după cum urmează:

Art. 6. - (1) Atribuirea unei concesiuni de lucrări sau de servicii implică întotdeauna transferul către concesionar a unei părți semnificative a riscului de operare de natură economică, în legătură cu exploatarea lucrărilor și/sau a serviciilor respective.

(2) Se consideră că o parte semnificativă a riscului de operare a fost transferată atunci când pierderea potențială estimată suportată de concesionar nu este una neglijabilă.

(3) Riscul de operare este riscul care îndeplinește, în mod cumulativ, următoarele condiții:

a) este generat de evenimente care nu se află sub controlul părților la contractul de concesiune;

b) implică expunerea la fluctuațiile pieței;

c) ca efect al asumării riscului de operare, concesionarului nu i se garantează, în condiții normale de exploatare, recuperarea costurilor investițiilor efectuate și a costurilor în legătură cu exploatarea lucrărilor sau a serviciilor.

În plus, prezentăm analiza comparativa din punct de vedere al celui mai bun raport calitate/preț, între următoarele forme de gestiune a serviciului de alimentare cu energie termică a municipiului Craiova:

- gestiune directă, prin intermediul unui serviciu public de interes local;

- atribuirea directă a contractului de delegare a gestiunii către o societate reglementată de Legea nr. 31/1990, cu capital social integral/majoritar al U.A.T. Municipiul Craiova (companie municipală);

- gestiune delegată către un operator extern.

<p align="center"><u>Gestiune directă prin intermediul unui serviciu public de interes local</u></p>	<p align="center"><u>Atribuirea directă a contractului de delegare a gestiunii către o companie municipală</u></p>	<p align="center"><u>Gestiunea delegată către un operator extern</u></p>
---	---	---

Avantaje	Dezavantaje	Avantaje	Dezavantaje	Avantaje	Dezavantaje
<p>Asigurarea prestării serviciului fără a fi nevoie de o procedură de achiziție publică pentru contractarea serviciului</p> <p>Control direct asupra activității</p> <p>Încasarea profitului din prestarea activității</p>	<p>Serviciul trebuie înființat și organizat. Utilajele trebuie să se afle în dotarea serviciului la depunerea cererii de licențiere.</p> <p>Nu pot fi obținute toate asigurările necesare de răspundere civilă pentru terți și pentru echipamentele folosite (sau pot fi obținute cu condiționări neprevăzute).</p> <p>Durata de achiziție a utilajelor, minim estimată este de 100 zile. Intrarea în posesie și recepții minim 90 zile.</p> <p>Angajarea de personal specializat pentru prestarea serviciilor în condițiile plafonării numărului de angajați în structurile subordonate autorității</p>	<p>Angajarea de forță de muncă locală și scăderea șomajului</p> <p>Transferul riscurilor (de operare/ executie, financiare, legislative) în mare parte către operator.</p> <p>Dotarea operatorului cu toate mijloacele necesare îndeplinirii în bune condiții a serviciului</p> <p>Contractul de delegare prevede obligativitatea îndeplinirii indicatorilor de performanță care fac referire la activitățile prestate.</p> <p>Suplimentarea investițiilor pe parcursul derulării contractului conform oricăror norme care apar ulterior contractării</p> <p>Se poate urmări situația financiară și</p>	<p>Afectarea cadrului competitiv.</p> <p>Pentru remedierea acestui aspect, durata contractului de delegare va fi limitată la 5 ani, completat cu analize periodice privind performanțele serviciului.</p> <p>Riscuri financiare legate de cash flow.</p>	<p>Angajarea de forță de muncă locală și scăderea șomajului</p> <p>Existența unui cadru competitiv, operator cu licență și dotări tehnice moderne în domeniu</p> <p>Dotarea operatorului cu toate mijloacele necesare îndeplinirii în bune condiții a serviciului</p> <p>Contractul de delegare prevede obligativitatea îndeplinirii indicatorilor de performanță care fac referire la activitățile prestate.</p> <p>Suplimentarea investițiilor pe parcursul derulării contractului conform oricăror norme care apar ulterior contractării</p> <p>Se poate urmări situația financiară și</p>	<p>Control mai scăzut asupra prestării serviciilor decât în cazul atribuirii directe a contractului de delegare către o companie municipală.</p> <p>Riscul semnificativ de operare nu se transferă operatorului ci rămâne în sarcina autorității contractante</p> <p>Dificultate în estimarea cât mai exactă a posibilității investițiilor.</p> <p>Operatorul extern nu îndeplinește condițiile de eligibilitate pentru accesarea de fonduri europene în vederea achiziționării de utilaje și echipamente.</p>

	<p>publice locale – fonduri alocale din buget pentru salarizare minim 3.000.000 euro anual.</p> <p>Minimum investițiilor în utilaje, mașini și dotări – cca 4 milioane euro.</p> <p>Asigurare logistica: spații pentru birouri, parcare utilaje, depozitare materiale, birotică, soluții informatice etc</p> <p>Asumarea tuturor riscurilor de către serviciul public înființat, respectiv de către autoritatea publică locală</p>	<p>operatorul va răspunde din punct de vedere economic.</p> <p>Se constituie o garanție de bună execuție pentru serviciile prestate</p> <p>Prin reprezentanții săi în A.G.A operatorului, autoritatea locală poate controla deciziile strategice ale acestuia, în vederea alinierii politicilor operatorului la interesele comunității, mergând până la reorganizarea / redimensionarea societății.</p> <p>În schimbul dreptului de exploatare a serviciului, operatorul plătește redevență către Autoritatea contractantă.</p> <p>Municipalitatea poate accesa fonduri europene, în vederea dotării operatorului</p>		<p>operatorul va răspunde din punct de vedere economic</p> <p>Se constituie o garanție de bună execuție pentru serviciile prestate</p>	
--	--	---	--	--	--

		cu echipamente moderne.			
--	--	-------------------------	--	--	--

Față de cele prezentate mai sus, se pot trage următoarele concluzii:

1. Gestiunea serviciului de alimentare cu energie termică, prin intermediul unui serviciu specializat din cadrul U.A.T. Municipiul Craiova, nu este o soluție oportună.
2. Facând comparatie între solutia atribuirii directe a contractului de delegare a gestiunii prin concesiune către o companie municipală și cea a delegării gestiunii către un operator extern, se constată următoarele:
 - costurile implicate de atribuirea directă a contractului de delegare a gestiunii către o companie municipală ar avea aceeași structură și dimensionare estimativă ca și cele implicate de gestiunea delegată către un operator extern, din punctul de vedere al autorității contractante;
 - principala diferențiere rămâne la nivel de implicare juridică și control din partea autorității locale, de repartizare a riscurilor precum și de calitate a serviciilor, opțiunea atribuirii directe a contractului de delegare a gestiunii către o companie municipală fiind net avantajoasă pentru autoritatea locală și pentru utilizatorii serviciului

Potrivit celor de mai sus, reiese în mod clar **că soluția optima pentru gestiunea serviciului public de alimentare cu energie termică la nivelul municipiului Craiova consta în delegarea gestiunii serviciului prin atribuire directă către o companie municipală, alta decât actualul operator aflat în insolvență, în conformitate cu legislația în vigoare.**

10 STRATEGII ÎN DOMENIUL ENERGIEI TERMICE

Strategia națională pentru furnizarea de căldură pentru localități folosind sisteme centralizate de producere și distribuție

Prin Strategia pentru furnizarea energiei termice pentru localitățile care folosesc sisteme centralizate s-au propus următoarele **obiective majore**:

- modificarea și completarea cadrului legal referitor la serviciile publice de furnizare a căldurii;
- **descentralizarea** serviciilor publice și creșterea responsabilității autorităților locale cu privire la calitatea serviciilor asigurate populației;
- extinderea sistemelor centralizate de încălzire urbana și **creșterea gradului de acces** al populației la aceste servicii;
- reorganizarea operatorilor și îmbunătățirea performanțelor operaționale și financiare;
- elaborarea strategiilor de sisteme de termoficare locale;
- creșterea implicării autorităților publice locale în modernizarea sistemelor de termoficare prin atragerea capitalului privat în finanțarea investițiilor necesare modernizării și dezvoltării infrastructurii aferente sectorului;
- stabilirea și dezvoltarea pieței de distribuție a sistemului de termoficare prin **promovarea principiilor economiei de piață și reducerea gradului de monopol**;
- reducerea consumului de căldură prin reducerea pierderilor de căldură la clădiri;
- restructurarea mecanismelor de **protecție socială** a segmentelor defavorizate ale populației și reconsiderarea raportului preț/calitate
- promovarea măsurilor de **dezvoltare durabilă** și a folosirii resurselor energetice regenerabile.

Strategia națională pentru furnizarea de căldură pentru localități folosind sisteme centralizate de producere și distribuție, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 882/2004, definește obiective, identifică soluții și stabilește politici adecvate pentru îndeplinirea scopului fundamental - crearea condițiilor propice pentru cetățeni de a avea acces la furnizare de căldură și apa caldă la standarde de calitate ridicate și pe o baza nediscriminatorie.

Strategia Energetică pentru România în perioada 2007-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1069/2007, are ca obiectiv global siguranța furnizării de energie pe termen mediu și lung, la cele mai mici preturi posibile, respectând calitatea și condițiile de siguranță și principiile unei dezvoltări susținute.

Două dintre obiectivele strategice relevante pentru sectorul termoficării sunt luate în considerare când se propun și proiectează programele de investiții prioritare pe termen lung:

- **Siguranța furnizării energiei** prin: asigurarea cererii pentru resurse energetice, limitarea dependentei de resurse importate, diversificarea resurselor energetice importate.
- **Dezvoltare durabilă** prin: creșterea eficienței energetice, promovarea energiei bazate pe resurse energetice regenerabile, promovarea producției de căldură și electricitate în regim de cogenerare, în special în cadrul instalațiilor eficiente, reducerea impactului negativ al sectorului energetic asupra mediului înconjurător, folosirea rațională și eficiență a resurselor principale

Potrivit Strategiei Energetice a României pentru perioada 2007-2020, sistemele centralizate urbane de alimentare cu energie termică și cogenerarea reprezintă subsectorul energetic cel mai deficitar, datorită uzurii fizice și morale a instalațiilor și echipamentelor, a pierderilor energetice totale între sursă și clădiri (de 35-77%), a resurselor financiare insuficiente pentru exploatare, întreținere, reabilitare și modernizare și, nu în ultimul rând, din cauza problemelor sociale complexe legate de suportabilitatea facturilor.

Noua politica energetica propusa de Uniunea Europeana desemnează următoarele norme:

- reducerea cu 20% a emisiilor de gaze poluante până în 2020, comparativ cu 1990;
- creșterea proporției de energie din resurse regenerabile din totalul consumului de energie de la 7% în 2006 la 20% până în 2020;
- creșterea proporției de energie din biomasa din totalul consumului de energie de cel puțin 10% până în 2020;
- reducerea cu 20% a consumului total de energie primara până în 2020.

Strategia națională pentru utilizarea resurselor energetice regenerabile susține integrarea în sistemul energetic național a resurselor regenerabile cu scopul de a crea independența față de combustibili de import și de a satisface angajamentele cu privire la emisiile de gaze poluante la nivel național. În mod special, este subliniată folosirea biomasei în noile instalații de biomasa sau în regim de cogenerare, luând în considerare că prin folosirea biomasei se poate acoperi circa 70% din angajamentul României de a folosi resurse regenerabile.

La elaborarea strategiei s-a ținut seama de prevederile legale în vigoare potrivit cărora sistemele centralizate de încălzire urbană sunt proprietate a unităților administrativ-teritoriale și sunt administrate și gestionate de autoritățile administrației publice locale cărora le revine responsabilitatea asigurării cu energie termică a localităților și care, în funcție de mărimea localităților, de particularitățile acestora și accesul la resursele energetice primare, trebuie să adopte acel set de măsuri capabile să asigure liberul acces al oricărui membru al comunității la o formă de energie.

Serviciile publice de încălzire urbană în sistem centralizat trebuie menținute și dezvoltate întrucât, în condițiile specifice României și ale tehnologiilor actuale acestea pot asigura alimentarea cu energie termică pentru sectorul rezidențial în condiții de siguranță, eficiență energetică și performanță economică ridicată, având totodată un impact pozitiv asupra protecției și conservării mediului ambiant prin controlul strict al emisiilor poluante.

Premisele de la care s-a plecat pentru elaborarea propunerilor de restructurare a serviciilor de alimentare cu energie termică produsă în sistem centralizat sunt:

- serviciul public de alimentare cu căldură poate deveni o activitate rentabilă, sigură și performanță dacă este realizat de operatori specializați care integrează la nivelul localităților și alte servicii publice adiacente cum ar fi: furnizarea apei potabile și industriale, a energiei electrice, a gazelor naturale, recuperarea și utilizarea în scop energetic a deșeurilor menajere etc;
- necesitatea promovării și aplicării soluțiilor care asigură economisirea resurselor energetice clasice și respectarea principiului dezvoltării durabile în toate situațiile: de la înființarea unor sisteme noi, până la modernizarea, dezvoltarea sau reabilitarea unor sisteme existente;
- necesitatea promovării și aplicării tehnologiilor care asigura protejarea și conservarea mediului ambiant prin utilizarea tehnologiilor cu impact minim asupra acestuia;
- termoficarea asociată cu cogenerarea asigură producerea energiei termice la cele mai

scăzute prețuri și cu impactul cel mai redus asupra mediului, la cele mai bune randamente globale și cu cel mai scăzut consum de resurse energetice primare;

- asigurarea accesului la serviciile de termoficare pentru clienții potențiali prin corelarea tarifelor cu gradul de suportabilitate al acestora;
- prioritizarea finanțării și execuției proiectelor de reabilitare prin dirijarea și concentrarea efortului investițional acolo unde eficiența acestuia este maximă, și anume dinspre consumatori spre surse;
- generalizarea serviciului public de încălzire centralizată în toate localitățile unde studiile de specialitate demonstrează ca acesta este viabil și eficient economic.

Pornind de la premisele identificate și de la obiectivele majore propuse, guvernul a stabilit câteva linii directoare care să ghideze politicile în domeniul alimentării cu energie termică, respectiv:

A. Planificarea energetică la nivel local

Domeniile țintă ale planificării energetice la nivel local corespund cu trei axe principale:

- elaborarea politicii locale;
- caracterul cetățenesc al energiei termice;
- caracteristica de piață locală a pieței energiei termice.

Planificarea la nivelul comunității locale privind utilizarea eficiența a surselor de energie regenerabilă și a energiei convenționale, administrarea cererii și mobilitatea asociată prin:

- stimularea planificării locale de energie, inclusiv integrarea planurilor de energie în planificarea dezvoltării locale, inventare de energie, bilanțuri energetice și programare de energie;
- întreprinderea de acțiuni ce au drept scop consolidarea angajamentelor factorilor cheie de decizie și a participanților pe piață pentru comunități utilizatoare de energie durabilă;
- întărirea componentei de energie a planurilor de dezvoltare durabile ce au drept obiectiv dezvoltarea la nivel local.

Promovarea caracterului cetățenesc al energiei și mobilizarea participanților locali din sectorul energetic prin:

- promovarea pe scară largă a conștientizării sociale, necesare pentru abordarea problemelor energiei pe termen mediu și lung și necesitatea unei dezvoltări durabile, prin programe și campanii informaționale și educaționale la nivelul consumatorului;
- crearea de parteneriate locale în sectorul energetic care să implice sectorul public, reprezentanții consumatorilor (locatari, IMM - uri) și furnizorii de energie convențional;
- efectuarea de studii de fezabilitate multicriteriale referitoare la aspectele formelor multiple de energie: administrarea sistemului, calitate și fiabilitate, politici, tehnologie, socio-economie, finanțare;
- introducerea conceptului de "noua administrare" în domeniul energiei, folosind o "abordare ascendentă" pentru a întări rolul consumatorului pe piață de energie și pentru a consolida rolul altor noi participanți în sectorul de energie (ONG-uri ale consumatorilor, autorități locale, cooperative de servicii și mici producători de energie

din resursele regenerabile).

Crearea de condiții favorabile pentru piețele și serviciile energetice locale pentru accesul la grupurile de consumatori cei mai defavorizați prin:

- facilitarea transferurilor de tehnologii pentru producția descentralizată a energiei termice și de administrare a cererii, prin implementarea cunoștințelor tehnice corespunzătoare la nivel local;
- dezvoltarea condițiilor tehnice și normarea situației (îmbunătățirea accesibilității la sursele de energie regenerabile, la rețelele electrice locale, cadru de reglementare adecvat);
- dezvoltarea și promovarea bunelor practici pentru reglementarea și dezvoltarea piețelor locale de energie (calcularea preturilor, sisteme de garanție, lansarea de noi servicii energetice);
- stimularea unei abordări inovatoare referitoare la reducerea costurilor pentru implementarea măsurilor privind utilizarea rațională a energiei și a surselor de energie regenerabile (grupare pentru achiziții și contracte colective pentru întreținere echipamente), costuri care sunt influențate de barierele netehnologice cum ar fi: proceduri de aplicație și procedee de aprobare a planificării exagerat de dificile.

B. Economisirea energiei la consumatorii racordați la sistemele centralizate

Principalele măsuri propuse pentru economisirea energiei au fost:

Contorizarea și controlul energiei termice prin repartitoare de costuri de căldură și robinete de reglaj termostatic

Practica în toate țările din Europa Centrală și de Est, unde au fost instalate robinete de reglaj termostatic și repartitoare de costuri de căldură, a demonstrat efecte din care au rezultat reduceri ale consumului de energie termică de 15-25%.

Izolația termică a clădirilor

Reducerea consumului de energie pentru încălzirea locuințelor este direct condiționată de performanța energetică a clădirilor. Clădirile realizate din panouri mari de beton prefabricate, care au fost construite în cea mai mare parte de la sfârșitul anilor '60 până în anii '90, sunt caracterizate de o foarte mare cerere de căldură, ce este de 2 până la 3 ori mai mare pe metru pătrat decât cea din Uniunea Europeană, în principal din cauza tipurilor de izolație necorespunzătoare.

Calitatea serviciilor și conștientizarea publică

În scopul de a asigura un serviciu durabil de furnizare a energiei termice, trebuie acordată o atenție deosebită reabilitării sistemelor și a relațiilor cu beneficiarii, precum și unei politici active de relații cu publicul. Companiile de termoficare trebuie să tina sub control toate activitățile care sunt hotărâtoare pentru asigurarea calității serviciilor, pe baza unui plan de control al calității acestora.

Companiile de termoficare trebuie să implementeze un sistem activ și eficient de primire, înregistrare, evidență și urmărire a reclamațiilor beneficiarilor în scopul de a asigura rezolvarea operativă a acestora, dirijarea lor către compartimentele vizate și al valorificării fluxurilor informaționale privind calitatea serviciilor.

C. Îmbunătățirea competitivității companiilor de termoficare prin reabilitarea capacităților de producție, reducerea pierderilor de căldură și reducerea costurilor de furnizare a energiei termice

În scopul de a determina și stabili prioritățile de investiții în sectorul de termoficare, trebuie să fie luate în considerare următoarele aspecte:

- evoluția necesarului de căldură în viitor (începerea planificării energetice la nivel local, luarea de decizii politice referitoare la o zonă dimensionată optim de prioritate a termoficării, analizarea posibilităților pentru noi servicii de energie termică, începerea atragerii de noi beneficiari dintre consumatorii industriali);
- efectele economisirii de energie (începerea reabilitării rețelelor termice și reducerea pierderilor de căldură);
- securitatea alimentării cu energie termică și eficiența conversiei (începerea testării câtorva opțiuni privind combustibili, inclusiv a surselor de energie regenerabile și incinerarea deșeurilor, folosirea resurselor locale);
- valoarea de investiții necesară și posibilitățile de finanțare a proiectelor;
- considerații din punct de vedere al protecției mediului.

Reabilitarea rețelelor existente în scopul reducerii pierderilor și eficientizării activității de alimentare cu energie termică presupune un efort investițional foarte mare. Valoarea acestuia nu poate fi acoperită integral din surse ale bugetelor locale sau ale bugetului de stat. De aceea, este necesar să se apeleze la investitori privați care să aducă capital pentru investiții.

D. Utilizarea surselor de energie regenerabile pentru producerea de energie termică în sistem centralizat

Directivele europene pentru promovarea energiei electrice produse din surse regenerabile impun statelor membre o serie de măsuri de încurajare a producției de energie electrică din surse regenerabile și crearea de facilități pentru agenții economici ce valorifică astfel de surse.

Potrivit Directivei 2012/27/CEE privind eficiența energetică, „este oportun ca statele membre să încurajeze introducerea unor măsuri și proceduri pentru promovarea instalațiilor de cogenerare cu o putere termică nominală totală mai mică de 20 MW, în vederea stimulării producerii distribuite de energie”.

De asemenea, la Art.1 din Directiva se definește „**sistemul eficient de termoficare și răcire centralizată**”, care înseamnă un sistem de termoficare sau răcire centralizat care utilizează cel puțin 50 % energie din surse regenerabile, 50 % căldură reziduală, 75 % energie termică cogenerată sau 50 % dintr-o combinație de energie și căldură de tipul celor sus-menționate.

România a adoptat o serie de acte legislative pentru apropierea politicii sale de directivele de energie și de protecție a mediului, care ar putea deveni una din principalele forțe motrice în restructurarea sectorului de termoficare. Măsurile care se vor implementa trebuie să încurajeze extinderea încălzirii ce utilizează surse de energie regenerabile, inclusiv în centralele de cogenerare a energiei electrice și termice, precum și în sistemele de termoficare, pentru a reduce dependența de importurile de combustibili din afara regiunii.

11 CONCLUZII

1. Sistemul centralizat de alimentare cu energie termică a consumatorilor din municipiul Craiova este administrat și gestionat de autoritatea administrației publice locale careia îi revine, potrivit legii, responsabilitatea asigurării cu energie termică a localității, respectiv înființarea, organizarea, coordonarea, monitorizarea și controlul serviciului public de alimentare cu energie termică.

2. În asigurarea serviciului public de alimentare cu energie termică, autoritatea administrației publice locale are, în principal, următoarele atribuții:

a) asigurarea continuității serviciului public de alimentare cu energie termică la nivelul unităților administrativ-teritoriale;

b) elaborarea anuală a programului propriu în domeniul energiei termice, corelat cu programul propriu de eficiență energetică și aprobat prin hotărâre a consiliului local, județean ori a asociației de dezvoltare comunitară, după caz;

c) înființarea unui compartiment energetic în cadrul aparatului propriu, în condițiile legii;

d) aprobarea propunerilor privind nivelul prețului local al energiei termice către utilizatorii de energie termică, înaintate de către operatorii serviciului;

e) aprobarea prețului local pentru populație;

f) aprobarea programului de dezvoltare, modernizare și contorizare a SACET, care trebuie să cuprindă atât surse de finanțare, cât și termen de finalizare, pe baza datelor furnizate de operatorii serviciului;

g) asigurarea condițiilor pentru întocmirea studiilor privind evaluarea potențialului local al resurselor regenerabile de energie și al studiilor de fezabilitate privind valorificarea acestui potențial;

h) exercitarea controlului serviciului public de alimentare cu energie termică;

i) stabilirea zonelor unitare de încălzire, pe baza studiilor de fezabilitate privind dezvoltarea regională, aprobate prin hotărâre a consiliului local, a consiliului județean sau a asociației de dezvoltare comunitară, după caz;

j) elaborarea și aprobarea programelor de contorizare la nivelul branșamentului termic al utilizatorilor de energie termică racordați la SACET.

3. În sectorul energiei termice, prețurile și tarifele sunt reglementate, stabilite la nivelul autorităților locale și centrale, avizate de autoritatea de reglementare la nivel național.

4. În cazul termoficării în sistem centralizat, infrastructura aferentă reprezintă un monopol natural, astfel încât concurența se poate manifesta doar în ceea ce privește administrarea acesteia (alocarea serviciilor de utilități publice se face prin licitație sau altă formă de concurs de oferte).

5. Având în vedere specificul local al pieței de energie termică, respectiv gestionarea segmentelor de producere, transport versus distribuție și furnizare la nivel de consumatori, devine evident că mediul concurențial normal trebuie să decurgă din adoptarea unor strategii locale, bine definite și adaptate nevoilor consumatorilor, care să coreleze modul de funcționare al acestor segmente, scopul final al obiectivelor strategice fiind asigurarea continuității și securității în serviciul de alimentare cu energie termică.

6. Organizarea, exploatarea și gestionarea serviciului public de alimentare cu energie termică trebuie să asigure, în principal:

- satisfacerea cerințelor cantitative și calitative ale utilizatorilor;
- funcționarea optimă, în condiții de siguranță a persoanelor și a serviciului, de rentabilitate și eficiență economică a construcțiilor, instalațiilor, echipamentelor și dotărilor, corespunzător parametrilor tehnologici proiectați și în conformitate cu caietele de sarcini, cu instrucțiunile de exploatare și cu regulamentele serviciilor;
- respectarea principiilor economiei de piață, asigurarea unui mediu concurențial, restrângerea și reglementarea ariilor de monopol.

9. Provocarea majoră pentru sectorul energiei termice constă în generarea unui mediu concurențial în condițiile în care în municipiu există un singur furnizor/distribuitor de energie termică. Deși procesul presupune un angajament pe termen mediu și lung al tuturor părților implicate în sistem, autorităților locale le revine sarcina de a identifica soluții de eficientizare a sistemului de alimentare cu energie termică, prin privatizare sau crearea de parteneriate public-privat și delegarea gestiunii serviciului public de alimentare cu energie termică prin mecanismele existente, împreună cu concesionarea bunurilor aflate în proprietate publică, prin parcurgerea etapelor legale.

10. Comparativ, în cazul **Gestiunii directe**, Autoritatea Locală se obligă, în calitate de operator, prin intermediul propriilor structuri, înființate prin Hotărâre a Consiliului Local să îndeplinească toate sarcinile și responsabilitățile legate de prestarea serviciului public, în situația analizată fiind vorba de serviciul public de transport și distribuție a căldurii.

În cazul **Gestiunii delegate**, toate sarcinile și responsabilitățile referitoare la prestarea serviciului public, inclusiv administrarea și exploatarea infrastructurii aferente, sunt transferate către operatori care dețin licențe de operare, transfer care se bazează pe o delegare a managementului. Gestiunea delegată se poate realiza prin concesiune sau alte forme de parteneriat public-privat.

Gestiunea serviciului de alimentare cu energie termică, prin intermediul unui serviciu specializat din cadrul U.A.T. Municipiul Craiova, nu este o soluție oportună.

11. Trebuie acordată o atenție deosebită următoarelor aspecte:

- delegarea gestiunii serviciilor de utilități publice pe principii concurențiale, prin licitație sau altă formă de concurs de oferte;
- eliminarea posibilității de sub-delegare în cadrul procedurilor de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu energie termică;
- eliminarea riscurilor concurențiale date de cumularea funcției de operare cu funcția de reglementare, îndeplinită de autoritățile administrației publice locale, care poate avea ca efect creșteri de prețuri nejustificate din punct de vedere economic, consolidarea monopolurilor locale și închiderea piețelor;
- gestionarea corectă a monopolurilor autorităților locale și elaborarea de studii de oportunitate privind delegarea pe scară mai largă a gestiunii serviciilor comunitare de utilități publice către companii de profil;
- obținerea eficiențelor economice urmate de transferul beneficiilor acestora la consumator în cazul operațiunilor de concentrare economică intervenite fie ca urmare a privatizării, fie ca urmare a integrării producției și distribuției de energie termică în cadrul unei singure întreprinderi;
- prestarea serviciului de interes economic general în domeniul energiei termice cu respectarea normelor de ajutor de stat și a criteriilor stabilite prin jurisprudența Altmark.

12. Durata contractului prin care se delegă gestiunea serviciilor de utilități publice trebuie să fie stabilită astfel încât să nu fie limitată libera concurență mai mult decât este necesar pentru garantarea recuperării costurilor asociate investiției.

13. Acordarea unei exclusivități furnizorilor de utilități (prin obligarea consumatorilor de a se racorda doar la rețelele acestora sau de a rămâne pentru o perioadă îndelungată în aceste rețele), fără transparență sau fără perceperea de către stat a unei compensații corespunzătoare, poate implica existența unui ajutor de stat întrucât, printr-o intervenție a statului, furnizorii vor beneficia de un avantaj economic care distorsionează concurența.

14. Consiliul Concurenței a emis o serie de recomandări către autoritățile publice locale cu privire la următoarele aspecte care țin de buna funcționare a pieței serviciilor de alimentare cu energie termică:

- Posibilitatea de fragmentare a rețelelor centralizate de transport și distribuție din marile orașe pentru a permite accesul mai multor operatori care să gestioneze anumite părți ale rețelei și care să fie orientați către o administrare eficientă bazată pe indicatori de performanță, în scopul diminuării pierderilor ca urmare a delimitării unor arii geografice reduse.
- Urmărirea îndeplinirii obiectivelor cuprinse în Strategia Energetică a României pentru perioada 2007-2020, care sunt, în principal, de natură tehnică, și sunt centrate pe potențialul de dezvoltare a producerii energiei termice în cogenerare, re tehnologizare, înlocuirea rețelelor uzate și supradimensionate, implementarea sistemelor de măsură și control. Măsurile cuprinse în Strategia Energetică a României pentru perioada 2007-2020 se referă la promovarea de către stat a unor programe de investiții și sprijin pentru autoritatea publică locală în scopul re tehnologizării și modernizării sistemului de alimentare cu energie termică, precum și pentru asigurarea prin lege a unor facilități pentru investitorii privați interesați să intre în formule de parteneriat public-privat pentru partea de producție. În acest sens, a fost promovat Regulamentul privind implementarea programului „Termoficare 2006-2020 căldură și confort”, componenta de reabilitare a sistemului centralizat de alimentare cu energie termică, care asigură cofinanțarea proiectelor promovate de autoritățile administrației publice locale pentru reabilitarea sistemului centralizat de alimentare cu energie termică.
- Supravegherea serviciilor relaționate cu serviciile de utilități publice, ori cu infrastructura sau platforma tehnologică ori cu mijloacele de producție utilizate în vederea furnizării acestora (enumerat în mod exemplificativ în Legea nr. 51/2006: expertizele tehnice, service-ul instalațiilor de utilizare și altele asemenea), care sunt prestate pe piața concurențială, astfel încât să nu fie afectată concurența pe aceste piețe. Astfel, pentru a nu intra sub incidența prevederilor art. 8 alin. (1) din Legea concurenței, UAT trebuie să limiteze drepturile exclusive acordate operatorului intern numai la serviciul de utilități publice care face obiectul măsurii administrative de atribuire în mod direct a contractului de delegare a gestiunii serviciului de utilități publice. De asemenea, acțiunea operatorului intern trebuie să se realizeze exclusiv în legătură cu serviciul de utilități publice delegat, prezența acestuia pe piețele serviciilor concurențiale relaționate cu serviciile de utilități publice sau cu infrastructura ori platforma tehnologică sau cu mijloacele de producție utilizate în vederea furnizării serviciilor de utilități publice fiind una cel mult marginală, în limitele capacității de producție necesare realizării serviciului public delegat, fără să fie afectat în vreun fel serviciul de utilități publice delegat.

15. Având în vedere istoricul și situația actuală a gestionării serviciului public de alimentare cu energie termică a consumatorilor la nivelul Municipiului Craiova, unde se poate observa o

diminuare continuă a serviciilor publice, atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ, în toată această perioadă, practic, nefiind efectuate investiții majore în întreaga infrastructură locală, majoritatea cheltuielilor din bugetele locale fiind direcționate pentru reparații și întrețineri curente, recomandăm cu tărie evaluarea aplicării variantei gestiunii directe către actualul operator aflat în procedură de insolvență.

16. Facând comparație între soluția atribuirii directe a contractului de delegare a gestiunii prin concesiune către o companie municipală și cea a delegării gestiunii către un operator extern, se constată următoarele:

- costurile implicate de atribuirea directă a contractului de delegare a gestiunii către o companie municipală ar avea aceeași structură și dimensionare estimativă ca și cele implicate de gestiunea delegată către un operator extern, din punctul de vedere al autorității contractante;
- principala diferențiere rămâne la nivel de implicare juridică și control din partea autorității locale, de repartizare a riscurilor precum și de calitate a serviciilor, opțiunea atribuirii directe a contractului de delegare a gestiunii către o companie municipală fiind net avantajoasă pentru autoritatea locală și pentru utilizatorii serviciului.

Potrivit celor de mai sus, reiese în mod clar **că soluția optimă pentru gestiunea serviciului public de alimentare cu energie termică la nivelul municipiului Craiova constă în delegarea gestiunii serviciului prin atribuire directă către o companie municipală, alta decât actualul operator aflat în insolvență, în conformitate cu legislația în vigoare.**

În plus, este imperativ necesar ca în cazul adoptării variantei de gestiune delegată să fie stabilite măsuri consistente, prin contractul de delegare, care să permită atingerea unui nivel optim calitate-preț și rețehnologizarea infrastructurii locale în vederea eliminării pierderilor și eficientizării funcționării sistemului de alimentare cu energie termică.

În concluzie, conform legislației în vigoare, administrația publică locală nu trebuie să poarte singură „povara” organizării și funcționării serviciilor publice, ci poate delega această responsabilitate, sub forma gestiunii delegate, în baza unor proceduri în conformitate cu legislația în vigoare. Dar, indiferent de forma aleasă de gestiune, **administrația publică este cea care continuă să joace rolul principal în organizarea și gestionarea serviciilor publice, chiar și confruntându-se cu nenumărate provocări.**

Rezultă astfel, din analiza realizată în prezentul studiu, în manieră comparativă, faptul că prestarea serviciului public de alimentare cu energie termică prin delegare către o companie municipală, alta decât actualul operator al serviciului, respectiv prin încheierea unui contract de concesiune pentru o perioadă de 5 ani, reprezintă scenariul recomandat, favorabil și cel mai avantajos pentru Municipiul Craiova, având în vedere circumstanțele actuale.

Bibliografie:

1. Alexandru I. Matei L. Servicii publice. Abordare juridico-administrativă. Management. Marketing. București: Economica, 2000.
2. Bejenaru C. Modernizarea serviciilor publice locale, În: Teoria și practica administrării publice. Materialele Conferinței internaționale științifico-practice. Chișinău: Academia de Administrare Publică, 2013
3. Bulat V. Impactul cooperării intercomunale asupra prestării serviciilor publice locale. În: Contribuția tinerilor cercetători la dezvoltarea administrației publice. Materialele conferinței științifico-practice internaționale. Chișinău: Academia de Administrare Publică, 2015
4. Mehde V. Steering, Supporting, Enabling: The Role of Law in Local Government Reforms In: Blakwell: Law & Policy, April 2006, Vol. 28,
5. Mocanu V. Costul și administrarea serviciilor publice locale de interes general
6. Leca, A., Mușatescu, V. Strategii și politici energie-mediu în România. ASTR, AGIR. Editura AGIR, București, 2010.
7. ANRSC, Starea serviciului de alimentare cu energie termică. Anul 2016.
8. Studiu de oportunitate-delegarea gestiunii serviciului de alimentare cu energie termică în Municipiul Bucuresti, Autoritatea Municipală de Reglementare a Serviciilor Publice (AMRSP), 2017
9. Cogeneration and district heating. Best practices for municipalities. Energy Charter Secretariat, Brussels, 2005.
10. Consiliul Concurenței, Notă privind mecanismul economic al producției și distribuției de energie termică din România și politica de subvenționare în acest domeniu, 2018
11. M. Oroveanu, Teoria generală a serviciului public, în „Studii de drept românesc” nr. 3/1994;
12. J.B. Foucauld, Services publics. Questions d’avenir. Ed. Odile Jacob, Paris, 1995;
13. P. Negulescu, Tratat de drept administrativ, vol. I, Principii generale, București, 1934;
14. Rodica Narcisa Petrescu, Drept administrativ, Ed. Cordial Lex, Cluj-Napoca, 2001;
15. C. Manda, Doina Banciu și C. Manda – Administrația publică și cetățeanul. Structuri, Autorități și Informație publică, ed. Tehnică, București, 1997;
16. Reactualizare studiu de strategie a alimentării cu energie termică în sistem centralizat a consumatorilor din municipiul Craiova, 2019
17. resurse internet